

KORKUT ATA TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi

The Journal of International Turkish Language & Literature Research

Sayı/ Issue 13 (Aralık/ December 2023), s. 989-1054.

Geliş Tarihi-Received: 16.10.2023

Kabul Tarihi-Accepted: 24.11.2023

Araştırma Makalesi-Research Article

ISSN: 2687-5675

DOI: 10.51531/korkutataturkiyat.1376774

Anadolu Ağzıları Üzerine Yapılan Çalışmaları Değerlendirme Denemesi II (2013-2023)

The Anatolian Dialects Research Literature Survey, Phase II (2013-2023)

Seher ERENBAŞ PEHLİVAN*

Öz

19. yüzyılın ortalarından günümüze kadar Anadolu ağzlarıyla ilgili deneme, sınıflandırma, derleme vb. gibi pek çok çalışma yapılmıştır. Lisansüstü tezler, araştırma makaleleri yazılmış ve konuyla ilgili bildiriler sunulmuştur. Bu çalışmalar ve sayılarını takip etmek amacıyla bazı araştırmacılar tarafından bibliyografya çalışmalarında konuyla ilgili araştırmaların künyeleri ve listeleri verilerek ağzılar üzerinde yapılmış çalışmaların sayısı tespit edilmiştir. Yalnız Anadolu ağzlarıyla ilgili çalışmaların sayısı günden güne arttıkça alandaki çalışma ve araştırmaların nitelikleri de sorgulanmaya ve incelenmeye başlanmıştır. Bu nedenle ağız çalışmalarının nitelikleri hakkında yöntem makaleleri yazılmış, bu alandaki araştırmacıların nelere dikkat etmesi gerektiği bu tarz çalışmalarda belirtilmiştir; ancak ağzılarla ilgili yapılan çalışmalarda bu yöntemlere ne kadar dikkat edildiği, çalışmaların niteliklerinin ne oranda olduğu belli değildir. Bu amaçla bu çalışma, daha önce tarafımızca yazılmış olan *Anadolu Ağzıları Üzerine Yapılan Çalışmaları Değerlendirme Denemesi I- (2000-2012)* adlı makalenin devamı niteliğindedir. Çalışmada yalnızca 2013 ila 2023 yılları arasında yazılmış makaleler ele alınmıştır. Tespit edilen makalelerin kısaca içeriği tanıtılarak yöntemleri ifade edilmiştir. Makalelerin yöntemlerinin tespit edilip değerlendirilmesinde ağız çalışmalarıyla ilgili araştırmacılar tarafından yazılmış olan yöntem makalelerinden yararlanmıştır. 10 yıllık dönemde Anadolu ağzlarıyla ilgili 272 makalenin yazıldığı ortaya çıkarılmıştır. Konularına göre sınıflandırılan makalelerin en fazla *Söz Varlığı* ile *Bir Konu veya Bir Kelime Üzerine Yapılmış Çalışmalar* başlıkları altında olduğu tespit edilmiştir. 2000 ila 2012 yıllarında yapılan çalışmalara göre derleme yöntemlerinde iyileşmelerin olduğu, araştırmacıların bu konuda daha titiz davrandığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anadolu ağzıları, bibliyografya çalışmaları, yöntem çalışmaları.

Abstract

From the mid-19th century to present-day essays, classifications, compilations, etc. on Anatolian dialects, numerous studies, including postgraduate theses, research articles, and presentations on the topic, have been conducted. In order to keep track of these studies and their quantities, some researchers have begun including the names and lists of dialect-related studies in their bibliography research. However, as the number of studies on Anatolian dialects continues to rise, the quality of studies and research in the field has come under scrutiny. Because of this, method articles have been written about the qualities of dialect studies, and what researchers in this field should pay attention to has been stated in such

* Arş. Gör., Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı, e-posta: seher.erenbas@erdogan.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7405-507X.

studies; however, it is unclear how much attention the studies pay to these methods and to what extent the quality of the studies is affected by this. This study is a continuation of a previous article we authored entitled *The Anatolian Dialects Research Literature Survey, Phase I (2000–2012)*. In the investigation, only articles published between 2013 and 2023 were considered. The contents of the identified articles were briefly described, along with their respective methodologies. For determining and evaluating the methodologies of the articles, method articles authored by dialect studies researchers were utilized. Over a decade, it was discovered that 272 articles were written about Anatolian dialects. It has been determined that the majority of the articles are classified according to their subjects: *Vocabulary and Topic or Word Studies*. Compared to studies conducted between 2000 and 2012, it has been observed that compilation methods have improved and that researchers have been more meticulous.

Keywords: Anatolian dialects, bibliographic studies, method studies.

Giriş

19. asrın ortalarında başlayan Anadolu ağızları ile ilgili ilk araştırmalar ve çalışmalar uzun yıllar yabancı araştırmacılar tarafından yapılır. Yerli araştırmacıların ise dikkatini ancak 1940 yıllarından itibaren çekmeye başlar (Karahana, 2017, s. IX). Korkmaz, A. Maksimov'un *Hüdavendigâr ve Karamanlı ağızları ile ilgili yazdığı Opit izslëdovanija tjurskich dialektov v Chudavendgarë i Karamanii (St. – Petersburg 1867)* adlı denemesinden itibaren 1940 senelerine kadar uzanan dönemdeki araştırmaların bir kısmının istisnası dışında çoğunlukla 'yabancı araştırmacılar dönemi' olarak adlandırılabilceğini söylemiştir (Korkmaz, 1995, s. 143). A. Maksimov'dan sonra oryantalistlerden J. Thury'nin, I. Kúnos'un, M. Hartman'ın, K. Foy'un, V. Pisarev'in, Balkanoğlu, Balhassanoğlu'nun, L. Bonelli, F. Giese, F. Vincze, T. Kowalski, J. Deny ve M. Räsänän Anadolu ağızları üzerine araştırma ve çalışmalar yapmıştır. Diğer taraftan Anadolu ağızlarıyla ilgili bir iki metin yayımlanmış ve bu ağızların gramerleri üzerinde de bazı küçük denemeler yazılmıştır. Korkmaz, diğer bütün alanlardaki ilk çalışmalar gibi bu çalışmaların da eksik ve hatalı yanlarının olduğunu belirtir. Anadolu coğrafyasının direkt olarak yabancı araştırmacılar tarafından ele alınmış olmasının derleme tekniği bakımından bazı ağız özelliklerinin tam anlamıyla tespit edilememesine yol açtığını söyler. Ayrıca yapılan derlemelerin folklor ve halk edebiyatı malzemesi toplamak amacıyla yapılmasının ağız derlemelerinin teknik açıdan yetersiz kalmasına neden olduğunu söyler (1995, s. 144).

19. yüzyıldan günümüze kadar Anadolu ağızlarıyla ilgili derleme, sınıflandırma, gramer hazırlama, söz varlığını ortaya koyma vb. yüzlerce araştırma ve çalışma yapılmıştır. Ancak ağızlarla ilgili derleme veya çalışma yapılmayan yerlerin olması bir yana hâlâ bu çalışmalarda bazı hataların, yöntem sorunlarının olduğu, alanda çalışan uzmanlar tarafından bilinmekte ve dile getirilmektedir. Dolayısıyla Anadolu ağızları üzerine veya herhangi bir ilin ağızı üzerine yapılmış bibliyografya çalışmaları olduğu gibi ağızlarla ilgili yapılan çalışmaların niteliğini ölçen, belirleyen veya ölçüt koyan çalışmalar da bulunmaktadır. Yöntemle ilgili çalışmaların bazıları şunlardır: Zeynep Korkmaz'ın *Anadolu Ağızları Üzerindeki Araştırmaların Bugünkü Durumu ve Karşılaştığı Sorunlar* adlı 1995 yılında yayımlanan makalesidir. Korkmaz, bu makalesinde Anadolu ağızları üzerine başlayan ilk çalışmalardan bahsederek Türkiye'deki araştırmacıların yaptığı derleme ve gramer çalışmalarının niteliklerini değerlendirir (1995, s. 143-172). Gürer Gülsevin *Türkiye'deki Dialektoloji Yayınlarında Yöntem Sorunu (Şekil Bilgisi Bölümleri)* başlıklı yazısında ağızlarla ilgili yazılan tezlerde ve diğer çalışmalarda bir ekin yalnızca tek bir fonksiyonunun dikkate alındığını; oysa pek çok fonksiyonunun olabileceğini, benzer durumun zaman ve kip çekimlerinde de olduğunu, onların da yalnızca bir iki örnek verilerek geçiştirildiğini söyler (Gülsevin, 2006, s. 13, 14). Bir diğer çalışma ise Nurettin Demir'in *Türkçe Ağız Araştırmalarında Yöntem Sorunları* adlı makalesidir. Demir, bu makalesinde ağızlarla ilgili yapılmış çalışmalarda çok fazla örneğin verildiğini; ancak çok

az incelemenin yapıldığını, incelemelerde ele alınan bir ögenin *Eski Türkçe > Eski Anadolu Türkçesi > Standart Türkçe > ağızlar* biçiminde açıklanmaya çalışarak araştırmacıların, ağızların standart dilin bozulmuş bir biçimi olduğu yanılgısına kapıldığını dile getirir. Ayrıca ağızlardaki yabancı alıntıların da açıklanırken *kaynak dil > standart dil > ağız* biçiminde bir gelişmenin var sayıldığını; ancak çoğunlukla gelişmenin İstanbul Türkçesi üzerinden olduğunu gösteren bir belgenin olmadığını ifade eder (Demir, 2013, s. 3-7). Ali Akar da *Ağız Araştırmalarında Yöntem Sorunları* adlı makalesinde derleme bölgelerinin tespit edilmesinden önce alan ile ilgili tarihî, dilbilimsel ve sosyolojik bir ön çalışmanın yapılması gerektiğini, derlemelerde ise folklorik malzemenin (özellikle mani, türkü, destan gibi) ağız-dil çalışmalarında kullanılmaması gerektiğini, kaynak kişilerin ağız özelliklerinin kaybetmemiş olmasının ve seslerin tespitinden sonra işaretlenmesinde ortak bir transkripsiyon alfabesinin kullanılmasının doğru olduğunu vurgulamıştır (Akar, 2006, s. 41-49). Leyla Karahan, *Ağız Çalışmalarında Bilimsel Niteliğin Korunması Üzerine Birkaç Not* başlıklı yazısında ise araştırmacılara metni gerektiğinde sorgulayabilme imkânının tanınması için ana malzemenin yani derlemelerin bir CD'ye aktarılması ve bu CD'lerin de tezlerin sonunda yer almasının mümkün olduğunu dile getirmiştir. Ayrıca, ağız çalışmalarında gramatikal dizinlerin de olması gerektiğini ifade etmiştir (Karahan, 2012, s. 134-135). Görüldüğü gibi, ağız çalışmalarında görülen hatalar, yöntemsizlikler ve hangi yöntemlerin kullanılması gerektiği, hangi yöntemlerin daha doğru olduğu yukarıdaki makalelerde dile getirilmiştir. Bunun gibi yöntem sorunlarını inceleyen makalelerin sayısı da gün geçtikçe artmaktadır. Ancak günümüzde ağızlarla ilgili yazılan derleme, araştırma makalelerinin, söz varlığı alanında yapılan çalışmaların hangi niteliklerde olduğu, eleştirilen yöntemsizliklerin bu çalışmalarda ne oranda bulunduğu bilinmemektedir. Bunun için de ağızlarla ilgili yapılmış çalışmaların yöntemlerinin tek tek incelenerek ağız çalışmalarında ne kadar niteliğin bulunduğunu veya ne kadar doğru yöntemlerin kullanıldığının bilinmesi gerekmektedir. Bu amaçla bu çalışma, daha önce *Anadolu Ağızları Üzerine Yapılmış Çalışmaları Değerlendirme Denemesi I (2000-2012)* adlı makalenin devamı niteliğindedir. Bu araştırma ise 2013 ila 2023 yılları arasında yazılan (10 yıllık bir süreçte) Anadolu ağızlarıyla ilgili yalnızca makalelerin içeriklerini ve yöntemlerini konu alan ve değerlendiren bir çalışmadır.

2013 ila 2023 yılları aralığında Anadolu ağızlarıyla ilgili yapılmış toplam 272 makale tespit edilmiştir. *Bibliyografya Çalışmaları* başlığı altında 7, *Derleme Çalışmalarında* 24, *Bir Konu veya Kelime Üzerine Yapılan Çalışmalarda* 67, *Karşılaştırmalı Çalışmalarda* 17, *Sentaksta* 5, *Ses Bilgisinde* 23, *Söz Varlığında* 81, *Şekil Bilgisinde* 39, *Tasnifte* 4 ve *Türkçe Öğretiminde* 5 makale ifade edilmiştir. *Derleme Çalışmaları* başlığı altında yalnızca derlemeye yönelik 24 çalışma bulunsa da toplam çalışmaların içerisinde derlemeye dayanan 72 makale bulunmuştur. Daha önce yazılan *Anadolu Ağızları Üzerine Yapılan Çalışmaları Değerlendirme Denemesi I- (2000-2012)* adlı makalede 12 yıl içerisinde Anadolu ağızlarıyla ilgili yazılmış 121 makale tespit edilmişken (Erenbaş Pehlivan, 2023, s. 297), bu makalenin devam niteliği olan bu çalışmada (üstelik toplamda 10 yıl) sayı iki katını aşarak neredeyse 300'e yaklaşmıştır. Bu nedenle, 2013 yılından itibaren ağızlarla ilgili yazılan makale sayılarının bir hayli arttığı söylenebilir. *Anadolu Ağızları Üzerine Yapılan Çalışmaları Değerlendirme Denemesi I- (2000-2012)* başlıklı makalede "derleme çalışmalarının niteliğinin makalelerde çoğunlukla belirtilmediği, dolayısıyla derleme yöntemlerinin niteliği hakkında yeterli bilgiye sahip olunamadığı" ifade edilmiştir (2023, s. 323); ancak 2013'ten itibaren yapılan derleme çalışmalarının çoğunluğunda eksik de olsa derleme yöntemleri veya kaynak kişiler ile nitelikleri hakkında bilgi verildiği, araştırmacıların bu konuda daha titiz davrandığı görülmüştür. Diğer taraftan yine bu makaleye göre morfoloji alanında yapılan çalışmalarda ağız bölgelerinde en çok *şimdiki zaman* eki ve varyantlarının üzerinde durulduğu belirtilmiştir (2023, s. 323). Bu çalışmada da *Şekil*

Bilgisi başlığı altında yine en çok *şimdiki zaman ekleri ile ilgili* makalelerin yazıldığı tespit edilmiştir.

Yöntem ve Kapsam

2013 ila 2023 yılları arasında Anadolu ağızlarıyla ilgili yazılmış makaleler, öncelikle Dergipark sistemi üzerinden taranmış, dil ve edebiyat alanındaki dergiler de kontrol edilerek ağızlarla ilgili makalelere erişilmeye çalışılmıştır. Ağızlarla ilgili çok fazla çalışma olduğundan bildiriler, kitaplar ve tezler daha önceki makalede olduğu gibi çalışmaya dâhil edilmemiştir. Ancak bildiri olarak sunulup sonrasında genişletilerek dergide yayımlanmış makaleler çalışmaya dâhil edilmiştir. Tespit edilen makaleler, alanlarına göre *Bibliyografya Çalışmaları, Derleme Çalışmaları, Bir Konu veya Kelime Üzerine Yapılan Çalışmalar, Karşılaştırmalı Çalışmalar, Sentaks Alanında Yapılan Çalışmalar, Ses Bilgisi Alanında Yapılan Çalışmalar, Sınıflandırma Çalışmaları, Söz Varlığı Alanında Yapılan Çalışmalar, Şekil Bilgisi Alanında Yapılan Çalışmalar ve Türkçe Öğretimi Alanında Yapılan Çalışmalar* başlıkları şeklinde sınıflandırılarak değerlendirilmiştir. Her bir makalenin kısaca içeriği tanıtılarak yöntemleri ifade edilmiştir. Çalışmalardaki yöntemler giriş kısmında verilen yöntemle ilgili makalelerde bulunan bilgiler dikkate alınarak incelenmiştir. Bu makale, yazılan ilk makalenin devamı niteliği olduğundan bu çalışmadaki verilerden hareketle elde edilen sonuçlar, ilk makaleyle karşılaştırılarak verilmiştir. Bu sayede 2000 ile 2012 yılları aralığı da dikkate alınarak yöntemlerdeki iyileşmeler ve kötüleşmeler daha net olarak açıklanmaya çalışılacaktır.

A. Tespit Edilen Çalışmaların Konularına Göre Tasnifi

Bibliyografya Çalışmaları

Güler, M. (2012). Türkiye'deki İl ve İlçe Ağızları Üzerine Yapılan Lisansüstü Çalışmalarla İlgili Bir Değerlendirme. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, and History of Turkish or Turkic Volume*, 7(4), 1835-1861. Bu çalışmada Türkiye'de il ve ilçe ağızları üzerine yapılmış çalışmalar, tamamlanma durumları dikkate alınarak değerlendirilmiştir. İl ve ilçelerle ilgili lisansüstü çalışma yapılmış veya yapılmamış olanların tespit edilmesi üzerinde durulmuştur. Çalışma yapılan ve yapılmayan il ve ilçelerin adları ve sayıları ayrı tablolar içerisinde gösterilmiştir (Güler, 2012, s. 1835-1861).

Bulut, S. (2013). Türkiye Türkçesi Ağızları Üzerine Çalışma Yapılmayan İl ve İlçeler. *Turkish Studies*, 8(1), 1129-1149. Bu makale, Türkiye Türkçesi ağızlarıyla ilgili çalışma yapılmamış veya çok az yapılmış bölgelerin listesini veren bir bibliyografya çalışmasıdır. Ağızları üzerinde çok az çalışma yapılan veya yapılmayan il ve ilçeler Türkiye'nin bölgeleri esas alınarak ifade edilmiştir. Ayrıca elde edilen veriler, çalışmanın az veya hiç çalışma yapılmamasına, il ve ilçelerdeki çalışmaların durumlarına göre sınıflandırılmıştır (Bulut, 2013, s. 1129-1149).

Hazar, M. (2013). Nevşehir Ağzı Dil Bilgisi Bibliyografyası. *DİYALEKTOLOG*, (7), 39-62. Bu çalışmada öncelikle Türkiye Türkçesi ağız çalışmalarından bahsedilerek Nevşehir ağzının fonetik, morfolojik özellikleri ile söz varlığı hakkında bilgi verilmiştir. Nevşehir ağzıyla ilgili araştırmalar, çalışmaların türlerine göre (makale, bildiri, kitap) sınıflandırılarak künye hâlinde ifade edilmiştir. Makale sonuna sözcük listesi eklenmiştir (Hazar, 2013, s. 39-62).

Çıracı, K. (2019). Konya İli Ağızlarına Dair Bir Bibliyografya Denemesi. *Çukurova Üniversitesi Türkojoloji Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 176-201. Bu makalede Konya ağızları ile ilgili yapılan araştırmaların bibliyografyası üzerinde durularak bazı çalışmaların kısaca

değerlendirilmesi yapılmıştır. Konya'nın etnik yapısı ve Oğuz boylarının yer adlarındaki kalıntıları ifade edilmiştir. Konya ağızıyla ilgili yapılmış çalışmalar "Basılmış çalışmalar ve Basılmamış çalışmalar" şeklinde iki ana başlık altında kitap, makale, tez vb. türlerine göre alt başlıklar şeklinde ele alınmıştır. Makalenin sonuna Konya ağızıyla ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin idari yerleri ve tezlerdeki ele alınan unsurlar tablo şeklinde gösterilmiştir (Çıracı, 2019, s. 176-201).

Özsoy, Y. (2019). Türkiye'de Ağız Araştırmaları Alanındaki Lisansüstü Tezlerin Bibliyografyası Üzerine Bir Deneme. *Oğuz Türkçesi Araştırmaları Dergisi*, (1), 173-207. Bu çalışmada Türkiye Türkçesi ağızları üzerine yapılan tezler, "YÖK Tez Merkezi" üzerinden taranarak listelenmiştir. Çalışmalar, 1985 ile 2018 yılları aralığını kapsamaktadır. Tezlerin künyelerinin yanında danışmanların da isimleri ifade edilmiştir. Tespit edilen tezler, konularına göre tasnif edilmiştir (Özsoy, 2019, s. 173-207).

Asıl, E. (2021). Türkiye Türkçesi Ağızları Üzerine İl ve İlçeler Düzeyinde Yapılmış Lisansüstü Çalışmalar. *International Journal of Filolojiya (IJOF)*, 4(6), 203-227. Bu makalede ağızlar üzerine yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilerek Türkiye Türkçesi ağızlarıyla ilgili yapılmış lisansüstü çalışmaların (tezler, kitaplar) künyeleri ifade edilmiştir. Lisansüstü çalışmaların künyesi Türkiye'nin coğrafi bölgelerine göre sınıflandırılarak verilmiştir. Yapılmış çalışmaların bölgelere göre sayıları tablo içerisinde ve harita üzerinde gösterilmiştir (Asıl, 2021, s. 203-227).

Aydeniz, S. (2022). Türk Dili Araştırmaları Yıllığı (TDAY) Belleten Dergisinde Ağız Araştırmaları ile İlgili Makalelerin Analizi. *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi*, (17), 376-400. Bu çalışmada *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı (TDAY) Belleten* dergisinde ağız çalışmaları ile ilgili makalelerin incelenmesi üzerinde durulmuştur. Derginin sayılarındaki makalelerin konularına göre dağılımları tablo içerisinde gösterilmiştir. Dergideki ağız konulu makalelerin; dergi sayısı ve yıllara göre, yazar sayılarına göre, yazarların sayılarına göre, yazarların yerli veya yabancı olmasına göre, sayfa sayılarına göre vb. şeklindeki dağılımları ayrı ayrı tablolar içerisinde gösterilmiştir. Çalışmanın amacı ve kullanılan yöntem hakkında detaylı bilgiler verilmiştir (Aydeniz, 2022, s. 376-400).

Bir Konu veya Bir Kelime Üzerine Yapılan Çalışmalar

Alpar, M. (2013). Bingöl Ağızı ve Folkloru Üzerine Bir İnceleme. *Turkish Studies-International Periodical Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(4), 53-65. Bu makalede Bingöl ağız özellikleri diğer Anadolu ağızları ile farklılıkları ve benzerlikleri üzerinden ele alınmıştır. Bingöl'ün daha önceki adları (Çevlik, Çapakçur) coğrafi konumu, tarihi üzerinde durularak Bingöl'ün ağız özelliklerinden bahsedilmiştir. Bu bölgede konuşulan Zazaca ve Zazalar hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Bingöl ağzının diğer ağızlarla benzer ve farklı ağız özellikleri tablo içerisinde kelimelerle verilmiştir. Çalışmada verilerin değerlendirilmesinde eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Alpar, 2013, s. 53-65).

Ay, Ö. (2013). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Kullanılan Dönüşlülük Zamir(leri) Üzerine. *DİYALEKTOLOG*, (7), 13-30. Bu makalede Türkiye Türkçesi ağızlarında kullanılan dönüşlülük zamirlerinin üzerinde durulmuştur. Verilerin elde edilmesi için Türkiye Türkçesi ağızlarının derlenmiş metinlerinin tarandığı belirtilmiştir. Bu zamirlerin ağızlarda geçirdiği ses değişimleri ve bu değişimlerin yaygınlıkları haritada gösterilerek zamirlerle ilgili cümle örneklerine yer verilmiştir. Transkripsiyon işaretleri, taranan kaynaklar ve kısaltmaları makale sonuna eklenmiştir. Eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Ay, 2013, s. 13-30).

Boz, E., Günay Aktaş, S. (2013). Eskişehir İli Dil Atlası Çalışmaları (Yerli ve Göçmen Ağızları). *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(3), 59-72. Bu çalışmada Eskişehir’de yaşayan yerli ve göçmelerin ağız özellikleri ifade edilmiştir. Eskişehir ağızlarının ağız sınıflandırmalarındaki yerinden kısaca bahsedilmiştir. Eskişehir bölgesinde bulunan yerli veya göçmen köyleri ve ağız grupları (Manav, Mihaliççık, Sarıcakaya, Alpu, Beylikova vb.) ayrı ayrı haritalar üzerinde gösterilmiştir. Dil atlası için Eskişehir ağızlarıyla ilgili ağız verilerinin yeterli olmadığı vurgulanmıştır (Boz ve Günay Aktaş, 2013, s. 59-72).

Çalışkan, N. (2013). Ağız Atlaslarının Hazırlanışında Süreç, Yöntem ve Teknikler: Flaman Ağız Atlasları Örneği. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2(3), 75-82. Bu makalede Flaman Ağız Atlaslarının hazırlanmasında uygulanan yöntemler ifade edilerek Türkiye Türkçesi ağızları atlasının oluşturulmasında yardımcı olacağı ifade edilmiştir. Flaman Ağız atlasları hakkındaki bilgiler “Hedef, Kaynak, Ekip, Teori, Atlasta bulunacak konuların tespiti, Veri toplama ve işleme” başlıkları altında açıklanmıştır (Çalışkan, 2013, s. 75-82).

Demir, İ. (2013). Manisa Sarıgöl Ağzında *Şimdi* Zarfının Değişiklerine Toplumdilbilimsel Bir Yaklaşım. *CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(3), 306-316. Bu çalışmada Manisa’ya bağlı Sarıgöz ilçesi ağzındaki *şimdi* zarfının değişkenlerine göre tasnif denemesi üzerinde durulmuştur. Ayrıca yaş ve cinsiyet etkenlerine bağlı olarak toplumdilbilimsel açıdan incelenmesi de ele alınmıştır. Makalede *şimdi* zarfının alomorfları tablo içerisinde verilmiştir. Bu zarfın değişkenleri cinsiyete göre de tablolaştırılmıştır. Derleme yöntemleri ve kaynak kişiler ifade edilerek eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Demir, 2013, s. 306-316).

Demir, M. (2014). Manisa Ağzında Eksi Bir Miras Paylaşma Geleneği: Ok(+luk) Atmak. *CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 227-233. Bu makalede Manisa ağzında yaşayan *ok* sözcüğünün tanımları ve *ok (+luk) atmak* geleneği ele alınmıştır. Manisa ağzı üzerine yapılan çalışmalara kısaca değinilmiştir. *Ok (+luk) atmak* kelime öbeğinin Eski Türkçedeki yapısı ve anlamlarına da yer verilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır. Ancak çalışmanın yöntemiyle ilgili herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır (Demir, 2014, s.227-233).

Ersöz, S. (2014). Ağız İncelemelerinde Ayınlı ve Hemzeli Alıntı Kelimelerin Tahlilinde Görülen Bir Yöntem Hatası Üzerine. *DİYALEKTOLOG*, (9), 13-17. Bu çalışmada ağız incelemelerinde Arapça ve Farsçadan dilimize girmiş ayınlı ve hemzeli kelimelerin yanlış bir yöntemle aktarıldığı ifade edilmiştir. Bu alıntıların “Standart dildeki şekli > Ağızlardaki şekli” yönünde gösterildiği; ancak “Kaynak dildeki şekli > Ağızlardaki şekli” biçiminde gösterilmesi gerektiği söylenmiştir. Makalede bu duruma pek çok örnek verilerek ağızların standart dilin bozulmuş biçimleri olmadığı belirtilmiştir (Ersöz, 2014, s. 13-17).

Merhan, A. (2014). Bayındır Tahtacıları ve Dillerinin Belirgin Özellikleri. *Bilig*, (69), 161-170. Bu makalede İzmir’in Bayındır ilçesinde yaşayan Tahtacıların ağız özellikleri üzerinde durulmuştur. Tahtacıların etnik yapısı, Türkiye’de yaşadıkları yerler ve tarihleri hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Tahtacı ağzının fonetik ve leksik özellikleri sözcük örnekleri verilerek açıklanmıştır. Derleme yönteminden kısaca bahsedilmiştir; ancak kaynak kişiler ve nitelikleri hakkındaki bilgilere rastlanmamıştır (Merhan, 2014, s. 161-170).

Şimşek Umaç, Z. (2014). Çepni Ağızları ve Ağız Bölgeleri. *AKADEMİK KAYNAK*, 2(4), 69-98. Bu çalışmada Çepni ağız özellikleri fonetik ve morfolojik açıdan incelenmiştir. Bu incelemede Çepni ağzının daha çok karakteristik dilsel özellikleri yer almıştır. Şekil

bilgisi ele alınırken tanık cümle verilmiştir. Çepni ağızıyla ilgili verilen dilsel özelliklerden yola çıkılarak Çepni ağız grupları tablo içerisinde gösterilerek her bir ağız grubu detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Çalışmada kullanılan yöntemle ilgili bilgi verilerek eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Şimşek Umaç, 2014, s. 69-98).

Özer, O. (2014). Muş-Bulanık Terekeme Ağızı. *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 242-265. Bu makalede Muş'a bağlı Bulanık'ta yaşayan Terekeme ağızları fonetik ve morfolojik olarak ele alınmıştır. Bulanık Terekeme fonetik ve morfolojik ağız özellikleri Kars Terekeme ağızıyla karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Makale sonuna örnek derleme metinleri, kaynak kişiler ve nitelikleri eklemiştir. Verilerin değerlendirilmesinde eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Özer, 2014, s. 242-265).

Yıldız, H. (2014). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Lambdasizm Sigmatizm Meselesinin İzleri. *Gazi Türkiyat*, (15), 105-134. Bu çalışmada lambdasizm ve sigmatizm olduğu DS'den tespit edilen 200 sözcüğün değerlendirilmesi üzerinde durulmuştur. Makalede hangi sözcüklerin Lambdasizm / Sigmatizm örneği olamayacağı "Fonetik yaklaşma, Morfolojik benzerlik, Semantik ilişkisizlik, Yansımalar ve Tür farklılığı" başlıkları altında örnek verilerek açıklanmıştır. Lambdasizm ve sigmatizm örnekleri ise "Tek verili örnekler ve Çok verili örnekler" başlıkları altında sözcüklerin anlamları açıklanarak verilmiştir. Kullanılan yöntem detaylı bir şekilde açıklanarak eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Yıldız, 2014, s. 105-134).

Arslan Erol, H. (2015). Kilis İlinde Ağız Tabakalaşması. *Turkish Studies-Internaitonal Periodical Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(15), 139-152. Bu makalede Kilis ilinde ağız tabakalaşmasının oluşumu ve etkenleri incelenmiştir. Kilis'in tarihi süreçte hangi devletlere bağlı kaldığı ifade edilmiştir. Kilis çevresindeki etnik yapı (Bozcalı, Beydili, Bayat, Avşar, Yüreğir, Bayındır, Çepni vb. ile Peçenekler) ile bu yöre ağızlarının biçimlenmesinde etnik yapının etkisi açıklanmıştır. Kilis ağzının her bir ağız katmanı fonetik ve morfolojik örneklerle açıklanmıştır. Çalışmada kullanılan yöntem hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır (Arslan Erol, 2015, s. 139-152).

Baran, B. (2015). Köyceğiz Ağızı Üzerine Bir İnceleme. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(13), 113-133. Bu çalışmada Köyceğiz ağzının fonetik, morfolojik ve sentaks açısından değerlendirilmesi üzerinde durulmuştur. Ses değişimleri kısmında verilen alıntı sözcükler *Köyceğiz ağızı < Alıntılanan dil* (babuc < Far. pāpūş "pabuç" vb.) yönünde gösterilmiştir. Derleme yöntemleri ve kaynak kişi hakkında bilgi verilmiştir. Derlenen metin, metne dair sözlük ve çeviri yazı işaretleri makalenin sonuna eklenmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Baran, 2015, s. 113-133).

Bulut, S. (2015). Bayburt İli ve Yöresi Ağızlarının Türkiye Türkçesi Ağızları İçindeki Yeri. *Turkish Studies-International Periodical Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(16), 371-386. Bu makalede Bayburt ilinin Türkiye Türkçesi ağızları içindeki ağız grubunun tespit edilmesi ele alınmıştır. Bayburt ilinin coğrafi konumu, tarihi ve etnik yapısı (Türkmen / Çepni ağırlıklı) kısaca ifade edilmiştir. Bayburt ağızı ve folkloru üzerine yapılan çalışmalar künye şeklinde gösterilmiştir. Türkiye Türkçesi ağızları üzerine yapılan sınıflandırma denemeleri ve ölçütleri verilerek Bayburt ağzının bu tasniflerdeki yeri Leyla Karahan'ın sınıflandırmasından hareketle değerlendirilmiştir. Çalışmanın yöntemi ve amacı belirtilmiştir (Bulut, 2015, s. 371-386).

Günay Aktaş, S., Boz, E., İlbaş, S. (2015). Eskişehir İli Balkan Muhacir Ağızları Örneğinde Geolinguistik. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(4), 1-6. Bu çalışmada Eskişehir ilindeki Balkan muhacir ağızları geolinguistik yöntemiyle ele alınmıştır. Makalede kullanılan verilerin *Eskişehir İli Dil Atlası TUBİTAK* projesinden

derlendiği belirtilmiştir. Eskişehir'deki Balkan göçmenlerinin ağız bölgeleri, bazı fonetik ve morfolojik yapıların dağılımı haritalar üzerinde gösterilmiştir. Makalede kullanılan yöntem hakkında bilgi verilmiştir (Günay Aktaş vd., 2015, s. 1-6).

Sarıca, B. (2015). Akçık / Ahçık Sözcüğü Üzerine. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 4(1), 265-277. Bu makalede "akçık / ahçık" sözcüğünün kökeni ve kullanımları ifade edilmiştir. Sözcüğün Ağız sözlüklerindeki biçimleri örneklerle açıklanmıştır. Sözcüğün kökeni açıklanırken tarihî ve çağdaş Türk lehçelerinden yararlanılmıştır. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür (Sarıca, 2015, s. 265-277).

Sarıca, B. (2015). Kıda / Ğıda Sözcüğü Üzerine. *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Dergisi [TAED]*, (54), 85-101. Bu makalede bazı Anadolu ağız bölgelerinde görülen kıda / Ğıda sözcüğünün tarihî Türk ve çağdaş Türk lehçelerinde tanımları ve kullanımları üzerinde durulmuştur. Sözcüğün kökeni, tarihî ve çağdaş Türk lehçelerindeki biçimlerine yer verilmiştir. Anadolu ağzlarında görülen bölgelerdeki örnekleri de ifade edilmiştir. Makalede hem art zamanlı hem de eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür (Sarıca, 2015, s. 85-101).

Akar, A. (2016). Sosyal Bilimlerin Veri Kaynağı Alarak Ağızlar. *Gazi Akademik Bakış*, 10(19). 169-182. Bu çalışmada ağız verilerin yalnızca dilsel olarak değerlendirilmeyeceği aynı zamanda bu verilerin tarih, sosyoloji, antropoloji, mutfak kültürü, eğitim bilimleri gibi pek çok sosyal bilimlere de ışık tutacağı ifade edilmiştir. Ağız verilerinin değerlendirilmesinde sosyal bilimler alanına ne şekilde yarar sağlayacağı "Dil inceleme ve araştırmalarında (fonetik, morfolojik, leksik, toponomik vb.), Folklor araştırmalarında, Tarih araştırmalarında, Sosyoloji araştırmalarında, Mutfak ve beslenme kültüründe, Antropoloji araştırmalarında, Eğitim tarihi araştırmalarında ağız verileri" açıklanmıştır (Akar, 2016, s. 169-182).

Ertane Baydar, A. S. (2016). Erzincan Ağızlarındaki *Otır-lan-* ve *Suvar-lan-* Üzerine. *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi [TAED]*, (58), 289-294. Bu makalede Erzincan ağzlarındaki "Otır-lan- ve Suvar-lan-" fiillerinin yapısı ve kökeni üzerinde durulmuştur. Her iki fiilin Eski Türkçedeki yapıları açıklanarak biçimlerine yer verilmiştir. Az da olsa tanık cümleler eklenmiştir. Art zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür (Ertane Baydar, 2016, s. 289-294).

Topal, E. (2016). Giresun'un Eynesil Ağzında Yaşayan Arkaik Bir Kelime: "İçikmek". *Gazi Türkiyat*, (18), 157-162. Bu makalede Giresun'a bağlı Eynesil ilçesi ağzındaki eskicil bir sözcük olan "içikmek" fiili incelenmiştir. "içikmek" fiilinin Köktürk Kitabelerindeki biçimleri ve bulunduğu cümle örnekleri ifade edilmiştir. Tanık cümlelerin standart Türkçeleri de belirtilmiştir. Fiilin tarihî ve çağdaş Türk lehçelerinde görülen örneklerine de değinilmiştir. Fiilin Eynesil örnekleri için DS'den yararlanılmıştır. Gerek art zamanlı gerekse de eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Topal, 2016, s. 157-162).

Torun, Y. (2016). Türkiye Türkçesi ve Balkan Ağzlarında "Kaçan" Soru Sözcüğü. *DİYALEKTOLOG*, (5), 47-53. Bu makalede Türkiye Türkçesi ve Balkan ağzlarında "kaçan" soru sözcüğü biçim ve işlev açısından değerlendirilmiştir. Sözcüğün EAT dönemindeki kullanımları verilerek Çağdaş Türk lehçelerindeki biçimlerine de yer verilmiştir. Türkiye Türkçesi ağzlarında sözcüğün tanımları ve örnekleri ifade edilerek sözcüğün illerdeki biçimleri tablo içerisinde gösterilmiştir. "Kaçan" soru sözcüğünün kullanımları tanık cümlelerle açıklanmıştır. Balkan ağzlarındaki "Kaçan" sözcüğünün Eski Anadolu Türkçesi ile işlev açısından paralelliklerin olduğu vurgulanmıştır (Torun, 2016, s. 47-53).

Çal, A. (2017). Beyşehir'in Huğlu Kasabasında Yaşayan Türkmenlerin Belirgin Ağız Özellikleri. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (38), 1-22. Bu çalışmada Huğlu kasabasında yaşayan Türkmenlerin ağız özellikleri ses bilgisi ve şekil bilgisi üzerinden ele alınarak incelenmiştir. Huğlu Türkmen ağız özellikleri verilirken Standart Türkiye Türkçesi ile karşılaştırılarak tanık cümleyle birlikte verilmiştir. Her bir tanık cümlelerin hangi kaynak kişiden alındığı parantez içerisinde gösterilmiştir. Makalede çeviri yazı işaretlerine, derlenmiş örnek metinlere ve kaynak kişilere yer verildiği görülmüştür; ancak derleme yöntemleri hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Verilerin değerlendirilmesinde eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Çal, 2017, s. 1-22).

Doğru, F. (2017). Eskişehir İli Manav Ağızlarının Genel Özellikleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 6(2), 828-846. Bu makalede Eskişehir ili Manav ağızlarının ağız özellikleri fonetik ve morfolojik açıdan incelenerek ifade edilmiştir. Oğuzların bir kolu olduğu belirtilen Manavlar hakkında detaylı bilgiler verilerek Eskişehir'de yerleşim yerlerinin adları belirtilip harita üzerinde gösterilmiştir. Çalışmada Eskişehir ili ağızları üzerinde yapılan çalışmalardan kısaca bahsedilerek bu bölgede bulunan yerli ve göçmen yerleşimlerinin dağılımı da haritada gösterilmiştir. Kullanılan yöntem hakkında detaylı bilgi verilmiştir (Doğru, 2017, s. 828-846).

Göztaş, G. (2017). Edebi Metinlerde Ağız Kullanımı: Bekir Yıldız Örneği. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Derneği*, (42), 113-134. Bu çalışmada Urfalı yazar Bekir Yıldız'ın hikâyelerinde kullanılan ağızlar üzerinde durulmuştur. Elde edilen malzeme ses bilgisi, şekil bilgisi ve sentaks açısından incelenmiştir. Makalede "Standart dil ve Ağız kullanımı, Edebî metinlerde ağız kullanımı" konuları detaylı bir şekilde açıklanarak Bekir Yıldız tanıtılmıştır. Yerel sözcükler, deyimler ve atasözleri, dualar ve beddualar tanımları ile birlikte verilmiştir. Çalışmada uygulanan yöntem belirtilerek kaynak kişiler makalenin sonuna eklenmiştir. (Göztaş, 2017, s. 113-134).

İlker, A. (2017). Manisa Ağızlarında Kullanılan "Öngücü", "Sonuç" ile Yapı Bakımından Aynı Kelime Mi?. *Dil Araştırmaları*, (21), 17-22. Bu makalede Manisa ağızlarında kullanılan "Öngücü" sözcüğünün yapısı ve tanımları ele alınmıştır. "Öngücü" kelimesi "Sonuç" kelimesiyle birlikte tarihî süreçte geçirdiği ses değişimleri açıklanarak ifade edilmiştir. Sözcükle ilgili tanık cümleler verilmiştir. Makalede verilerin değerlendirilmesinde art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür (İlker, 2017, s. 17-22).

Sökmen, İ. (2017). Dilsel Veriler Işığında Bismil Türkmen Topluluğu ve Ağzını Oluşturan Tarihsel Katmanlar. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, (44), 215-235. Bu makalede Bismil Türkmen topluluğunun tarihi, tarihsel katmanları ve ağız oluşumları ifade edilerek fonetik ve morfolojik açıdan değerlendirilmiştir. Bismil Türkmen ağızında bulunan Doğu Türkçesi, Moğolca ve Arapça unsurlar fonetik açıdan örneklerle açıklanmıştır. Bismil Türkmen ağızı Azerbaycan Türkçesi ağızlarıyla karşılaştırılarak tespit edilen ortaklıklar harita üzerinde gösterilmiştir. Veriler değerlendirilirken art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür (Sökmen, 2017, s. 215-235).

Uzun, M. (2017). Dil Seferberliği Kapsamında Birinci Derleme Çalışması: Rize Örneği. *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, (22), 109-138. Bu çalışmada dil seferberliği kapsamında Rize'den derlenen ve Rize Gazetesi'nde yayımlanmış 310 sözcüğün incelenmesi üzerinde durulmuştur. Cumhuriyetin ilk dönemlerinde yapılan derleme faaliyetleri ile Rize'de yapılan derleme faaliyetleri ve süreçleri hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Çalışmada incelenen sözcükler *Derleme Sözlüğü* ve *Söz Derleme Dergisi*'ndeki durumlarına (bulunup bulunmama vb.) göre tasnif edilmişlerdir. Makalenin sonuna Rize Gazetesi'nde yayımlanan kelimeler eklenmiştir (Uzun, 2017, s. 109-138).

Atmaca, E. (2018). Antalya İli Elmalı İlçesi Ağızlarının Standart Türkiye Türkçesinden Farklı Ses ve Şekil Bilgisi Özellikleri. *Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (AKSOS)*, (4), 62-78. Bu çalışmada Antalya'ya bağlı Elmalı ilçesi ağzının günümüz Türkçeden farklı fonetik ve morfolojik özellikleri ifade edilmiştir. Makalede Elmalı'nın adı ve kökeni, Elmalı ilçesinin coğrafi konumu, tarihî süreçte bu ilçeye kimlerin ev sahipliği yaptığı, Elmalı'daki etnik yapı ve Antalya ağzı üzerine yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir. Transkripsiyon işaretleri, çalışmada kullanılan yöntem hakkında bilgi verilmiştir. Derleme yapılan kasaba ve köylerin adları belirtilmiştir. Eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Atmaca, 2018, s. 62-78).

Bozok, E. (2018). Derleme Sözlüğüne Bir Katkı: *Kıyıda Kulakta*. *Karadeniz Araştırmaları*, XV(60), 201-205. Bu makalede Samsun'a bağlı Çarşamba ilçesi ağzında tespit edilen "Kıyıda kulakta" sözcüğü üzerinde durulmuştur. Sözcüğün yapısına benzer ikilemelerden bahsedilmiştir. Sözcüğün değerlendirilmesinde tarihî ve çağdaş Türk lehçelerinden yararlanılmıştır. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Bozok, 2018, s. 201-205).

Ersöz, S. (2018). Diyalektolojik Bütünlükten Kopan Göçmen Ağızları Üzerine Araştırmalar. *Dil Araştırmaları*, (23), 289-298. Bu çalışmada ağız çalışmalarında "Yerleşim yeri - Konuşur bütünlüğü"nin bozulduğu durumlarda dahi ağız çalışmalarının yapılabileceği ve yapış şekli meselesi ele alınmıştır. Çalışmada bir bölgenin ağız konuşurlarının bölgeyi terk etme nedenleri ifade edilmiştir. Bir bölgede diyalektolojik bütünlüğünü kaybeden ağzların tespit edilmesinde bölge ağzının ve göçmen ağzının ortaklaşan ve farklılaşan unsurlarının belirlenerek telafi edilmesinin mümkün olduğu verilen örneklerle şema üzerinden açıklanmıştır. Makalenin sonunda konuyla ilgili adımları gösteren daha detaylı bir şemaya yer verilmiştir (Ersöz, 2018, s. 289-298).

Murad, S., Güneş, E. (2018). Amasya ve Yöresine Ait Birkaç Sözcük Üzerine. *Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 319-328. Bu çalışmada Amasya yöresine ait birkaç sözcüğün (hora çir, basuruklu, parla-, gıcırdamaz gağrı, bamyanın oynası, bekçe git-, yelik-, kepir / keper/kepur / keperük, aşışamaştanı / sabaşıştanı / aşışamaştâ / sabaşıştâ) üzerinde durulmuştur. Makalede Amasya yöresi ağzıyla ilgili yapılmış çalışmalar hakkında bilgi verilerek her bir sözcüğün değerlendirilmesi yapılmıştır. İncelenen sözcüklerin DS'deki ve diğer ağızlardaki durumlarına da yer verilmiştir. Yer yer sözcüklerin fonetik, morfolojik ve semantik özelliklerine değinilmiştir. Sözcüklerin kaynak kişileri makalede belirtilmiştir. Ancak makalede kullanılan yöntem ifade edildiği hâlde derleme yöntemleri (derleme metinleri, sorulan sorular, kullanılan cihazlar vb.) hakkında yeterli bilginin verilmemesi görülmüştür (Murad ve Güneş, 2018, s. 319-328).

Sert, G. (2018). Eskişehir İli Yörük Ağızlarının Genel Özellikleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(3), 1604-1623. Bu makalede TÜBİTAK projesi kapsamında hazırlanan *Eskişehir İli Dil Atlası* adlı yüksek lisans tezinden hareketle Eskişehir ili Yörük ağzlarının fonetik, morfolojik ve leksik özellikleri üzerinde durulmuştur. Yörük sözcüğünün adı, Yörüklerin tarihi ve iskânı hakkında bilgi verilmiştir. Derleme yapılan yerleşim yerlerinin adları belirtilerek Yörük köyleri harita üzerinde gösterilmiştir. Eskişehir ili üzerine yapılan çalışmalardan bahsedilerek Eskişehir'de bulunan Yörük ağzlarının alt ağız bölgeleri de harita üzerinde gösterilmiştir. Çalışmada kullanılan yöntem hakkında bilgi verilerek eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Sert, 2018, s. 1604-1623).

Çakır, A. (2019). İzmir İli Ödemiş-Kiraz-Beydağ İlçesi Ağızlarının Temel Özellikleri. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, (47), 77-102. Bu çalışmada İzmir'e bağlı Beydağ, Kiraz ve Ödemiş ilçelerinin temel ağız özellikleri ve bu ağzların Türkiye Türkçesi ağızlarındaki yeri ele alınmıştır. Makalede bu üç ilçe için şimdiki zaman ekinin

ölçüt alınmasından hareketle dört ağız bölgesinin olduğu belirtilerek her ağız bölgesi açıklanmıştır. Ağız bölgeleri harita üzerinde gösterilerek bu üç ilçenin temel ağız özellikleri fonetik, morfolojik ve sentaks açısından ifade edilmiştir. Makale sonunda derlenen metin örneklerine, transkripsiyon işaretlerine, kaynak kişilere ve niteliklerine yer verildiği görülmüştür. Eş zamanlı bir yöntem uygulanarak çalışmanın yöntemi detaylı bir şekilde açıklanmıştır (Çakır, 2019, s. 77-102).

Gökçe, A. (2019). Oğuz Adının Anadolu Ağızlarındaki Anlamları Üzerine. *Turkish Studies-Social Sciences*, 14(2), 37-47. Bu çalışmada Oğuz adının kökeni, tarihî metinlerde ve Anadolu ağızlarındaki biçimleri ve anlamları ele alınmıştır. Makalede Oğuzların tarihteki yerinden kısaca bahsedilerek "Oğuz" sözcüğünün kökeni ile ilgili düşünceler detaylı bir şekilde ifade edilmiştir. Bu sözcüğün tarihî metinlerdeki ve Anadolu ağızlarındaki anlamları ve kullanımları cümle örnekleriyle açıklanmıştır. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Gökçe, 2019, s. 37-47).

Gökdağ, B. A. (2019). Telafer Ağızı. *Karadeniz Araştırmaları*, XVI(61), 102-119. Bu makalede Ankara'da yaşayan Telafer Türkmenlerinin genel ağız özellikleri değerlendirilmiştir. Türkmenlerin tarihi, Telafer adı ve ağızındaki lehçecilik hakkında bilgi verilmiştir. Telafer ağızının fonetik özellikleri verilirken çoğunlukla standart Türkçenin esas alındığı görülmüştür. Fiil çekimlerinde zamanlar tablo içerisinde gösterilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde çoğunlukla eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Gökdağ, 2019, s. 102-119).

Güzel, F. (2019). Türkiye Türkçesi Ağızlarındaki Bazı Kelimelerin Kökeni Üzerine 2. *Mavi Atlas*, 7(2), 141-149. Bu çalışmada "Bernek, biniç, çıkla, düzen, enjir, haflek, hayinseme-, hemicik / hemicük, maymak, soyha / soyka, yığaç, yordu-, yoşa-, yörpek, yüle-" sözcüklerinin yapısı üzerinde durulmuştur. Bu sözcüklerin kökenleri ve tanımları ifade edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Güzel, 2019, s. 141-149).

İlbaş, S. (2019). Eskişehir İli Balkan Muhacir Ağızları ve Karakteristik Özellikleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 8(3), 1358-1401. Bu makalede TÜBİTAK projesinden hareketle hazırlanan *Eskişehir İli Dil Atlası* adlı yüksek lisans tezindeki metinlerin değerlendirilmesi sonucu Eskişehir ilindeki Balkan muhacir ağızlarının genel özellikleri ifade edilmiştir. Balkanlardan Anadolu'ya yapılan ve Eskişehir'e yapılan muhacir göçleri hakkında detaylı bilgilere yer verilmiştir. Muhacir köyleri, muhacir yerleşimleri ve muhacirlerin alt ağız bölgeleri haritalar aracılığıyla gösterilmiştir. Bu ağızların fonetik ve morfolojik ağız özellikleri maddeler halinde açıklanmıştır. Çoğunlukla eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (İlbaş, 2019, s. 1358-1401).

Kızanbek, S. (2019). Yu-, Yuğ-, Yuv- Fiilleri Üzerine. *Akra Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi*, 7(17), 181-191. Bu çalışmada Anadolu ağızlarında, Altaycada, Sümercede ve Moğolcada dahi bulunan "yu-, yuğ- ve yuv-" fiilinin anlamları, kökenleri, fonetik ve morfolojik açıdan geçirdiği değişimler ele alınmıştır. Temizlik kültüründen bahsedilerek fiilin tarihî Türk lehçeleri ve çağdaş Türk lehçelerindeki biçimlerine de yer verilmiştir. Verinin değerlendirilmesinde hem art zamanlı hem de eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Kızanbek, 2019, s. 181-191).

Nalbant, M. V., Kadioğlu, İ. (2019). Anadolu Ağızlarında Geçen (Karışık) Bir Sözcüğün Kökeni Üzerine: Karsamba(ç) / Karsanba(ç) Karlambaç. *Türk Kültürü Araştırmaları Dergisi*, 57(1), 21-16. Bu makalede Anadolu ağızlarında bulunan "Karsamba(ç) / karsanba(ç) / karlambaç" sözcüğünün anlamları, biçimleri ve kökeni üzerine düşünceler ifade edilmiştir. Sözcüğün biçimleriyle birlikte geçirdiği semantik değişimlere de yer verilmiştir. Karsamba sözcüğünün kökeni için yapılan

değerlendirmelerde art zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Nalbant ve Kadioğlu, 2019, s. 21-16).

Şahin, H. (2019). Türkiye Türkçesi Ağızlarının Söz Varlığı Bakımından Bilim Diline Katkısı. *Oğuz Türkçesi Araştırmaları Dergisi*, (1), 208-214. Bu çalışmada Türkiye Türkçesi ağızlarının yabancı terimleri karşılama ve terim yapma noktasında bilim diline katkısı üzerinde durulmuştur. Tarihimizde bilim dili ve terim konusu hakkındaki bilgilere yer verilmiştir. *Derleme Sözlüğü*'nün terim konusunda zengin bir kaynak olduğu vurgulanarak bazı örnekler verilmiştir (Şahin, 2019, s. 208-214).

Çelik, A. (2020). Türkiye Türkçesinde 1930'lu Yıllardan Sonra Türetilen veya Canlandırılan Yeni Sözcüklerin Ağız Metinlerine Etkisinin Bir Örnek Üzerinden Değerlendirilmesi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (9), 28-62. Bu makalede Türkiye Türkçesi ağızlarını temsil eden dört örnek ağız çalışmasının malzemesi yeni sözcükler üzerinden incelenmiştir. Çalışmada ölçünlü dil ve teknolojinin ağızlara yapmış olduğu etkinin boyutunun ölçülmesinin amaçlandığı vurgulanmıştır. Verilen bulgular için grafiklerin kullanıldığı görülmüştür. Kaynak kişilerin yaşları, cinsiyetleri ve yeni kelime kullanma oranları grafikler halinde gösterilmiştir. Çalışmanın amacı, yöntemi ve kapsamı detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Makalede art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Çelik, 2020, s. 28-62).

Güler, H. (2020). Anadolu Ağızlarında Görülen *ödü sıt- / ödü sıd-* 'çok korkmak' Deyimi Üzerine. *Oğuz Türkçesi Araştırmaları Dergisi*, (2), 31-37. Bu makalede Anadolu ağızlarında bulunan "*Ödü sıt- / ödü sıd-* 'çok korkmak'" deyimini leksik olarak incelenmiştir. *Öd* ve *sıd*-sözcüğünün tarihî lehçelerdeki kullanımları verilerek çağdaş Türk lehçelerindeki biçimlerine de yer verilmiştir. Köken ve yapıları hakkında bilgi verilmiştir. Art zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Güler, 2020, s. 31-37).

Haşimi, A. (2020). Dört Yol Ağzından Derlenen Bir Halk Anlatısında Pekiştirme Amacıyla Kullanılan Bazı Unsurlar. *Neşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 10(2), 832-845. Bu çalışmada Hatay'a bağlı Dört Yol ağzında yapılan derleme çalışmasından hareketle derlenen metinde pekiştirme amacıyla kullanılan bazı unsurlar üzerinde durulmuştur. Makalede Dört Yol'un tarihi, ağız özellikleri ile pekiştirmenin tanımı ve pekiştirme üzerine yapılan çalışmalar hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Derleme yöntemleri, kaynak kişiler ve çalışmanın yöntemi hakkında detaylı bilgilerin verildiği görülmüştür. Verilerin değerlendirilmesinde ise art zamanlı ve eş zamanlı yöntemin kullanıldığı belirtilmiştir. Makalenin sonuna çeviri yazı işaretlerine ve derleme metnine yer verilmiştir (Haşimi, 2020, s. 832-845).

Haşimi, A. (2020). Hatay/Kırıkhan Ağızı ve Standart Türkçenin, Göçmen Ağızları Etkilemesi Üzerine. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(76), 1741-1760. Bu makalede Hatay'a bağlı Kırıkhan ilçesinin ağızı ile göçmen ağızları arasındaki etkileşim fonetik açıdan incelenmiştir. Çalışmada bölgenin tarihi, etnik yapısı ve Kırıkhan ağızıyla ilgili yapılan çalışmalardan kısaca bahsedilmiştir. Kırıkhan ağızı ve göçmen ağzının ses bilgisi tablo içerisinde gösterilmiştir. Ses değişimleri kısmında verilen örneklerin Standart Türkçe yönünde (a > u değişmesi; buruya "buraya", e > ö değişmesi; cöbüme "cebime") verilmiştir. Çeviri yazı alfabesi ve kaynak kişilerin makalede verildiği görülmüştür. Verilerin değerlendirilmesinde eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Haşimi, 2020, s. 1741-1760).

Kaynak, M. (2020). Türkiye Türkçesi Ağızları Üzerine. *KAFDAĞI*, 5(2), 292-309. Bu çalışmada ağız terimi ve Türkiye'de ağız çalışmalarının tarihi, tasnif çalışmaları, ağız araştırmalarındaki sorunlar ve yöntemler ele alınmıştır. Makalede ağızların oluşumu ve temelleri, kaynak kişinin nitelikleri, standart bir çeviri yazı işaretlerinin olmaması, seslerin

tespiti ve terim sorunları, karşılaştırmalı ağız çalışmalarının az olması vb. pek çok konu veya sorun ifade edilmiştir (Kaynak 2020, s. 292-309).

Mısır, H. (2020). A Linguistic Analysis of the Dialect of Akçaabat: Women's Language (Akçaabat Ağzının Dilbilimsel Analizi: Kadın Dili). *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 60(1), 373-388. Bu makalede Akçaabat ağzının fonetik, morfolojik ve leksik özellikleri ifade edilmiştir. Çalışmada yapılan derlemenin Trabzon'a bağlı Akçaabat ilçesinde *Kadınlar Pazarı* denilen açık bir pazarda yalnızca kadınlara ait olduğu vurgulanmıştır. Derleme yöntemleri ve kaynak kişiler hakkında bilgi verilmiştir. Eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Mısır, 2020, s. 373-388).

Ölmez, M. (2020). Uygurca *tönürge*, Moğolca *dönge*, Anadolu Ağzları *tönge* Hakkında. *Dil ve Edebiyat Araştırmaları*, (22), 37-51. Bu çalışmada Uygurcada bulunan *tönürge* sözcüğünün Moğolcada ve Anadolu ağzlarındaki biçimlerine yer verilmiştir. Makalede Eski Uygurcanın söz varlığından bahsedilerek *tönürge* sözcüğünün tanımları ve kullanımları açıklanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür (Ölmez, 2020, s. 37-51).

Öztürk, E. (2020). Keregü, Keregüçi Hoca, Geregü. *Kesit Akademi Dergisi*, 6(25), 675-684. Bu makalede "Keregü / Geregü" sözcüğünün tarihi Türk lehçelerinde ve Anadolu ağzlarındaki varyantları ile kullanımları açıklanmıştır. Selçuklu şeceresindeki *Keregüçi Hoca* hakkında ve adının anlamı hakkında bilgi verilmiştir. Sözcüğün kökeni hakkında bilgi verilerek sözlü kaynaklardaki ve çağdaş Türk lehçelerindeki biçimlerine de yer verilmiştir. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Öztürk, 2020, s. 675-684).

Öztürk, E. (2020). Tokat Ağzında Bazı Zarflarla Zarf Yapıcı Ek ve Edatlar. *BAİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(4), 955-969. Bu makalede Tokat ağzındaki bazı zarfların ve zarf yapan ek ve edatların üzerinde durulmuştur. Tokat'ın tarihinden, etnik yapısından (çoğunlukla Oğuz boyları) ve Tokat ağzı üzerine yapılan çalışmalardan kısaca bahsedilmiştir. Çalışmada Tokat ağzında zarfların oluşumları oluşum şekillerine göre ifade edilmiştir. Çoğunlukla eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Öztürk, 2020, s. 955-969).

Şimşek, A. (2020). Trabzon İli Yomra İlçesi Ağzları Üzerine Bazı Dikkatler. *Kesit Akademi Dergisi*, 6(25), 665-674. Bu çalışmada Trabzon'a bağlı Yomra ilçesi ağzlarının fonetik ve morfolojik özellikleri incelenerek bu ağzlardaki Urum Türkçesinin etkisi üzerinde durulmuştur. Trabzon ağzının genel özellikleri, bu ağzlardaki çok dillilik, Urumlar ve Urum Türkçesi hakkında bilgi verilmiştir. Yomra ağzlarında sık kullanılan sözcükler ve tanımları da belirtilmiştir. Çalışmada derleme yöntemlerinden kısaca bahsedilerek örnek bir metin ve çeviri yazı işaretleri makalenin sonuna eklenmiştir. Kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Şimşek, 2020, s. 665-674).

Uygur, C. V. (2020). Hatay Ağzındaki Arkaik ve Yerel Unsurlara Art ve Eş Zamanlı Bir Bakış. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(45), 105-123. Bu makalede Hatay ağzındaki yerel ve arkaik dil özellikleri üzerinde durularak çağdaş Türk lehçeleriyle karşılaştırılmıştır. Seçilen sözcüklerin görüldükleri ağzlar, lehçeler ve anlamlarıyla birlikte yer yer kökenleri hakkında bilgi verilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Uygur, 2020, s. 105-123).

Yıkılmış, S. (2020). Eskişehir İli Türkmen Ağzları ve Karakteristik Özellikleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9(3), 987-1001. Bu çalışmada Ağız Atlasları Hazırlama Yöntemleri ve Eskişehir İli Türkmen Ağzları adlı yüksek lisans tezinden

hareketle Türkmen ağızları ele alınmıştır. Türkmenlerin Anadolu'ya gelişimi ve Eskişehir'e yerleşimi hakkında bilgi verilmiştir. Eskişehir'deki Türkmen köyleri ve Türkmen ağzının alt ağız grupları iki ayrı haritada gösterilmiştir. Türkmen ağızlarının fonetik ve morfolojik özellikleri maddeler halinde ve tablolar içerisinde verilmiştir. Eş zamanlı bit yöntemin uygulandığı görülmüştür (Yıkıncı, 2020, s. 987-1001).

Aktaş, G., Boz, E., Kantar, Y. M., Okuyucu, A. (2021). Ağız Özellikleri ile Yerel Alt Gruplar Arasındaki İlişki. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, (72), 159-183. Bu makalede günümüzde kullanılan ortak konuşma dilinin ve yazı dilinde kullanılmayan bazı karakteristik fonemlerin yersel örüntüsünün ve bu fonemleri kullanan yerel alt grupların belirlenmesi ele alınmıştır. Konu bağlamında /ɲ/, hırıltılı ha /x/, açık e /ä/ fonemlerinin kullanımı haritalar üzerinde gösterilmiştir. Makalenin ağız araştırmaları ve geolinguistik konusunda çalışan araştırmacılara yeni bir nicel araştırma yöntemi ve bakış açısı sunduğu vurgulanmıştır. Eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Aktaş vd. 2021, s. 159-183).

Güzel, F. (2021). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Ezgert- [< es + ker-t-] Fiili. *Bayburt Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Dergisi*, (9), 45-56. Bu çalışmada TTA'daki "ezgert- - [< es + ker-t-]" fiili ve kullanımları açıklanmıştır. Bu fiilin tarihî Türk lehçelerinde ve çağdaş Türk lehçelerindeki biçimlerine yer verilmiştir. Fiilin türevleri, anlamları ve çağdaş lehçelerdeki varyantları tablo içerisinde gösterilmiştir. Anadolu ağızlarındaki biçimler için örnek metinler verilmiştir. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür (Güzel, 2021, s. 45-56).

Küçükballı, F. N. (2021). Türkiye Türkçesi Ağızlarında *Berenarı ~ Bereñarı* Kelimesinin Etimolojisi ve Karşıladığı Anlamlar. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (51), 119-136. Bu makalede TTA'da "Berenarı ~ bereñarı" sözcüğünün etimolojisi ve semantiği hakkındaki bilgilere yer verilmiştir. Sözcüğün kökeni, yapısı ile ilgili düşünceler açıklanarak ağızlarda geçtiği yerler de belirtilip tanık cümlelerle kullanımları açıklanmıştır. Taranan kitaplar, tezler ve DS'ye göre sözcüğün geçtiği yerlerle ilgili harita makale sonuna eklenmiştir. Hem art zamanlı hem de eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür (Küçükballı, 2021, s. 119-136).

Mangır, M. (2021). Türkiye Türkçesi Ağız Çalışmalarındaki 'Ünsüz Türemesi' Tespitleri Üzerine. *Kesit Akademi Dergisi*, 7(27), 281-312. Bu makalede TTA'da bulunan "Ünsüz türemesi" başlığı altındaki örneklerin incelenmesinden hareketle, türeme tespitinde izlenen yöntemlerin tespit edilmesi ve ünsüz türemelerinin betimlenmesi üzerinde durulmuştur. Ünsüz türemesi hakkında bilgi verilerek ünsüz türemeleri "TTA çalışmalarında; Ön seste ünsüz türemesi, İç seste ünsüz türemesi, Son seste ünsüz türemesi görünümleri" başlıkları altında örneklerle ifade edilmiştir. Çalışmanın yöntemi hakkında detaylı bilgi verilerek eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Mangır, 2021, s. 281-312).

Ölçücü, H. Ç. (2021). Çanakkale Tahtacıların Dil Özellikleri Üzerine. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (6), 174-184. Bu makalede Çanakkale'deki Tahtacıların ağız özellikleri fonetik ve leksik olarak incelenmiştir. Tahtacıların kökeni, Türkiye'de buldukları iller ve Çanakkale Tahtacıları hakkında bilgi verilerek yerleşim yerleri tablo içerisinde gösterilmiştir. Makale sonunda çalışmada kullanılan çeviri yazı işaretleri belirtilerek eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Ölçücü, 2021, s. 174-184).

Sarı, İ. (2021). Ağızların Dil-İçi ve Dil-Ötesi İşlevleri. *Dil Araştırmaları*, 15(29), 55-66. Bu çalışmada ağızların dil-içi ve dil-ötesi işlevleri üzerinde durularak kültürel açıdan değerlendirilmesi ifade edilmiştir. Ağızların dil-içi işlevleri "Eskicil özellikleri koruma, Farklı varyantlarla etkileşim gösterme, Kavram karşılama kaynağı olma, Dil

betimlemesine katkı sağlama” başlıklarında açıklanırken dil-ötesi işlevleri ise “Samimiyet kurma, Aidiyet ve toplumsal kimlik oluşturma, Mizah ve alay, Çeşitli konularda farkındalık oluşturma, Sözlü geleneği yaşatma ve aktarma, Yerleşim ve göç tarihi ile ilgili veriler barındırma” başlıkları altında açıklanmıştır (Sarı, 2021, s. 55-66).

Yeşilkaya, M., Karasu, A. (2021). Bulgar Ağız Atlası Işığında Türkiye Ağız Atlasının Hazırlanmasına Yönelik Bazı Öneriler. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (50), 195-206. Bu çalışmada *Bulgar Diyalektolojik Atlası* çalışmasından hareketle Türkiye’de ağız atlasının nasıl hazırlanması gerektiğine dair öneriler üzerinde durulmuştur. Makalede Türkiye’de iyi bir ağız atlasının hazırlanması için öncelikle dar ölçekli bir ağız atlası modelinin oluşturulması gerektiği vurgulanmıştır. Türkiye Türkçesi ağızlarından yeteri kadar fonetik, morfolojik ve leksik malzemenin olmasının yanında iyi harita uzmanlarının da olması gerektiği ifade edilmiştir. Morfolojik harita örnekleri verilerek *Bulgar Ağız Atlası* kitabı ve web sitesi hakkında detaylı bilgiler verilmiştir (Yeşilkaya ve Karasu, 2021, s. 195-206).

Bahşi, B. (2022). Malatya İli Ağzında Pekiştirme. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (26), 218-229. Bu makalede Malatya İli ağzındaki pekiştirme unsurları ele alınmıştır. Pekiştirme unsurları “Seslerle yapılan pekiştirme, Eklerle yapılan pekiştirme, Kelimelerle yapılan pekiştirme ve Söz dizimiyle pekiştirme” başlıkları altında değerlendirilmiştir. Pekiştirme unsurları tanık cümleler içerisinde gösterilmiştir. Pekiştirme unsurları ve kökenleri pasta grafiği şeklinde ifade edilmiştir. Makalenin amacı ve yöntemi detaylı bir şekilde açıklanarak eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Bahşi, 2022, s. 218-229).

Baran, B. (2022). Doğu Grubu Ağızlarında Çok Anlamlı Bir Kelime: Hama ve Varyantları. *Mecmua Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(14), 1-14. Bu makalede Doğu grubu ağızlarında “Hama” sözcüğünün biçimleri ve anlamları üzerinde durulmuştur. Bu sözcüğün köken ve yapısı hakkında bilgi verilerek tanımları bulunduğu ağızlara göre tablo içerisinde verilmiştir. Sözcüğün metinlerdeki tespit edilen biçimleri ve anlamları tanık cümlelerle ifade edilmiştir. Taranan eserler ve kısaltmaları verilerek eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Baran, 2022, s. 1-14).

Gökbayır, M. (2022). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Yardımcı Fiil Olarak dök-. *Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 459-465. Bu makalede Türkiye Türkçesi ağızlarında yardımcı fiil olarak tespit edilen dök- fiilinin işlevleri üzerinde durulmuştur. Türkiye Türkçesinde fiilin ve süreklilik bildiren yardımcı fiiller hakkında bilgi verilmiştir. Dök- yardımcı fiilinin tanımları verilerek tanık cümlelerle desteklenmiştir (Gökbayır, 2022, s. 459-465).

Sakaoğlu, S. (2022). Ağız Araştırmacılığımızın Kökenleri. *Akra Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi*, (10), 223-232. Bu çalışmada bazı sözcüklerin ve kelime öbeklerinin tanımları ve kullanımları ifade edilmiştir. Yer yer bazı sözcüklerin kökenlerine de değinilmiştir. Makalede ağız çalışmalarının yapıldığı kurultay ve ağız çalıştaylarının künyeleri verilmiştir (Sakaoğlu, 2022, s. 223-232).

Temiz, D. N. (2022). Konya / Yunak / Beşışık Köyü Yörüklerinin Ağzında Fono-Semantik Başkalaşmaya Uğrayan Bir Kelime: Böle. *Türk Dünyası Araştırmaları*, 130(257), 343-356. Bu çalışmada Beşışık köyü Yörük ağzındaki “Böle” sözcüğünün fono-semantik değişimleri üzerinde durulmuştur. Fono-semantik terimi ve kavramı ile fono-semantik değişime uğrayan sözcükler hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. “Böle” sözcüğünün kökeni ve yapısı Altay dil teorisi ile /ş/~l/ ses denkleğinden hareketle ifade edilmiştir. Gerek art zamanlı gerekse de eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Temiz, 2022, s. 343-356).

Soyyığıt, E. (2022). Gaziantep Ağzının Dizilerde Kullanımı Üzerine Bir İnceleme. *Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 393-404. Bu makalede Gaziantep'te çekilmiş Yabancı Damat ve Zerda dizilerindeki Gaziantep ağzının kullanımları üzerinde durulmuştur. Kitle iletişim araçlarının ağız üzerindeki etkisi değerlendirilerek bu iki dizide kullanılan Gaziantep ağzı fonetik ve morfolojik olarak incelenmiştir. Bu inceleme için dizideki oyuncuların diyaloglarından örnekler verilmiştir. Ayrıca oyuncuların dizi başlamadan önce ciddi bir ağız eğitimi almaları gerektiği vurgulanmıştır (Soyyığıt, 2022, s. 393-404).

Uysal, İ. N. (2022). Beydili Boyunun Ağız Özelliklerine Dair Notlar. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Bellekten*, (73), 201-216. Bu çalışmada Beydili boyunun ağız özellikleri fonetik ve morfolojik olarak değerlendirilmiştir. Beydili boyu ve bu boyyla ilgili yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir. Karakteristik ağız özellikleri ifade edilmiştir. Çoğunlukla eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür (Uysal, 2022, s. 201-216).

Yıldız, H. (2018). Türkiye Türkçesi Ağızları Örneğinde Çingenelerle İlgili Metonimik Anlatımlara Örnek Olarak "Çingene - Cimri" Algısı. *MSGSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(18), 359-373. Bu makalede "Çingene-cimri" sözcüğünün metonimik anlatımın kökenleri ve nedenleri ele alınmıştır. Çalışmada Türkiye Türkçesi ağızlarında "Çingene ve cimri" anlamına gelen "Abdal, cehüd, çıgañ, kıpti, mutrib" sözcüklerin tanımları, kullanımları ve kökenleri ifade edilmiştir. Bu sözcüklerin ağızlarda görüldüğü yerleşim yerlerine de yer verilmiştir. Bu sözcüklerin değerlendirilmesinde art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır. Çalışmanın amacı ve yöntemleri hakkında detaylı bilgiler verilmiştir (Yıldız, 2018, s. 359-373).

Derleme Çalışmaları

Güzel, F. (2013). Şahsuvar (Elazığ) Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar-2. *DİVALEKTOLOG*, (6), 15-33. Bu çalışma, Şahsuvar köyünden yapılan derlemeye dayanmaktadır. Derlenen sözcüklerin anlamları "Derleme Sözlüğü'nde Bulunmayan Kelimeler ve Derleme Sözlüğü'nde Olup da Farklı Anlam Taşıyan Kelimeler" olmak üzere iki ana başlık altında verilmiştir. Makalede derleme yöntemleri hakkında hiçbir bilgiye rastlanılmamıştır (Güzel, 2013, s. 15-33).

Tekin, F., Cantürk, S. (2014). Giresun ve Yöresi Ağızlarından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *DİVALEKTOLOG*, (9), 33-46. Bu makalede, Giresun ilinin ağızlarından derlenen sözcükler üzerinde durulmuştur. Tarihsel süreçte Giresun bölgesinde ikamet etmiş etnik nüfus ve yoğunlukları (Oğuz boylarından Çepni; Rumlar ve Gürcüler) belirtilmiştir. Tespit edilen söz varlığı DS'deki durumları dikkate alınarak (DS'de bulunan, bulunmayan, farklı anlam taşıyan vb.) ifade edilmiştir. Derleme yöntemleri ve kaynak kişiler hakkında herhangi bir bilginin verilmediği görülmüştür (Tekin ve Cantürk, 2014, s. 33-46).

Erdem Nas, G. (2015). Anamur Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar-2. *Journal of Turkish Language and Literature*, 1(1), 1-8. Bu çalışma, Mersin iline bağlı Anamur ilçesinin köylerindeki söz varlığını içerir. Anamur ilçesinin adı, coğrafi yapısı, etnik nüfusu (Osmanlı dönemindeki kayıtlara göre; Bahşiş, İshaklı, Karaketili, Tahtacı, Sarıkeçili aşiretleri ile Ermeni, Rum, Yunan uyruklular) ve yöre halkının geçim kaynağı ifade edilmiştir. Tespit edilen sözcükler DS'deki durumları baz alınarak açıklanmıştır. Makalede derlemenin hangi köyleri ve ilçeleri kapsadığı hakkında bilgi verilmiş; ancak derleme yöntemleri ve kaynak kişiler hakkında bilgi verilmemiştir (Erdem Nas, 2015, s.1-8).

Erdoğan, S. (2016). Niğde Yöresi Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar-1. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (40), 69-82. Bu makalede Niğde yöresinden (merkeze bağlı köy ve kasabalar, Bor, Çamardı ve çiftlik ilçe merkezleri) derlenen sözcükler DS'deki durumları dikkate alınarak incelenmiştir. Çalışmada tanımı verilen her bir sözcük veya kelime öbeği için örnek cümle verilmiştir. Ayrıca her bir cümlenin kaynak kişileri de parantez içinde ifade edilmiştir. Makalenin sonucunda bu yörede tarım ile hayvancılık ve bazı el sanatlarıyla ilgili derlenmemiş pek çok kelimenin olduğu vurgulanmıştır. Çalışmada makalenin yöntemi hakkında bilgi verilmiş; ancak derleme yöntemleri hakkında detaylı bir bilgiye rastlanılmamıştır (Erdoğan, 2016, s. 69-82).

Özdareneli, N. (2016). Velimeşe Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (34), 57-79. Bu çalışmada Tekirdağ ilinin Çorlu ilçesine bağlı Velimeşe kasabasından derlenen söz varlığı ele alınmıştır. Tespit edilen sözcüklerden yalnızca DS'de bulunmayanların incelendiği ifade edilmiştir. Velimeşe kasabasının tarihi ve etnik yapısı (Balkan göçmeni) hakkında kısaca bilgi verilmiştir. Kasabanın ağzında Arapça, Farsça, Bulgarca ve daha az olarak Rumca, İtalyanca ve Fransızca gibi alıntılarının olduğu belirtilmiştir. Derlenen sözcükler tematik, fonetik, morfolojik (daha az olarak) ve semantik olarak incelenmiştir. Makalede kullanılan yöntem hakkında detaylı bilgi verilmesine rağmen derleme yöntemleri ve kaynak kişiler hakkında bilgi verilmediği görülmüştür (Özdareneli, 2016, s. 57-79).

Yıldız, M., Özsoy, Y. (2016). Bartın Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 1(1), 141-150. Bu makalede Bartın ağzından derlenen söz varlığından yalnızca DS'de bulunmayan kelimeler üzerinde durulmuştur. Söz varlığı edat, deyim, fiil, ikilemeler ve isim şeklinde sınıflandırılmıştır. Bartın ağızlarıyla ilgili yapılan çalışmalar ve Bartın bölgesindeki etnik yapı hakkında bilgi verilmiştir. Verilen her bir sözcükle ilgili örnek cümle eklenmiş; ancak cümlelerin kaynak kişileri ifade edilmemiştir. Derlemelerin zaman içerisinde not tutularak elde edildiği ifade edilmiştir (Yıldız ve Özsoy, 2016, s. 141-150).

Demirci, M. (2017). Derleme Sözlüğü'ne Osmaniye, Düziçi Ağzından Katkılar-I. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 6(3), 1360-1383. Bu çalışmada Osmaniye iline bağlı Düziçi ağzının pek çok yerinden derlenen sözcükler, DS'ye göre durumları dikkate alınarak incelenmiştir. Tespit edilen söz varlığının 1'ya kadar olanın verilerek 212 isim soylu sözcükten, 125 deyim veya kelime öbeğinden ve 100 fiilden oluştuğu vurgulanmıştır. Makalede sözlük, sözlükçülük, günümüze kadar yazılan sözlükler ve *Derleme Sözlüğü'nün* önemi hakkında detaylı açıklamalar yapılmıştır. Derlenen sözcüklerin yaklaşık 10 yıldır farklı zaman ve mekânlarda kişilerin konuşması sırasında not alınarak anlamların sorulduğu ifade edilmiştir. Kaynak kişiler hakkında bilgi verilmemiştir (Demirci, 2017, s. 1360-1383).

Demirci, M. (2017). Osmaniye, Düziçi Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar-2. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 19(33), 36-44. Bu makalede incelenen söz varlığı, Düziçi ağzının (yaklaşık 10 yıllık bir süreçte) farklı yerlerinden konuşma esnasında not alınarak kaydedilmiş sözcüklerden oluştuğu ifade edilmiştir. İlk makalenin devamı niteliği olan bu çalışmada "I-Z" arasındaki sözcükler DS'deki durumlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışmada Düziçi ağzı üzerinde yapılmış çalışmalar hakkında bilgiler verilmiştir. Çukurova bölgesi ve Düziçi'nde bulunmuş veya bulunan etnik yapılar açıklanarak Düziçi'nin ağzı sınıflandırılmalarındaki yeri ifade edilmiştir. (Demirci, 2017, s. 36-44).

Eren, A., Öztürk, A. (2017). Yukarıkızıl Köyü Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 7(3), 413-421. Bu çalışmada Ordu ilinin Ulubey ilçesine bağlı Yukarıkızıl köyü ağzında geçen sözcükler, DS dikkate

alınarak değerlendirilmiştir. Çalışmada Ordu ilinin kısaca tarihi, köyün coğrafi konumu, kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında bilgi verilmiştir. Ancak makalenin derleme yöntemleri hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır (Eren ve Öztürk, 2017, s. 413-421).

Efendioğlu, S. (2018). Ağrı İli Ağzından Derlemeler. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22(3), 1415-1435. Bu makalede Ağrı ili ağzından derlenen örnek metinler verilerek verilerin değerlendirilmesi üzerinde durulmuştur. Makalede Ağrı'nın tarihi ve etnik yapısı kısaca ifade edilmiştir. Verilen örnek metinlerden hareketle Ağrı ağzının fonetik ve morfolojik özellikleri hakkında değerlendirmeler yapılmıştır. Derlenen metinlerle birlikte derleme yöntemleri, kaynak kişiler ve transkripsiyon işaretleri hakkındaki bilgilere yer verilmiştir (Efendioğlu, 2018, s. 1415-1435).

Topal, E. (2018). Giresun Eynesil Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *Karadeniz Araştırmaları*, XV(59), 291-296. Bu çalışmada Giresun'a bağlı Eynesil ilçesinin farklı yerlerinden yapılan derlemelerden hareketle elde edilen sözcükler, DS'deki durumlarına göre incelenmiştir. Makalede derleme yapılırken çoğunlukla orta yaşın üzerinde okuma yazma bilmeyen kadınların tercih edildiği ve DS'de olmayan 82 farklı sözcük ve deyim tespit edildiği vurgulanmıştır. Giresun ağzının tasnifi hakkında kısaca bilgi verilerek sözcük tanımlarıyla birlikte başlıklar altında sıralanmıştır. Derleme yöntemleri hakkında detaylı bilgilerin verilmediği görülmüştür (Topal, 2018, s. 291-296).

Turhan, N. (2018). Trabzon Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Dergisi (ASEAD)*, 5(2), 53-58. Bu makalede Trabzon ağzından derlenen sözcüklerin DS'ye göre durumları dikkate alınarak tanımları ifade edilmiştir. Trabzon adı ve coğrafi konumu hakkında kısaca bilgi verilmiştir. Makalede derleme yöntemleri, kaynak kişiler ve derleme yapılan sahalara (köy, kasaba vb.) ile ilgili hiçbir bilgiye rastlanılmamıştır (Turhan, 2018, s. 53-58).

Uysal, İ. N. (2018). Himmetli (Niğde-Merkez) Köyü Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *Erdem*, (74), 139-156. Bu çalışmada Niğde iline bağlı Himmetli köyünden derlenen söz varlığı üzerinde durulmuştur. Çalışmada 66 kelime ve deyim bulunduğu belirtilmiştir. Bazı örnekler cümleleriyle birlikte verilmiştir. Himmetli köyünün adı, coğrafi konumu ve nüfusu açıklanarak Niğde ağzı üzerine yapılan çalışmalara da yer verilmiştir. Makalede kullanılan yöntem, derleme yöntemleri ve kaynak kişiler hakkındaki bilgiler ifade edilmiştir (Uysal, 2018, s. 139-156).

Gökçe, H. (2019). Bursa Dağ Yöresinden (Keles ve Orhaneli İlçelerinden) Derleme Sözlüğüne Katkılar. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(36), 79-100. Bu makalede Bursa iline bağlı Keles ve Orhaneli ilçelerinden yapılan derlemeler ve Bursa ağzlarıyla ilgili yapılan ağız çalışmalarından elde edilen veriler üzerinde durulmuştur. Tespit edilen söz varlığı DS'deki durumuna ve sözcük türlerine göre sınıflandırılmıştır. Makalede derleme yöntemlerinden bahsedilerek kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında bilgilerin verildiği görülmüştür. (Gökçe, 2019, s. 79-100).

Güzel, F., Kara, K. (2019). Artvin İli, Şavşat İlçesi, Yukarı Koyunlu (Süles) Köyünden Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *AÇÜ Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 37-52. Bu makalede Yukarı Koyunlu köyünden yapılan derlemeler sonucunda elde edilen söz varlığı değerlendirilmiştir. Nitel araştırma modeli ve kültür deseni yöntemlerinin kullandığı belirtilmiştir. Derlenen sözcüklerin DS'ye göre sınıflandırıldığı, Artvin ilinin, Şavşat ilçesinin ve Yukarı Koyunlu köyünün tarihi, etnik yapısı (Kıpçak Türkleri) ve Artvin ağzının yeri hakkında detaylı bilgilerin verildiği görülmüştür. Her bir sözcük için örnek cümle eklenmiştir. Çalışmada derleme yöntemleri ve kaynak kişilerin niteliği

hakkında bilgi verilse de kaynak kişilere sorulan sorular, metinler ve kaynak kişilerin nitelikleri açıkça ifade edilmemiştir (Güzel ve Kara, 2019, s. 37-52).

Büke, H. (2020). Denizli Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *SDÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (50), 131-148. Bu çalışmada Denizli'nin Tavas ilçesine bağlı Çağırğan köyünden yapılan derlemelerin DS'ye göre durumları baz alınarak incelenmiştir. Denizli yöresinde yaşayan etnik yapıdan (Türkmenler, Oğuzlar, Kıpçaklar) bahsedilmiştir. Makalede yörede 178 fiil ve 403 adın tespit edildiği belirtilerek bazı sözcüklerin açıklanmasında art zamanlı bir yöntem kullanılmıştır. Derleme yöntemleri ve kaynak kişiler hakkında bilgi verilmiştir (Büke, 2020, s. 131-148).

Gürsoy, A. (2020). Gencek (Konya-Derebucak) Mahallesi Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 3(2), 288-297. Bu makalede Gencek mahallesinden derlenen söz varlığı DS'ye göre durumları dikkate alınarak sınıflandırılmıştır. Her bir sözcük için örnek cümle gösterilmiştir. Gencek mahallesinin adı, coğrafi konumu, geçim kaynağı ve etnik yapısı (Yörükler / Gencek Boyu / Yörükkan) hakkındaki bilgilere yer verilmiştir. Çalışmada derleme aşamasından önceki yapılan ön hazırlıklar, derleme yöntemi ve kaynak kişiler hakkında bilgi verilerek çalışmanın amacı çok açık bir şekilde ifade edilmiştir (Gürsoy, 2020, s. 288-297).

Kuşdemir, A. (2020). Tokat ve Yöresi Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar I. *The Journal of Turkic Language and Literature Surveys (TULLIS)*, 5(1), 39-55. Bu çalışmada Tokat yöresinden elde edilen veriler sözcük türlerine ve DS'deki durumlarına göre ele alınmıştır. Her bir sözcük için tanık cümleye yer verilmiştir. Çeviri yazı işaretleri ve kısaltmalar belirtilmiştir. Derleme yöntemleri hakkında bilgi verilmezken kaynak kişiler ve nitelikleri hakkındaki bilgilerin verildiği görülmüştür (Kuşdemir, 2020, s. 39-55).

Yavuz, S. (2020). Adıyaman Ağzı Söz Varlığına Katkılar: Beddualar. *Tarih Okulu Dergisi*, 13(XLIV), 427-439. Bu makalede Adıyaman ağzından derlenmiş 111 adet bedduanın üzerinde durulmuştur. Tespit edilen söz varlığı semantik olarak sınıflandırılmıştır. Adıyaman'ın tarihi ve Adıyaman ağzının fonetik ve morfolojik özelliklerinden kısaca bahsedilmiştir. Çalışmada malzemenin elde edilmesinde metin dışı derleme yönteminin kullanıldığı belirtilerek kaynak kişiler hakkındaki bilgilere yer verilmiştir (Yavuz, 2020, s. 427-439).

Asıl, E. (2021). Elbistan/Alembey ve Ekinözü/Alışar Köyleri Ağzlarından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *Asya Studies-Akademik Sosyal Araştırmalar*, 5(17), 153-164. Bu çalışmada Alembey ve Alışar köylerinden yerel ifadeler derlenip DS'ye göre durumları dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Elbistan ağız özellikleri, Elbistan ağızıyla ilgili yapılan çalışmalar ve Elbistan'ın ağız tasniflerindeki yeri hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Tespit edilen söz varlığı sözcük türlerine göre sınıflandırılıp tablo halinde sayıları ifade edilmiştir. Verilerden hareketle sözcüklerin ses bilgisi değişimlerine de değinilmiştir. Derleme yöntemleri hakkında bilgi verilmediği; ancak kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında bilgi verildiği görülmüştür (Asıl, 2021, s. 153-164).

Güven, Ö, Yalnız, A. (2021). Oğuzeli (Gaziantep) Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (6), 156-173. Bu çalışmada Oğuzeli ağzından derlenen söz varlığının DS'deki durumları baz alınarak incelenmesi üzerinde durulmuştur. Tespit edilen sözcükler sözcük türlerine göre tasnif edilmiştir. Makalede Gaziantep'in tarihinden, Gaziantep ile Oğuzeli ağzı üzerine yapılan çalışmalardan bahsedilmiştir. Derleme yöntemleri ifade edilmemiş; ancak kaynak kişiler ve nitelikleri belirtilmiştir (Güven ve Yalnız, 2021, s. 156-173).

Haşimi, A. (2022). Hatay Sofular Köyü Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar I. *Asya Studies-Akademik Sosyal Araştırmalar*, 6(21), 147-162. Bu makalede Hatay'ın Antakya

ilçesine bağlı Sofular köyünden yapılan derlemeler neticesinde elde edilen malzeme DS'ye göre durumları dikkate alınarak incelenmiştir. Hatay ve Sofular köyünün tarihi ve etnik yapısı hakkında bilgiler verilmiştir. Çalışmada kültür analizi yönteminin uygulandığı vurgulanmıştır. Derleme yöntemleri, derleme tarihleri, kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında detaylı bilgilerin makalede bulunduğu görülmüştür (Haşimi, 2022, s. 147-162).

Özdemirel, S. (2021). Niğde (Dünderli Kasabası) Yöresinden *Derleme Sözlüğü*'ne Katkılar. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (50), 137-149. Bu çalışmada Dünderli Kasabası'ndan derlenen söz varlığının DS'deki durumları dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Her bir sözcük veya kelime öbeği için tanık cümle kaynak kişileri de belirtilerek ifade edilmiştir. Makalede çeviri yazı işaretleri, derleme yöntemleri, kaynak kişiler ve nitelikleri hakkındaki bilgilere yer verilmiştir (Özdemirel, 2021, s. 137-149).

Sır Dünder, A. N. (2021). Kütahya Merkez Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar-I. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 10(3), 903-925. Bu makale, Kütahya merkez ağzından derlenen söz varlığının DS'ye göre durumları dikkate alınarak değerlendirilmesini içerir. Makalede Kütahya'nın tarihi, coğrafi konumu, ağız araştırmalarındaki yeri hakkındaki bilgilere yer verildiği görülmüştür. Tanımı yapılan her bir sözcük için tanık cümle verilmiştir. Çalışmanın; tarama, derleme, listeleme ve tanımlama aşamalarında olduğu vurgulanmıştır. Söz varlığının DS'de bulunup bulunmadığı ve farklı anlamlara göre sayıları grafik ve tablo içerisinde gösterilmiştir. Derleme yöntemleri, kaynak kişiler ve nitelikler belirtilmiştir (Sır Dünder, 2021, s. 903-925).

Karşılaştırmalı Çalışmalar

Özkan, N. (2013). Karamanlı Türkçesi ve Orta Anadolu Ağızlarının Karşılaştırmalı Ses Bilgisi -Ünlüler-TÜRÜK Dil, *Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 1-27. Bu çalışmada ünlüler bakımından Karamanlı Türkçesi ile Orta Anadolu ağızlarının karşılaştırılması üzerinde durulmuştur. Karamanlılar, kökenleri, dilleri, eserleri ve ağız özellikleri hakkında kısaca bilgi verilmiştir. Hem art zamanlı hem de eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Özkan, 2013, s. 1-27).

Gülensoy, T. (2014). Divânu Lügâti't-Türk'te Adı Geçen "Kırpılmış Türkçe"nin Anadolu Ağızlarındaki İzleri. *DİYALEKTOLOG*, (8), 1-5. Bu makalede araştırmacıların çoğunlukla "Son seste hece düşmesi" adını verdiği; ancak DLT'de "Kırpılmış Türkçe" olarak geçtiği olayın Anadolu ağızlarındaki yansımaları ifade edilmiştir. Sözcüklerde meydana gelen son seste hece düşmesi olayı çalışmada "Eski Türkçede görülen kırpılmış Türkçe sözler, Anadolu ağızlarında görülen kırpılmış Türkçe sözler ve Kürtmanç ağızları ile Kürtçe-Türkçe Sözlük ile *Ferheng-i Kırdî-i Tırkî*'de görülen kırpılmış Türkçe Sözler" başlıkları altında sıralanarak açıklanmıştır. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır. Çalışmada makalenin yöntemi hakkında herhangi bir bilginin verildiği görülmemiştir (Gülensoy, 2014, s. 1-5).

Öztürk, J. (2014). Kilis ve Hatay Ağızlarının Karşılaştırılması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(28), 85-122. Bu çalışmada Hatay ve Kilis ağızları fonetik, morfolojik, eşdeğerlik ve yalancı eşdeğerlik açısından karşılaştırılarak incelenmiştir. Makalede Hatay ve Kilis'in tarihteki yakınlıklarından ve etnik yapılarından kısaca bahsedilmiştir. Her iki ağzın ortak özellikleri fonetik ve morfolojik olarak verilmiştir. Ses bilgisinde ses değişimleri verilirken örnekler şu şekilde ifade edilmiştir: *Standart Türkçe* > *Hatay Ağızı*, *Antakya Ağızı*, *Kilis Ağızı* (-nl > -nn; cibilik > cibinnik; -k > -ğ > -ğ; lakap > lağap > lağap vb.). Kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında bilgi verilmiştir;

ancak derleme yöntemleri hakkında bilgi verilmediği görülmüştür. Eş zamanlı ve art zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Öztürk, 2014, s. 85-122).

Tor, G. (2014). Mersin (İçel) ve Kıbrıs Türk Ağzlarında Geniş Zaman Çekimi. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 62(2), 237-268. Bu makalede Mersin (İçel) ağzı ile Kıbrıs Türk ağzlarının ortak ve farklı özellikleri geniş zaman çekiminden hareketle değerlendirilmiştir. Geniş zaman çekimi için cümle örnekleri verilerek parantez içerisinde derlenen yerlerin isimleri belirtilmiştir. Her iki ağzın olumlu, olumsuz ve soru çekimi tablo içerisinde de gösterilmiştir. Çalışmada kullanılan yöntemden bahsedilerek taranan kaynaklar makale sonunda verilmiştir. Ancak derleme yöntemleri ve kaynak kişiler hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Tor, 2014, s. 237-268).

Doğan, M. (2015). Yunus Emre Divan'ındaki Söz Varlığının Aksaray İli Ağzlarındaki İzleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 4(4), 1513-1523. Bu çalışmada Yunus Emre Divan'ındaki söz varlığı Aksaray ili ağzlarındaki söz varlığıyla DS'den hareketle karşılaştırılarak incelenmiştir. Makalede Yunus Emre, yaşadığı dönem ve Yunus Emre'nin dil özellikleri hakkında bilgi verilmiştir. Sözcüklerin tanımları, tanık cümleleri tablo içerisinde DS'deki durumlarına göre verilmiştir. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür (Doğan, 2015, s. 1513-1523).

Salan, M. (2017). Kitâbü'l-İdrâk Haşiyelerinin Özgün Söz Varlığı ve Anadolu Türkçesindeki Karşılıkları. *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 2(1), 103-144. Bu makalede Kitâbü'l-İdrâk haşiyelerinin sözcüklerinin Eski Anadolu Türkçesi, Anadolu ağzları ve standart Türkçeyle mukayesesi esas alınmıştır. Kıpçak Türkçesi, Kitâbü'l-İdrâk eseri ve haşiyeleri hakkında bilgi verilmiştir. Çalışmanın amacı ve yöntemi detaylı bir şekilde ifade edilmiştir. Hem art zamanlı hem de eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Salan, 2017, s. 103-144).

Güzel, F. (2018). Elazığ Ağzında Dede Korkut. *Bayburt Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Dergisi*, (1), 1-9. Bu çalışmada Elazığ ağzının fonetik, morfolojik ve leksik özellikleri Dede Korkut metinlerinin diliyle karşılaştırılmıştır. Elazığ'ın coğrafi konumuna ve tarihine değinilmiştir. Makalede Elazığ'ın Dede Korkut'taki dilsel özellikleri ve söz varlığını en iyi koruyan illerden biri olduğu vurgulanmıştır. Çalışmanın yöntemi hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Art zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Güzel, 2018, s. 1-9).

Ahundova, S. (2020). Anadolu Ağzları (Çorum İli) ve Azerbaycan Türkçesinde Geçen Renk Adları Üzerine. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi (ASEAD)*, 7(10), 325-226. Bu makalede Çorum ili ağzlarında ve Azerbaycan Türkçesinde bulunan ortak renk adlarının incelenmesi üzerinde durulmuştur. Tespit edilen ortak renk adlarını anlamları, kültür içerisindeki yeri, kullanımları ve kazandıkları sembolik anlamlar ifade edilmiştir. Ayrıca renk adları tablo içerisinde de gösterilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde çoğunlukla eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Ahundova, 2020, s. 325-226).

Ahundova, S., Töremiş, M. (2020). Çorum İli, Dodurga İlçesi Ağzında Geçen Bazı Kelimeler ve Bu Kelimelerin Dîvân-ü Lügâti't Türk, Kutadgu Bilig ve Azerbaycan Türkçesindeki Varlığı Üzerine. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(6), 1891-1899. Bu makalede Çorum'a bağlı Dodurga ilçesi ağzındaki bazı sözcüklerin DLT, Kutadgu Bilig ve Azerbaycan Türkçesindeki durumları ele alınmıştır. Dodurga ağzındaki kelimelerin listesi verilerek sözcükler, "Dodurga ağzında ve KB'de geçen, Dodurga ağzında ve DLT'de geçen, Dodurga ağzında ve Azerbaycan Türkçesinde geçen ortak sözcükler" başlıkları tanımlarıyla birlikte verilmiştir. Ayrıca hepsi tek bir tablo da

gösterilmiştir. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Ahundova ve Töremiş, 2020, s. 1891-1899).

Güneş, İ. (2020). Urfa Merkez Ağzı ile Azerbaycan Türkçesi Arasındaki Ortak Özellikler. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (19), 242-264. Bu çalışmada Urfa ağzı ile Azerbaycan Türkçesindeki ortak dil özellikleri ses bilgisi ve şekil bilgisi bağlamında incelenmiştir. Urfa'nın coğrafi konumundan, tarihî süreçteki yerinden ve Urfa ağzından kısaca bahsedilmiştir. Gerek ses bilgisi gerekse şekil bilgisi için tanık cümleler örnek olarak gösterilmiştir. Çalışmanın amacı ve yönteminden bahsedilerek çoğunlukla eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Güneş, 2020, s. 242-264).

Ölker, P. (2020). Göç Yolunda Azerbaycan-Gence/Karabağ Türklüğü: Konya/Cihanbeyli-Karabağ Mahallesi Ağzı I: Ses Bilgisi. *Gazi Türkiyat*, (26), 55-77. Bu çalışmada Karabağ kasabası ağzının fonetik özellikleri üzerinde durulmuştur. Karabağ kasabasının tarihi ve Karabağ cemaati hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Ses bilgisi özellikleri için tanık cümleler verilerek parantez içerisinde kaynak kişiler belirtilmiştir. Derleme yönteminden çok kısa bahsedilerek kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında makale sonunda bilgi verilmiştir. Eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür (Ölker, 2020, s. 55-77).

Telli, B. (2020). Batı Karadeniz Bölgesi Ağzları ile Eski Anadolu Türkçesindeki Eklerin Ünlü Yuvarlaklaşması Yönünden Karşılaştırılması. *Turkish Studies-Language and Literature*, 15(1), 425-441. Bu makalede Batı Karadeniz bölgesi ağzları ile EAT'deki eklerin ünlü yuvarlaklaşması bakımından mukayesesi ele alınmıştır. Yuvarlak ünlülü ekler "Batı Karadeniz ağzları ile EAT'de sürekli yuvarlak ünlülü olan ortak ekler, Batı Karadeniz ağzlarında sonradan yuvarlaklaşan ekler" başlıkları altında örneklerle açıklanmıştır. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Telli, 2020, s. 425-441).

Atmaca, E. (2021). Antalya İli Gündoğmuş İlçesi Ağzlarının Standart Türkiye Türkçesinden Farklı Ses ve Şekil Bilgisi Özellikleri. *Asya Studies-Academic Social Studies*, 5(17), 91-105. Bu çalışmada Antalya'ya bağlı Gündoğdu ilçesi ağzının standart Türkçeden farklı fonetik ve morfolojik özellikleri üzerinde durulmuştur. Gündoğdu'nun adı ve adları, coğrafi konumu, tarihî süreçteki yeri, etnik yapısı hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Gündoğdu ilçesinin ağız bölgeleri de belirtilerek harita üzerinde gösterilmiştir. Derleme yöntemleri, derlenen köyler, kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında detaylı bilgiler verilerek Ahmet Bican Ercilasun'un hazırladığı çeviri yazı işaretlerinin esas alındığı ifade edilmiştir. Ayrıca makale sonunda örnek metinler de eklenmiştir. Eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Atmaca, 2021, s. 91-105).

Akyıldız Ay, D. (2021). XIV. Yüzyıl Orta Anadolu Türkçesi ve Günümüz Orta Anadolu Ağzları Arasında Fiillerin Çekiminde Görülen Biçimbirimsel Değişim ve Alt Biçimbirimsel Gelişimler. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 5(1), 288-319. Bu makalede XIV. yüzyıl Orta Anadolu Türkçesi ve Orta Anadolu ağzlarının fiil çekim eklerinde görülen morfolojik değişimler üzerinde durulmuştur. Makalede Orta Anadolu Türkçesi için kaynak olarak *Garibname*, *Mantıku't-Tayr* ve *Kadı Burhaneddin Divanı'nın* seçildiği ifade edilmiştir. Orta Anadolu Türkçesi ve Orta Anadolu ağzındaki fiil çekim ekleri aynı tablo içerisinde gösterilerek hemen altında detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Çalışmada uygulanan yöntem detaylı olarak ifade edilmiştir. Çoğunlukla art zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Akyıldız, 2021, s. 288-319).

Tulu, S. (2021). Kırcaali Ağzı Örneğinde Doğu Rumeli Ağzının Batı Anadolu Bölge Ağzı ile İlişkisi. *Journal of Old Turkic Studies*, 5(11), 146-160. Bu makalede Doğu Rumeli ağzı Batı Anadolu Bölge ağzı ile karşılaştırılarak incelenmiştir. Balkan bölgesi, etnik yapısı, ağız sınıflandırılmasındaki yeri ve Bulgaristan'daki diyalektoloji çalışmaları

hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Kırcalı ve Muğla ağzının bazı dil özellikleri fonetik ve morfolojik açıdan mukayese edilmiştir. Eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Tulu, 2021, s. 146-160).

Ünlücan, N. (2022). Ölçünlü Kazak Türkçesi ile Türkiye Türkçesi Ağzıları Üzerine Bir Değerlendirme. *BELGÜ-Ardahan Üniversitesi İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (6), 60-75. Bu çalışmada Kazak Türkçesi ile Türkiye Türkçesi ağzıları söz varlığı ve anlam bilgisi bakımından incelenmiştir. Sözcükler "Ses ve Anlam Bakımından Aynı Olan Sözcükler" başlığı altında tanımları verilerek ifade edilmiştir. Verilerin DS'den ve *Kazak Türkçesi Sözlüğü*'nden elde edildiği vurgulanmıştır. Amaç ve yöntem hakkında detaylı bilgiler verilerek eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Ünlücan, 2022, s. 60-75).

Ahundova, S. (2022). Anadolu Ağzıları (Çorum İli Ağzı Örneği) ve Azerbaycan Türkçesinde Kullanılan Ortak Bazı Deyimler Üzerine. *Karabük Türkoloji Dergisi*, 5(2), 240-272. Bu makalede Çorum ili ağzı örneğinden hareketle Anadolu ağzıları ile Azerbaycan Türkçesinde kullanılan ortak deyimler üzerinde durulmuştur. Deyimler semantik olarak sınıflandırılmış (aynı anlam, farklı anlam vb.) ve tablolar içerisinde gösterilmiştir. Ayrıca deyimlerdeki ses değişimleri de ifade edilmiştir. Eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Ahundova, 2022, s. 240-272).

Sentaks Alanında Yapılan Çalışmalar

Nakiboğlu, S. H. (2015). Diyarbakır, Mardin, Urfa, Urfa-Siverek Ağzılarında Kullanılan Bir Enklitik Edatı "MA". *Akademik Bakış Dergisi*, (47), 272-286. Bu çalışmada Diyarbakır, Mardin, Urfa-Siverek ağzılarında "MA" edatının cümlede kullanımları ele alınmıştır. Bölgenin tarihinden kısaca bahsedilerek Diyarbakır ile ilgili yapılmış ağız çalışmaları hakkında bilgi verilmiştir. "MA" edatının tarihî ve çağdaş Türk lehçelerindeki kullanımları tanık cümlelerle açıklanmıştır. Bölge ağzındaki bu edatın kullanımları derleme örnekleriyle parantez içerisinde kaynak kişilerin isimleri belirtilerek ifade edilmiştir. Makalede kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında bilgi verildiği görülürken derleme yöntemleri hakkında ise bilgi verilmediği görülmüştür. Hem art zamanlı hem de eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Nakiboğlu, 2015, s. 272-286).

Nakiboğlu, S. H. (2017). Amasya, Çorum, Tokat İlleri Ağzılarında Kullanılan Bir Seslenme Edatı: "HêRİ". *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 5(10), 218-251. Bu çalışmada Amasya, Çorum, Tokat illeri ağzılarında yaygın kullanılan "HêRİ" edatının cümlelerde kullanımı ve verdiği anlam üzerinde durulmuştur. Amasya, Tokat ve Çorum şehirlerinin coğrafi konumları ve tarihleri hakkında bilgi verilerek bu şehirlerdeki etnik yapıdan bahsedilmiştir. Bu edatın cümlelerdeki işlevleri sınıflandırılarak tanık cümlelerle birlikte ifade edilmiştir. Tanık cümlelerin kaynak kişileri parantez içerisinde gösterilerek edatla ilgili bol derleme örnekleri verilmiştir. Makalenin sonunda kaynak kişilere ve sözlüğe yer verilmiştir. Derleme yöntemleri hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Nakiboğlu, 2017, s. 218-251).

Salan, E. (2015). Aydın İli Ağzılarında *ne...ne...* Bağlacının Farklı Bir Kullanımı Üzerine. *Gazi Türkiyat*, (16), 43-50. Bu makalede Aydın ili ağzlarındaki "ne...ne..." bağlacının standart Türkçeden farklı bir kullanımı belirlenip tespit edilen yeni kullanımı üzerinde durulmuştur. Aydın ili ağzlarındaki "ne...ne..." bağlacının "ya...ya.." işlevi kazanma süreci tanık cümlelerle ifade edilmiştir. Uşak ağzlarından da örnek verilerek "ne...ne..." bağlacının Aydın ili ağzılarında tespit edilen "ya...ya.." işlevinin tarihî Türk lehçelerinde olmadığı vurgulanmıştır. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Salan, 2015, s. 43-50).

Baydar, T. (2018). Ha, Ha Ha Ha, Hâ, Hâ, Hâ, Hâ, Haa, Xa Ünleminin Türkiye Türkçesi Ağızlarındaki İşlevleri. *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 6(12), 49-60. Bu çalışmada TTA'da "Ha, Ha Ha Ha, Hâ, Hâ, Hâ, Hâ, Haa, Xa" ünlemlerin işlevleri örnek cümlelerle ifade edilerek değerlendirilmiştir. "Ha" ünlemleri ağızlardaki cümlelerde ifade ettiği anlamlara göre sınıflandırılmıştır. Her bir anlam için örnek cümleler verilmiştir. Eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür (Baydar, 2018, s. 49-60).

Sağlam, B., Buran, A. (2022). Doğu Grubu Ağızlarında Eylemlerin Söz Dizimsel İstem Farklılıkları. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 6(1), 287-315. Bu makalede Doğu grubu ağızlarındaki fiillerin standart Türkçeden farklı olan istem gerçekleştirmeleri üzerinde durulmuştur. İstem dil bilgisi ve istem düzeyleri hakkında tanık cümlelerden hareketle de detaylı bilgiler verilmiştir. Çalışmada kullanılan yöntem hakkında detaylı bilgilere yer verildiği görülmüştür (Sağlam ve Buran, 2022, s. 287-315).

Ses Bilgisi Alanında Yapılan Çalışmalar

Küçük, M. (2013). Anadolu Ağızlarındaki Doğu Kökenli Sözcüklerin Ses Bilgisi Açısından Görünümleri -Ünsüzler-. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 20(2), 39-78. Bu çalışmada Anadolu ağızlarındaki Doğu kökenli sözcüklerin fonetik açıdan değerlendirilmesi üzerinde durulmuştur. Makale için ağızlarla ilgili 48 kitap (1940 ila 2013) taranarak örnekler seçilmiştir. Makalede Doğu kökenli sözcükler ile ilgili yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir. Örneklerin geçirdiği ses değişimleri başlıklar altında incelenirken Standart Türkçe > Ağızdaki biçimi (örn. kibleye > gıpliye vb.) şeklinde verildiği görülmüştür. Makalede kullanılan yöntem detaylı bir şekilde açıklanmıştır (Küçük, 2013, s. 39-78).

Uyğur, S. (2013). Artvin İlinin Sarıbudak Köyünde Kullanılan Kişi Adları ile Bunlarda Meydana Gelen Ses Değişimleri. *DİYALEKTOLOG*, (7), 63-103. Bu makale, kişi adlarının fonetik açıdan değerlendirilmesini içerir. Çalışmada Sarıbudak köyünün coğrafi konumu, tarihi kısaca anlatılarak ad verme geleneği üzerinden köydeki ad verme kültüründen bahsedilmiştir. Ses değişimlerine göre örnekler Ağızdaki biçim < Standart Türkçe (Örn. ozden < STT Özden) şeklinde gösterilmiştir. Örneklerin incelenmesinde eş zamanlı yöntemle birlikte art zamanlı (güzel < EAT güzel, aydın < ET Aydın) yöntemin de kullanıldığı görülmüştür. Ses olaylarının sayısal verileri tablo halinde gösterilmiştir. Makalede kullanılan yöntem hakkında bilgi verilerek çeviri yazı işaretleri belirtilmiştir (Uyğur, 2013, s. 63-103).

Güneş, B. (2014). Çıldır Merkez Ağızı Üzerine. *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (51), 17-34. Bu çalışmada 2010 yılında yapılan derlemelerden hareketle Çıldır merkez ağızındaki ses değişimleri ele alınmıştır. Çıldır'ın coğrafi konumu, tarihi ve Anadolu ağız sınıflandırmalarındaki yeri hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Ses değişimlerinde verilen sözcük örnekleri Çıldır ağızı < Standart Türkçe (i>ı değişmesi; fakırlık < fakirlik, e > a değişmesi; kâmal < kemal) yönünde gösterilmiştir. Makale sonunda derlenmiş bir örnek metne, kaynak kişiye ve çeviri yazı işaretlerine yer verilmiştir. Ancak çalışmada derleme yöntemleri, kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında detaylı bilgilerin yer almadığı görülmüştür (Güneş, 2014, s. 17-34).

Güneş, B. (2014). Kars İli Ağızlarında Ek Fiilin Olumsuz Şekli "değil" in Örnekleri Üzerine. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 62(1), 19-16. Bu çalışmada Kars ili ağızlarındaki "Değil" in farklı söyleyiş biçimlerinin incelenmesi üzerinde durulmuştur. Makalede Ercilasun'un *Kars İli Ağızları* adlı eserindeki metinlerden faydalandığı ifade edilmiştir. Kars ili ağızındaki "Değil" sözcüğünün standart Türkçe ve Kars ağızının alt ağız gruplarındaki fonetik biçimlerine cümleler içinde belirtilmiştir. Kars ağızlarında ve alt

ağız gruplarında “değil” sözcüğünün sayısal ve kullanım oranları tablo ve grafik halinde gösterilmiştir. Makalede eş zamanlı bir yöntem kullanılmakla birlikte kullanılan yöntem ve çeviri yazı işaretleri ifade edilmiştir (Güneş, 2014, s. 19-16).

Arslan Erol, H. (2015). Kilis İli Ağızları Ses Bilgisi Özellikleri Üzerine. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(8), 421-484. Bu makalede Kilis ili bölgesinden derlenen metinlerden hareketle Kilis ağzının fonetik özellikleri üzerinde durulmuştur. Çalışmada Kilis ilinin tarihi ve etnik yapısı (Kıpçaklar, Türkmenler) detaylı bir şekilde anlatılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde çoğunlukla eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır. Derlenen metinler ve kaynak kişiler makalenin sonuna eklenmiştir. Kullanılan çeviri yazı işaretleri açıklanmıştır (Arslan Erol, 2015, s. 421-484).

Dinar, T. (2015). Anadolu Ağızlarında, Görülen Geçmiş Zaman ve Dilek Dilek-Şart Kipi 3. Teklik Şahıs Çekimlerinde Görülen /n/ Ses ve Kullanıldığı Bölgeler. *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi [TAED]*, (53), 155-199. Bu çalışmada Anadolu ağızlarında görülen geçmiş zaman ve dilek-şart çekimlerinde bulunan /n/ sesi ele alınmıştır. Makalede Anadolu ağızlarıyla ilgili 148 eserin tarandığı belirtilerek /n/ sesinin kaynağı ve bulunduğu bölgeler ifade edilmiştir. Bu sesin kökeniyle ilgili araştırmacıların fikir ve düşüncelerine yer verilmiştir. /n/ sesinin bulunduğu her bir morfem, haritalar üzerinde gösterilmiştir. Bu sesin bulunduğu morfemlerle ilgili tanık cümleler verilerek eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Dinar, 2015, s. 155-199).

Karagöz, İ. (2015). Türkiye Türkçesi Batı Grubu Ağızları ile Drama Göçmenleri Ağızlarında {idi(n)} Çekimli Fiilindeki /n/ Sesbirimi Üzerine. *Dil Araştırmaları*, 225-236. Bu makalede /n/ foneminin Türkiye Türkçesi ağızları ile ilgili yapılan çalışmaların taranmasından hareketle tespit edilen verilere dayanarak incelenmesi konu alınır. Çalışmada {-di (n)} ve i-di (n) morfemin görüldüğü ağızlar, kökeni üzerine düşünceler, işlevleri ve değerlendirilmesi tanık cümlelerle açıklanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde daha çok eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Karagöz, 2015, s. 225-236).

Akca, H. (2016). Ankara İli Ağızları ile Eski Anadolu Türkçesinin Ünlü Yuvarlaklaşması Bakımından Karşılaştırılması. *Gazi Türkiyat*, 18), 93-109. Bu çalışmada Ankara ağızlarının ünlü yuvarlaklaşması bakımından Eski Anadolu Türkçesi ile mukayesesi ele alınmıştır. Karşılaştırma neticesinde Eski Anadolu Türkçesinin oluşumunda yazı dili ve ağız ilişkisinin değerlendirilmesi hedeflenmiştir. Makalede EAT’de yazı dili ve ağız ilişkisi ile ilgili yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir. EAT’de görülen ünlü yuvarlaklaşmaları örnekle açıklanmıştır. Taranan eserlerin künyeleri makale sonunda verilmiştir. Hem art zamanlı hem de eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Akca, 2016, s. 93-109).

Canan, S. (2017). D>c Ses Değişimine Kastamonu Ağzından Örnekler. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (42), 135-143. Bu makalede Kastamonu ağzında yoğun olarak görülen /d/ > /c/ ses değişiminin nedenleri ve örnekleri üzerinde durulmuştur. Çalışmada /t/ > /ç/ ses değişiminin /d/ > /c/ ses değişimine etkisi açıklanarak DS’de bulunan örnekler tablo halinde gösterilmiştir. /d/ > /c/ ses değişiminin benzeşme yoluyla ve herhangi bir sebebe bağlı olmadan oluştuğu örneklerle değerlendirilmiştir. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem kullanılarak çalışmanın amacı ve yöntemi açıklanmıştır (Canan, 2017, s. 135-143).

Gökçe, H. (2017). Eski Anadolu Türkçesinden Günümüze Bursa İlinin Yağcılar Köyünde Meydana Gelen Bazı Ses Değişimleri. *DİYALEKTOLOG- Ulusal Sosyal Bilimler Dergisi*, (16), 145-178. Bu çalışma Bursa’ya bağlı Yağcılar köyünün ağız özelliklerinin

incelenmesini içerir. Makalede Yağcılar köyünün coğrafi konumu, tarihi ve etnik yapısı (Karakeçili aşiretleri) detaylı olarak açıklanmıştır. Yağcılar köyü ağzı < EAT (yaveş < EAT yavaş vb.) biçiminde örnekler verilmiştir. Derleme yöntemlerine, derleme metinlerine, kaynak kişiler ve niteliklerine makale sonunda yer verildiği görülmüştür (Gökçe, 2017, s. 145-178).

Bölük, R. (2018). Serik Ağzında Ünlüler. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(4), 2226-2259. Bu çalışmada Antalya'ya bağlı Serik ilçesinden derlenen söz varlığından hareketle Serik ağzının ünlüleri üzerinde durulmuştur. Makalede ölçünlü dilde olmayan ünlülerin incelendiği belirtilmiştir. Serik adı ve coğrafi konumu hakkında bilgi verilmiştir. Serik ağzındaki her bir ünlü çeşidi sözcük örnekleriyle ifade edilerek ünlülerde meydana gelen ses değişimleri açıklanmıştır. (Bölük, 2018, s. 2226-2259).

Bölük, R. (2018). Serik Ağzında Ünsüzler. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(30), 885-943. Bu makalede Serik ağzındaki ünsüzlerin tespit edilmesi ve ünsüzlerin ses değişimleri ele alınmıştır. Serik adı ve coğrafi konumu hakkında kısaca bilgi verilmiştir. Çalışmada ölçünlü dilde olmayan yalnızca Serik ağzında olan ünsüzler "Karakteristik" ve "karakteristik" olmayan şeklindeki başlıklar altında değerlendirilmiştir. Serik ağzındaki ünsüzler tablo içerisinde gösterilmiştir. Çoğunlukla eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Bölük, 2018, s. 885-943).

Bulduk, T. B. (2018). Kelime Başında Y Foneminin Düşmesi: Kâbûs-nâme ve Türkiye Türkçesi Ağızları Örneği. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(30), 944-991. Bu çalışmada EAT dönemi eserlerinden Kâbûs-nâme'de görülen kelime başı /y/ sesbiriminin düşmesi olayı Türkiye Türkçesi ağızlarından hareketle incelenmiştir. Makalede /y/ sesbiriminin değişim örnekleri tarihî lehçelerde, çağdaş Türk lehçelerinde ve ağızlarda cümle veya sözcük örnekleriyle ifade edilmiştir. Kelime başında /y/ sesbiriminin korunduğu ağızlar da örneklerle açıklanmıştır. /y/ sesbiriminin lehçelerdeki, ağızlardaki ve *Kâbûs-nâme*'deki biçimleri iki ayrı tablo şeklinde gösterilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde hem art zamanlı hem de eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Bulduk, 2018, s.944-991).

Görgeç, C. (2019). Antalya Yöresi Ağızlarında Eski Türkçe Ötümsüzlüklerin Korunumu ve Dağılımı. *Türkoloji*, 4(96), 46-67. Bu makalede Antalya yöresi ağızlarında Eski Türkçe ötümsüzlüklerin korunması ve dağılımı üzerinde durulmuştur. Ötümlüleşmenin ve ötümsüzleşmenin Türk yazı dilleri ile ağızlardaki önemi açıklanmıştır. Antalya ağızlarında ve Eski Türkçedeki ötümsüzlüklerin durumu sözcük örnekleriyle belirtilerek ötümsüzlüklerin ve ötümlüküklerin korunmasının nedenleri ifade edilmiştir. Çalışmada hem art zamanlı hem de eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Görgeç, 2019, s. 46-67).

Cafarov, E. (2019). Bazı Fonetik Özelliklerin Doğu Anadolu Ağızlarında Karşılaştırmalı Analizi. *Al-Farabi International Journal on Social Sciences*, 3(3), 1-7. Bu çalışmada Doğu Anadolu'da görülen fonetik farklılıklar Azerbaycan Türkçesi bağlamında incelenmiştir. Ünlü, ünsüz uyumu ve ses değişimleri Azerbaycan Türkçesi fonetiği dikkate alınarak sözcük örnekleriyle belirtilmiştir. Makalede Doğu Anadolu ağızlarında Azerbaycan Türkçesinin etkisinin büyük olduğu vurgulanmıştır. Çoğunlukla eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Cafarov, 2019, s. 1-7).

Gökçe, H. (2020). 1999-2019 Yılları Arası Ağız Çalışmalarında Kullanılan Transkripsiyon İşaretleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme: Ünlüler. *Karadeniz Araştırmaları*, XVII(66), 501-523. Bu çalışmada 1999-2019 yılları arasında yapılan ağız çalışmalarında kullanılan transkripsiyon işaretleri ile TDK'nın sistemindeki transkripsiyon işaretlerinin karşılaştırılarak değerlendirilmesi yapılmıştır. Ağız

araştırmalarında transkripsiyon işaretlerine dair yapılan çalışmaları ifade edilmiştir. Ortak transkripsiyon işaretlerinin kullanım zorlukları ve nedenleri açıklanmıştır. Benzer işaretlerin oranları tablolar içerisinde gösterilmiştir. Çalışmanın kapsamı, yöntemi, amacı ve sınırlılıkları hakkında detaylı bir bilgi verilmiştir (Gökçe, 2020, s. 501-523).

Yıldız, O. (2020). Burdur İli Ağızlarının Ortak Karakteristik Ses Bilgisi Özellikleri. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, (70), 169-192. Bu makalede *Burdur İli Ağızları (Gramer-Metin-Sözlük)* adlı eserden hareketle Burdur ağzının karakteristik fonetik özellikleri ele alınmıştır. Burdur'un coğrafi konumu ve tarihinden kısaca bahsedilmiştir. Burdur ili ağzından bulunan ama yazı dilinde bulunmayan ünlüler ve ünsüzler sözcük örnekleriyle açıklanmıştır. Çalışmada arkaik unsurların korunduğu sözcüklere de yer verilmiştir. Çoğunlukla eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Yıldız, 2020, s. 169-192).

Ayazlı, Ö, Taşkiran, H. A. (2021). Sivas İli Akıncılar İlçesi Ağzı Ses Bilgisi Özellikleri. *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, XLV(1), 1-26. Bu çalışmada sahada yapılan derlemelerden hareketle elde edilen veriler ışığında Sivas'a bağlı Akıncılar ilçesinin fonetik özelliklerinin tespiti üzerinde durulmuştur. Makalede Akıncılar'ın coğrafi konumundan ve Sivas ağzının ağız sınıflandırılmalarındaki yerinden bahsedilerek Akıncılar ağzındaki fonemler için Ahmet Bican Ercilasun'un önerdiği çeviri yazı işaretlerinin kullanıldığı ifade edilmiştir. Ağızdaki ses değişimleri sözcük örnekleriyle gösterilirken Akıncılar ağzı > STT. (örn. ataş > ateş vb.) biçiminde verilmiştir. Eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Ayazlı ve Taşkiran, 2021, s. 1-26).

Demirel Dönmez, Ö., Koç, F. (2021). Trabzon Akçaabat Ağızlarındaki Ses Değişimlerinin 1945-2006 Yıllarına Göre Mukayesesi. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 5(2), 1001-1013. Bu makalede 1945 ve 2006 yılları arasında Trabzon Akçaabat ağızlarındaki bazı ses olaylarının ne oranda değişip değişmediğinin tespiti ele alınmıştır. Çalışmada bu yıllar arasında kitle iletişim araçlarının ilerlemesine bağlı olarak dilde gerçekleşen değişimlerin hızlı bir şekilde standart Türkçeye doğru olacağı hipotezinden yola çıkılarak yapıldığı ifade edilmiştir. Makale için tarama, sınıflandırma ve karşılaştırma yöntemlerinden yararlandığı ve Trabzon Akçaabat ağızlarına ait metinlerden malzemenin elde edildiği söylenmiştir. Ses değişimleri için verilen örnekler tablo içerisinde sunulmuş ve değerlendirilmiştir. Art zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Demirel Dönmez ve Koç, 2021, s. 1001-1013).

Güven, Ö. (2021). Sivas Ağzındaki Farsça Alıntı Kelimelerde Görülen Ses Olayları. *B. Ü. Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 6(2), 30-45. Bu çalışmada Sivas ağzındaki Farsça alıntı sözcüklerde görülen ses olayları incelenmiştir. Dilsel malzemenin Sivas ağzıyla ilgili çalışmaların taranmasından hareketle elde edildiği belirtilmiştir. Makalede bir dile alıntı sözcüklerin girişi maddeler halinde açıklanarak *Türkçe Sözlük*'teki alıntı sözcüklerin menşeleri ve sayısal oranları tablo halinde gösterilmiştir. Çeviri yazı işaretlerine, taranan eser isimlerine ve kısaltmalara yer verilerek eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır. Çalışmada sahada derlemenin de yapıldığı ifade edilmiş; ancak derleme yöntemlerine ve kaynak kişiler hakkındaki bilgilere rastlanmamıştır (Güven, 2021, s. 30-45).

Aral, E. (2022). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Birincil Uzun Ünlü Bulunan Kelimelerdeki İkincil Uzun Ünlüler. *Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 217-238. Bu makalede Türkiye Türkçesi ağızlarında aslı uzun ünlü bulunduran Türkçe sözcüklerde (alıntı sözcükler de dâhil) çeşitli ses olaylarından dolayı ortaya çıkan ikinci uzun ünlüler değerlendirilmiştir. Uzun ünlü, aslı uzun ünlü ve ikincil uzun ünlünün tanımları yapılarak ikincil uzun ünlülerin oluşma nedenleri başlıklar halinde sözcük örnekleriyle açıklanmıştır. Ayrıca oluşan uzun ünlülerin hangi ağız grubunda olduğu parantez içerisinde belirtilmiştir. Eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Aral, 2022, s. 217-238).

Kirik, E. (2022). Çağlayancerit Ağzı: Ünlüler (Kahramanmaraş Ağızları-III). *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 168-191. Bu çalışmada Çağlayancerit'in Boylu, Düzbağ, Kaleköy, Küçükcerit ve Oruçpınar mahallelerinden derlenerek elde edilen söz varlığından hareketle ünlüler üzerinde durulmuştur. Makalede Çağlayancerit'in adı, tarihi ve etnik yapısı (Cerit aşireti, Türk ve Kürt aşiretleri) ile Çağlayancerit ağzıyla ilgili yapılmış çalışmalar detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Bu ağzın ünlü çeşitleri ve ünlülerde meydana gelen ses değişimleri sözcük örnekleriyle ifade edilmiştir. Ünlü fonemler için TDK'nın kabul ettiği transkripsiyon sisteminin kullanıldığı belirtilerek ilçe derleme haritasının yer aldığı görülmüştür. Makalede derleme yöntemleri (ses için kullanılan bilgisayar programı da dâhil) ve kaynak kişiler hakkında detaylı bilgiler verilmiştir (Kirik, 2022, s. 168-191).

Bahşi, B. (2022). Anadolu Ağızlarında Ünsüz Türemesi Tespitleri Üzerine Bir İnceleme. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(2), 619-627. Bu çalışmada Türkiye Türkçesi ağızlarında ünsüz türemesinin farklı nedenleri belirtilmiştir. Metinde verilen örnekler farklı ağız gruplarından oluşan toplamda on iki eserden tespit edilmiştir. Makalede her bir ses türemesi için örnek cümle verilmiş ve tespit edilen ünsüz türemeleri tablolar halinde eklenmiştir. Makalede çalışmanın amacı ve yöntemi belirtilmiştir (Bahşi 2022, s. 619-627).

Söz Varlığı Üzerine Yapılan Çalışmalar

Yavuz, S. (2013). Dîvânu Lügâti't-Türk'teki Akrabalık Adları ve Bu Adların Türkiye Türkçesi Ağızlarındaki Karşılıkları. *Ekev Akademi Dergisi*, 17(56), 345-360. Bu makalede DLT'deki akrabalık adlarının Türkiye Türkçesi ağızlarındaki karşılıkları, tanımları ele alınmıştır. Yer yer sözcüklerin kökenlerine dair bilgilere de yer verilmiştir. Makalenin sonuna kısaltma eklenmiştir. Hem art zamanlı hem de eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür. Ancak genel olarak çalışmanın yöntemi hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır (Yavuz, 2013, s. 345-360).

Yavuz, S. (2013). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Akrabalık Adları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(2), 71-91. Bu çalışmada ağızlarla ilgili yapılan çalışmaların taranmasından hareketle ağızlardaki akrabalık adlarının incelenmesi üzerinde durulmuştur. Daha önce yapılmış akrabalık adları ile ilgili tasnifler ifade edilerek bilgi verilmiştir. Tuncer Gülensoy'un tasnifinden hareketle TTA'daki akrabalık adları sınıflandırılarak verilmiştir. Makalenin sonuna taranan kaynaklar, kısaltmaları ile çeviri yazı işaretleri eklenmiştir (Yavuz, 2013, s. 71-91).

Çiftçi, F. (2014). Bitlis Merkez Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *ANEMON-Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(2), 261-272. Bu makalede DS'de bulunmayan ancak Bitlis merkez ağzında tespit edilen söz varlığının DS'ye katkı yapmak amacıyla değerlendirilmesi yer almaktadır. Bitlis'in coğrafi konumu, kısaca tarihi ve Bitlis ağzı üzerine yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir. Sözcüklerin tanımları "DS'de bulunmayan ve DS'de bulunup Bitlis kaydıyla verilmeyen sözcükler" başlıkları altında verilmiştir (Çiftçi, 2014, s. 261-272).

Tokat, F. (2014). Çavdır Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 3(1), 153-166. Bu çalışmada Burdur'a bağlı Çavdır ilçesi ağzındaki söz varlığının DS'ye göre durumları ifade edilmiştir. Çavdır'ın coğrafi konumu hakkında bilgi verilmiştir. Bu ağzda tespit edilen söz varlığının anlamları DS'ye göre tasnif edilerek açıklanmıştır (Tokat, 2014, s. 153-166).

Demir, İ. (2015). İl-, élt-, ilen- Fiilleri ve Bu Fiillerden Türetilen Kelimeler Üzerine. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 4(2), 564-583. Bu makalede "İl-, élt-, ilen"

fiillerinin kökenleri ve biçimleri üzerinde durulmuştur. “İl-” fiilinin tarihî ve çağdaş Türk lehçelerindeki biçimleri ve tanımları hakkında bilgi verilmiştir. *DS*'de “İl- ve élt-” fiiline dayalı sözcüklere de yer verilmiştir. Makalede gerek art zamanlı gerekse eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Demir, 2015, s. 564-583).

Güven, Ö. (2015). Zara (Sivas) Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 51(51), 63-77. Bu çalışmada yüksek lisans tezinden hareketle Zara ağzından tespit edilen söz varlığı “Zara ağzında yer alıp Derleme Sözlüğü’nde bulunmayan sözcükler ve Zara Ağzında yer alıp Derleme Sözlüğü’ndeki anlamından farklı anlamı tespit edilen sözcükler” şeklinde iki başlık altında ifade edilmiştir. Sözcüklerin anlamları, bu iki ana başlık altında yemek adları, halay adları, hayvan adları, nesne adları, deyimler, sıfatlar vb. şeklinde alt başlıklar altında ifade edilmiştir (Güven, 2015, s. 63-77).

Osanmaz, B. (2015). Kayarcık Köyü’nden Derlenen Atasözü ve Deyimler Üzerine Bir İnceleme. *Munsur Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(7), 20-27. Bu çalışmada Adana Tufanbeyli ilçesine bağlı Kayarcık köyünden derlenen ve *Kayarcık Köyü Monografisi* adlı lisans tezinde yer alan malzemeden hareketle atasözleri ve deyimler ifade edilmiştir. Elde edilen veriler TDK’nın yayınladığı *Bölge Ağzlarında Atasözleri ve Deyimler* adlı eserde bulunup bulunmamasına göre sınıflandırılmıştır. Atasözlerinin standart Türkçedeki karşılıkları parantez içerisinde belirtilerek anlamları verilmiştir. Makalede kullanılan yöntem hakkında detaylı bilgilere yer verilmiştir (Osanmaz, 2015, s. 20-27).

Öztürk, E., Kaya, F. (2015). Anadolu Ağzlarında Tarımla İlgili Kelimeler Üzerine. *Tarih Okulu Dergisi*, 8(XXIV), 575-606. Bu makalede *DS*'deki tarımla ilgili kelimeler tespit edilerek çoğunlukla buğday tarımı ile ilgili kelimelerin sınıflandırılması yapılmıştır. Sözcükler “Tarım ekimiyle, nadasla, sulamayla, ürünün korunması ve işlenmesiyle, hasatla, tarım faaliyetleriyle ilgili kelimeler vb.” şeklinde tasnif edilmiştir. Çalışmanın yöntemi hakkında bilgi verilmiştir (Öztürk ve Kaya, 2015, s. 575-606).

Özyaka, H. (2015). Kırklareli İli Ağzlarından Derleme Sözlüğü’ne Katkılar. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (2), 33-39. Bu çalışmada yüksek lisans tezinden hareketle Kırklareli ağzlarından derlenen sözcüklerin *Derleme Sözlüğü’ne* göre durumu (bulunup bulunmadığı, farklı anlam taşıyıp taşımadığı) dikkate alınarak anlamları ifade edilmiştir. Tespit edilen sözcüklerin tanımları giysi, meyve, renk, meslek, alet adları, sıfatlar, fiiller vb. alt başlıklar altında belirtilmiştir. Çalışmada araştırmacıların yüksek lisans ve doktora çalışmalarından hareketle *DS*'ye katkıları yaptığı çalışmaların bazıları belirtilmiştir (Özyaka, 2015, s. 33-39).

Cin, A. (2016). Eşek Kavramının Anadolu Ağzlarındaki Kullanım Çeşitliliği. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2(4), 1256-1274. Bu makalede “Eşek” sözcüğü ile ilgili kelimeler ve kelime grupları üzerinde durulmuştur. Antik çağda, kutsal kitaplardaki tarihî ve çağdaş Türk lehçelerindeki “Eşek” sözcüğü ve köken bilgisi ile ilgili bilgi verilmiştir. Eşekle ilgili söz varlığı “Eşekle ilgili adlar, Eşeği harekete geçirmek için kullanılan ünlemler, Eşeğin yavrusuna verilen adlar, Eşekle ilgili oyun adları, Eşeğin cinsiyeti ile ilgili kelimeler vb.” başlıkları altında sınıflandırılmıştır (Cin, 2016, s. 1256-1274).

Daşdemir, M., Efendioğlu, S. (2016). Kars ve Erzurum Ağzlarında Rusça Ödünç Kelimeler. *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi [TAED]*, (55), 159-178. Bu makalede Kars ve Erzurum ağzlarındaki Rusça ödünç kelimelerden hareketle Türkçe-Rusça arasındaki dil ve kültür ilişkilerinin değerlendirilmesi ele alınmıştır. TDK’nin verilerinden hareketle Türkçedeki alıntı sözcüklerin sayısı ile alıntılan diller ve Türkçeden başka dillere geçmiş sözcüklerin sayısı iki ayrı tablo içerisinde gösterilmiştir. Türkçe-

Rusça dil ilişkileri hakkında detaylı bilgiler verilerek Kars ve Erzurum ağızındaki Rusça ödünç sözcüklerin anlamları da belirtilip tablo içerisinde ifade edilmiştir. Rusça ödünç kelimelerde meydana gelen ses olayları da açıklanmıştır (Daşdemir ve Efendioğlu, 2016, s. 159-178).

Erten, M., Başkan, A. (2016). Bismil Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *CÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 40(2), 67-77. Bu çalışmada *Bismil Ağzı* adlı yüksek lisans tezinden hareketle elde edilen veriler *DS'*deki durumlarına göre değerlendirilmiştir. Bismil ağızındaki kelimelerin tanımları verilerek tanık cümleler eklenmiş ve parantez içerisinde köy, kasaba vb. belirtilmiştir. Sözcüklerin kökenleri ve sayıları tablo içerisinde gösterilmiştir. Makale sonunda çeviri yazı işaretleri ve kısaltmalara da yer verilmiştir (Erten ve Başkan, 2016, s. 66-77).

Ertekinöğlü, S. (2016). Doğu Anadolu Ağızlarındaki Bazı Sözcük ve Eklerdeki Eskiçil İzler. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 189-204. Bu makalede Doğu Anadolu ağızlarındaki bazı arkaik sözcük ve yapılar izler üzerinde durulmuştur. Eskiçil özellik gösteren kelimeler, tarihi lehçelerde buldukları eserler (DLT, KB gibi) ve Doğu grubu ağızındaki biçimleri anlamları ve kökenleriyle birlikte ifade edilmiştir. Eskiçil özellik gösteren "-gAn, -rAk ve -miş" ekleri de açıklanmıştır. Hem art zamanlı hem de eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Ertekinöğlü, 2016, s. 189-204).

Özden, M. (2016). Bilecik Ağzında Görülen Deyimler Üzerine Bir Değerlendirme. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(2), 109-130. Bu çalışmada gerek Bilecik ağızı üzerine yapılan çalışmalardan gerekse yapılan derlemelerden hareketle Bilecik ağızındaki deyimler ele alınmıştır. Deyimler köken bakımından, sentaks ve morfolojik açıdan ve semantik açıdan sınıflandırılarak verilmiştir. Makale sonuna sözlük de eklenmiştir (Özden, 2016, s. 109-130).

Acar, E. (2017). Sinop ve Yöresi Ağızlarında Hayvan Adları. *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(1), 29-43. Bu makalede Sinop ve yöresinde gerek yazılı kaynaklardan gerekse de derlemelerden hareketle tespit edilen hayvan adları türlerine göre sınıflandırılarak değerlendirilmiştir. Hayvanlarla ilgili bir adlandırma tablosu verilmiştir. Tasnif edilen hayvan türleri tablolar içerisinde verilerek köy, kasaba vb. yerleri de belirtilmiştir. Derleme yöntemleri ve kaynak kişiler hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır (Acar, 2017, s. 29-43).

Bulak, Ş. (2017). Van Küresin Ağzı'nda Atasözleri. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(8), 51-78. Bu çalışmada yapılan derlemelerden elde edilen verilerden hareketle Van Küresin ağızındaki atasözleri üzerinde durulmuştur. Her bir atasözünün anlamı verilerek parantez içerisinde kaynak kişilerin adları, yaşları, nitelikleri ile söz varlığının derlendiği köy, kasaba vb. ifade edilmiştir. Makalede mülakat, gözlem ve sınıflandırma metotları uygulanıp sondajlama yönteminin kullanıldığı vurgulanarak derleme yöntemleri hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Makale sonuna çeviri yazı işaretleri ile araştırma alanı listesi eklenmiştir (Bulak, 2017, s. 51-78).

Bulut, S. (2017). Giresun İli ve Yöresi Ağızlarında Kadın. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 325-356. Bu makalede Giresun ili ve yöresi ağızlarında kadın konulu söz varlığı ifade edilmiştir. Kadın konulu söz varlığı "Atasözlerinde, deyimlerde" kadına bakış açılarına göre değerlendirilmiştir. Yöre ağızında "Akrabalıkla, hamilelikle, kadın eşyalarıyla ilgili, konumlarına göre, batıl inanış ve efsanelerde kadın vb." söz varlığı ifade edilmiştir. Derleme yöntemleri hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır; ancak kaynak kişiler ve nitelikleri makale sonunda verilmiştir (Bulut, 2017, s. 325-356).

Demirbaş, M. (2017). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Seslenme Sözlere. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 6(4), 2154-2181. Bu çalışmada TTA'daki seslenme

sözleri üzerinde durularak bir sınıflandırma denemesi yapılmıştır. Makalede seslenme sözleri kavram alanı için “Seslenme, ses bilgisi bakımından, sözcük türü bakımından, cümle ögesi bakımından seslenme sözleri; Seslenme sözlerini aldığı ekler vb.” pek çok konu hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Her bir seslenme sözleri için tanık cümleye yer verilmiştir. Makale sonuna taranan eser isimleri eklenmiştir. Kullanılan yöntem detaylı bir şekilde açıklanmıştır (Demirbaş, 2017, s. 2154-2181).

Develi H. (2017). Türkçede Yağmur Adları Üzerine. *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 57(57), 81-106. Bu makalede Türkiye Türkçesinde ve Anadolu ağızlarında yağmur adları ele alınmıştır. Yağmurların niteliklerine göre (sürekli yağmurlar, hızlı yağmurlar vb.) bir sınıflandırma yapılmıştır. Yağmur adlarının tanımları, kökenleri hakkında bilgi verilerek köy, kasaba vb. geçtiği yerler de parantez içerisinde belirtilmiştir. Makale sonunda kelime listesine yer verilmiştir. Çoğunlukla eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür (Develi, 2017, s. 81-106).

Doğan, L. (2017). Kırklareli Ağzındaki Deyimler Üzerine Bir İnceleme. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 395-417. Bu çalışmada Kırklareli ağzı üzerine yapılan tezlerden, çalışmalardan ve yapılan derlemelerden hareketle Kırklareli ağzındaki deyimler incelenmiştir. Deyimler köken, sentaks, şekil bilgisi ve semantik açıdan sınıflandırılarak değerlendirilmiştir. Deyimlerin anlamları verilerek makale sonuna çeviri yazı işaretleri ve kısaltmalar eklenmiştir. Derleme yöntemleri ile kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında bir bilginin verilmediği görülmüştür (Doğan, 2017, s. 395-417).

Telli, B. (2017). Güneydoğu Anadolu Bölgesi Ağızlarında Geçen İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme. *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi*, 3(6), 133-149. Bu makalede Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep Kilis ve Şanlıurfa ili ağızları üzerinde yapılmış çalışmalardan hareketle bu bölgenin ağızlarındaki ikilemeler değerlendirilmiştir. İkilemeler, tespit edildiği illere göre, yapı bakımından, semantik açıdan ve işlevlerine göre sınıflandırılmıştır. Makale sonunda çeviri yazı işaretlerine yer verilmiştir. Eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Telli, 2017, s. 133-149).

Özden, M. (2017). Bilecik Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 5(11), 273-315. Bu çalışmada Bilecik ağzının söz varlığı DS'ye göre incelenerek sözcük türlerine göre sınıflandırılmıştır. Verilen sözcüklerin veya kelime gruplarının anlamları verilerek tanık cümlelere yer verilmiştir. Her bir cümlenin parantez içerisinde hangi köy, kasaba vb. ye ait olduğu belirtilmiştir. Çalışmanın yöntemi ifade edilmiştir (Özden, 2017, s. 273-315).

Aslan, B. O., Özbek, E. E. (2018). Demirci Halı Dokumacılığında Kullanılan Terimler ve Derleme Sözlüğündeki Yeri. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (39), 65-72. Bu makalede Demirci halı dokumacılarından yapılan derlemeler ve ilgili kaynaklardan hareketle halı dokumacılığında terimlerin tespit edilip incelenmesi üzerinde durulmuştur. Demirci'nin coğrafi konumu, geçim kaynağı ve halıcılığı hakkında kısaca bilgi verilmiştir. Derlenen söz varlığı DS'deki durumlarına göre tasnif edilmiştir. Derleme yöntemi ve kaynak kişiler hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır (Aslan ve Özbek, 2017, s. 273-315).

Arslan, D. (2018). Eğirdir ve Yöresi Ağızlarından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 6(15), 358-363. Bu çalışmada Eğirdir Yöresi ve Ağızları (İnceleme-Metinler-Sözlük) adlı yüksek lisans tezinden hareketle Eğirdir yöresi ağzındaki söz varlığının DS'ye göre durumları dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Yalnızca deyimler ve sözcüklerin anlamları verilmiştir (Arslan, 2018, s. 358-363).

Ataizi, D. E., Sözer, B. (2018). Kadınhanı Ağzı'ndan Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *MCBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 579-592. Bu makalede yüksek lisans tezinden hareketle Konya'nın Kadınhanı ilçesi ve köylerinden tespit edilen söz varlığı üzerinde durulmuştur. Tespit edilen söz varlığı, DS'yle karşılaştırılarak sözcük türlerine ve kullanımına göre sınıflandırılmıştır. Makalede kullanılan yöntem hakkında bilgi verilerek araştırma yapılan köy adlarının isimleri belirtilmiştir. Ayrıca kullanılan çeviri yazı alfabesi de ifade edilmiştir (Ataizi ve Sözer, 2018, s. 579-592).

Bulut, S. (2018). Giresun İli ve Yöresi Ağzılarında Fındık. *Mavi Atlas*, 6(1), 205-232. Bu çalışmada Giresun ili yöresi ağzılarında fındıkla ilgili söz varlığının incelenmesi ele alınmıştır. Fındıkla ilgili söz varlığı maniler, türküler, beddualar, atasözleri, tekerlemeler, deyimler vb. şeklinde tasnif edilmiştir. Giresun adı, fındığın Türkiye'ye gelişi ve fındık adlandırmaları hakkında bilgi verilmiştir. Kaynak kişiler ve nitelikleri makale sonuna eklenmiştir; ancak derleme yöntemleri hakkında herhangi bir bilginin verilmediği görülmüştür. Çoğunlukla eş zamanlı daha az ise art zamanlı yöntem kullanılmıştır (Bulut, 2018, s. 205-232).

Çelik, A. (2018). Yalova İli Yerli Ağzından Türkiye Türkçesi Ağzıları Sözlüğü'ne Katkılar. *AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 6(13), 512-543. Bu makalede *Yalova İli Yerli Ağzı İnceleme-Metinler-Sözlük* adlı doktora tezinden hareketle söz varlığının değerlendirilmesi üzerinde durulmuştur. Yalova yerli ağzındaki söz varlığı, *Türkiye Türkçesi Ağzıları Sözlüğü*'ndeki durumları dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Anlamı verilen her bir sözcük için tanık cümle eklenmiştir. Çalışmanın yöntemi açıklanmıştır (Çelik, 2018, s. 512-543).

Coşar, A. M. (2018). Tonya Ağzı Söz Varlığı Üzerine Bir Değerlendirme. *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, (24), 85-96. Bu çalışmada Trabzon'a bağlı Tonya ilçesi ağzının söz varlığı *Trabzon Tonya Ağzının Dilbilgisel Özellikleri ve Tonya Sözlüğü* adlı kaynak ile *Derleme Sözlüğü*'nden hareketle ifade edilmiştir. Tonya'nın coğrafi konumu ve tarihi kısaca açıklanmıştır. Tonya ağzının bazı fonetik, morfolojik ağız özelliklerinden bahsedilerek kalıp ifadeler belirtilmiştir (Coşar, 2018, s. 85-96).

Güvenen, E. (2018). Derleme Sözlüğünden Hareketle Kahramanmaraş Ağzına Ait Bir Söz Varlığı Denemesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(4), 2260-2272. Bu makalede Kahramanmaraş ağzında bulunan; ancak DS'de bulunmayan ve bulunan söz varlığı incelenmiştir. Tespit edilen söz varlığının büyük çoğunluğunun Ahmet Caferoğlu'nun *Güneydoğu İllerimiz Ağzlarından Toplamalar* adlı eserinden hareketle tespit edildiği vurgulanmıştır. Anlamı verilen her bir sözcük için tanık cümle eklenmiştir (Güvenen, 2018, s. 2260-2272).

Özden, M. (2018). Türkçenin İlk Sözlüğünde Kullanılan Bitki Adlarının Günümüz Anadolu Ağzlarındaki İzdüşümleri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 24(3), 602-619. Bu çalışmada Ingeborg Hauenschild'in *Botanica im Dīvān lūgāt at-turk* adlı makalesinden hareketle DLT'deki bitki adlarının Anadolu ağzlarındaki yansımaları üzerinde durulmuştur. DLT'deki bitki adları verilerek bitki adları tür (sebze, meyve, ağaç vb.) bakımından sınıflandırılmıştır. Anadolu ağzlarındaki bitki adları DS'den hareketle verilmiştir. Art zamanlı bir yöntemin kullanıldığı söylenebilir (Özden, 2018, s. 602-619).

Taş, N. F., Ertane Baydar, A. S., Baydar, T. (2018). Erzincan Refahiye Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 6(12), 61-66. Bu makalede Erzincan'a bağlı Refahiye ilçesi ağzının söz varlığı DS'deki durumları dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Refahiye ilçesi ağzından tespit edilen sözcüklerin anlamları verilerek bazıları için tanık cümle eklenmiştir (Taş ve 2018, s. 61-66).

Telli, B. (2018). Doğu Anadolu Bölgesi Ağzlarında Tespit Edilen İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme. *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 6(14), 198-217. Bu çalışmada Doğu Anadolu bölgesi ağızlarıyla ilgili yapılmış çalışmalardan, tezlerden hareketle tespit edilen ikilemelerin incelenmesi ele alınmıştır. İkileme, ikilemelerin yapısı hakkında bilgi verilerek ağızlardaki ikilemeler alfabetik sırayla listelenmiştir. İkilemeler, kuruluşları ve görevleri bakımından sınıflandırılarak tanık cümlelerle açıklanmıştır. İkilemelerin kuruluş biçimlerinin sayıları tablo içerisinde gösterilmiştir. Makale sonunda çeviri yazı işaretlerine ve kısaltmalara yer verilmiştir (Telli, 2018, s. 198-217).

Acar, E. (2019). Codex Cumanicus'ta Bulunan Mental Fiillerin Günümüz Anadolu Ağzlarındaki Kullanımları Üzerine. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 8(3), 1276-1292. Bu makalede *Codex Cumanicus*'ta geçen mental fiillerin Anadolu ağızlarındaki durumu, işlevleri üzerinde durulmuştur. Mental fiiller, mental fiillerle ilgili yapılan çalışmalar ve *Codex Cumanicus* hakkında kısaca bilgi verilmiştir. *Codex Cumanicus*'taki mental fiiller semantik olarak sınıflandırılarak Anadolu ağızlarında bulunup farklı anlamlar taşıyanlar ise ayrı bir başlık altında verilmiştir. Hem art zamanlı hem de eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Acar, 2019, s. 1276-1292).

Aksakal, E. (2019). Ardahan'ın Tarım ve Hayvancılık Alanında Unutulma Sürecine Girmiş ve Kullanım Alanı Daralmış Söz Varlıkları. *Belgü*, (4), 65-101. Bu çalışmada Ardahan ağızında tarım ve hayvancılıkla ilgili söz varlığı tespit edilmiştir. Ardahan'ın Türkçe dil varlığını oluşturan etnik unsurlar (Yeliler, Türkmenler, Terekemeler) ve ağız özellikleri hakkında bilgi verilmiştir. Sözcüklerin tanımları verilerek kökenleri ifade edilmiştir. Kaynak kişiler, nitelikleri ve derleme yapılan yerleşim yerleri tablo içerisinde gösterilmiştir. Makalenin sonuna kısaltmalar ve çeviri yazı işaretleri eklenmiştir. Derleme yöntemleri hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır (Aksakal, 2019, s. 65-101).

Altuntaş, A. F. (2019). Artvin İli Şavşat İlçesinde Kullanılan Hayvan Adları Üzerine Bir Deneme. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 37-52. Bu makalede Artvin'e bağlı Şavşat ilçesi ağızlarında bulunan hayvan adlarının tespit edilerek ses bilgisi açısından değerlendirilmesi esas alınmıştır. Şavşat'ın coğrafi konumundan, tarihi ve etnik yapısından kısaca bahsedilmiştir. Makalede derleme yöntemleri hakkında bilgi verilerek kaynak kişiler ve nitelikleri makale sonuna eklenmiştir (Altuntaş, 2019, s. 37-52).

Atmaca, E. (2019). Antalya Ağzlarında Dua ve Beddualar. *AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 7(19), 42-80. Bu çalışmada Antalya ağızında dua ve bedduaların semantik ve yapı bakımından tasnif edilerek değerlendirilmesi üzerinde durulmuştur. Türk kültüründe dua ve beddualar hakkında bilgi verilmiştir. Bazı sözcüklerin kökenlerine dair bilgiler dipnotta gösterilmiştir. Derleme yöntemleri, kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Makalenin sonuna çeviri yazı işaretlerine yer verilmiştir (Atmaca, 2019, s. 42-80).

Atmaca, E. (2019). Batı Akdeniz Yörüklerinin Ağzında Eski Türkçe Unsurlar. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1), 149-171. Bu makalede Batı Akdeniz Yörüklerinin ağızındaki Eski Türkçeye ait arkaik unsurların incelenmesi ele alınmıştır. Bu unsurlar "DS'deki verilere göre Antalya ağızlarındaki eskicil özellik gösteren kelimeler ve DS'deki verilere göre Batı Akdeniz Yörüklerinin ağızlarındaki eskicil özellik gösteren ekler" ana başlıkları altında değerlendirilmiştir. Söz varlığının anlamlarıyla birlikte kökenleri ve etimolojileri hakkında bilgi verilmiştir. Tarihî Türk lehçelerinin eserlerindeki biçimlere de değinilmiştir. Art zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür. (Atmaca, 2019, s. 149-171).

Bulduk, T. B. (2019). Gümüşhane İli ve Yöresi Ağızları Söz Varlığında Eski Türkçe Kelimeler. *Mavi Atlas*, 7(1), 52-67. Bu çalışmada Gümüşhane ili ve yöresi ağızlarının söz varlığındaki Eski Türkçe sözcükler üzerinde durulmuştur. Gümüşhane ağzında bulunan Eski Türkçeye ait sözcükler *Türkçe Sözlük*'te bulunup bulunmamalarına göre sınıflandırılmıştır. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı söylenebilir (Bulduk, 2019, s. 52-67).

Bulduk, T. B. (2019). Oyun Adlarının Türkiye Türkçesi Ağızlarında Kullanımı Üzerine Bir Değerlendirme. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 394-443. Bu makalede TTA'daki oyun adlarının DS'den ve ağızlar üzerine yapılmış tez ve kitaplardan hareketle tespit edilmesi ve incelenmesi ele alınmıştır. Çocuk oyunları ile ilgili yapılmış çalışmalara değinilerek ağızlardaki oyun adları "Çocuk oyunları, halk oyunları ve diğer oyunlar" başlıkları altında değerlendirilmiştir. Makale sonuna kısaltmalar ile faydalanan kaynakların isimleri eklenmiştir. Eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı söylenebilir (Bulduk, 2019, s. 394-443).

Gülseren, C. (2019). Malatya Yöresi Ağızlarında Eski Türkçeden Bugüne Ulaşan Türkçe Sözcükler. 1(2), 5-13. Bu makalede Malatya yöresi ağızlarındaki Eski Türkçe, Orta Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesine ait sözcükler anlamları ile birlikte ifade edilmiştir. Sözcüklerin köken ve yapılarına da yer verilmiştir. Makale sonuna kısaltmalar eklenmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde art zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Gülseren, 2019, s. 5-13).

Özen, E. (2019). Batı Anadolu Yörüklerinde Yemek ve Mutfak Terimleri I: Yemek Adları ve Mutfak Gereçleri. *Vankulu Sosyal Araştırmalar Dergisi (VASAD)*, (3), 11-34. Bu çalışmada Manisa'ya bağlı Alaşehir ilçesi Yörük ağızlarındaki yemek ve mutfak terimleri ifade edilmiştir. Bu ağızlardaki söz varlığı "Yemek adları ve Mutfak aletleri" başlıkları altında verilmiştir. Her bir terimin anlamı, kökenleri, etimolojileri, yapıları ve yemeklerin nasıl yapıldığı detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı söylenebilir (Özen, 2019, s. 11-34).

Tekin, F., Cantürk, S. (2019). Giresun ve Yöresi Söz Varlığında Hayvan Adları ve Hayvancılık Kavram Alanı. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 9(3), 451-467. Bu makalede Giresun ve yöresi söz varlığında hayvan adları ve hayvancılık kavram alanı ile ilgili kelimeler değerlendirilmiştir. *Giresun ve Yöresi Ağızları Sözlüğü (Tekin ve Cantürk 2018)* adlı eserden hareketle tespit edilen söz varlığı hayvan türlerine ve hayvanla ilgili bir duruma göre tematik olarak sınıflandırılmıştır. Sözcüklerin yalnızca tanımları verilmiştir. Makalede kullanılan yöntem hakkında bilgi verildiği görülmüştür (Tekin ve Cantürk, 2019, s. 451-467).

Tekin, F., Cantürk, S. (2019). Giresun Yöresi Söz Varlığındaki Bitki Adları ve Bitki Kavram Alanı. *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi*, 5(11), 25-52. Bu çalışmada Giresun yöresi ağızlarında bitki adları ile bitki kavram alanına giren sözcükler farklı başlıklar altında sınıflandırılarak incelenmiştir. *Giresun ve Yöresi Ağızları Sözlüğü (Tekin ve Cantürk 2018)* adlı eserden hareketle bitki adları ve kavram alanıyla ilgili söz varlığının tespit edildiği belirtilerek tematik bir şekilde sınıflandırılmıştır. Makalede kullanılan yöntem hakkında bilgi verilmiştir (Tekin ve Cantürk, 2019, s. 25-52).

Telli, B., Bulduk, B. (2019). Adıyaman İli ve Yöresi Ağızlarından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar: Fiil. *HİKMET-Akademik Edebiyat Dergisi [Journal Of Academic Literature]*, 5(10), 98-115). Bu makalede *Adıyaman İli ve Yöresi Söz Varlığı* adlı eserden hareketle DS'ye katkı sağlamak amacıyla Adıyaman ağızlarındaki fiil türü sözcükler ifade edilmiştir. Adıyaman ağızı üzerine yapılan çalışmalar ve Adıyaman'ın bulunduğu ağız grubunun ağız özellikleri hakkında bilgi verilmiştir. Anlamları verilen fiiller, DS'deki

durumları dikkate alınarak tasnif edilmiştir. Makalede kullanılan yöntem hakkında detaylı bilgiler verilerek makalenin sonunda transkripsiyon işaretlerine yer verilmiştir (Telli ve Bulduk, 2019, s. 98-115).

Bulduk, T. B. (2019). Türkiye Türkçesi Ağzlarında Yer-Yön Bildiren İfadeler. *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 9(18), 193-216. Bu çalışmada Türkiye Türkçesi ağzları üzerine yapılmış tez, kitap vb. kaynakların ve DS'nin taranmasından hareketle yazı dilinde olmayan TTA'da yer-yön bildiren unsurların incelenmesi ele alınmıştır. Köktürk Kitabelerinde yer-yön bildiren sözcükler açıklanmıştır. Yer-yön bildiren sözcükler, en başta coğrafi yönlere göre bir tasnif yapılarak verilmiştir. Çoğunlukla eş zamanlı bir yöntem kullanılarak makale sonunda kısaltmalara ve transkripsiyon işaretlerine yer verilmiştir (Bulduk, 2019, s. 193-216).

Çelik, A., Uysal, R. (2020). Bartın İli Ulus İlçesi Uluköy ve Zafer Köyleri Mikrotoponimleri ve Dil İncelemesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (21), 151-169. Bu makalede Bartın'ın Ulus ilçesine bağlı Uluköy ve Zafer köylerinden derlenen mikrotoponimler üzerinde durulmuştur. Tespit edilen söz varlığı "Yer adlarının türleri ve Leksikosemantik" başlıkları altında incelenmiştir. Makalede mikrotoponim terimi açıklanarak çalışmaya kaynaklık eden benzer araştırmalar hakkında bilgi verilmiştir. Elde edilen söz varlığı, yer adlarının türleri olan "Oykonimler, oronimler, horonimler, agroonimler, hidronimler ve drimonimler" başlıkları altında açıklanmıştır. Mikrotoponimlerin oluşumları hakkında da bilgi verilmiştir. Derleme yöntemleri, kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında bilgi verildiği görülmüştür (Çelik ve Uysal, 2020, s. 151-169).

Göçemen, Y. (2020). Kilis Ağzına Özgü Bazı Kelimeler ve Arapça Kökenleri. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 7(2), 999-1032. Bu çalışmada Kilis ağzındaki Arapça kökenli kelimelerin semantik değişimleri incelenmiştir. Kilis tarihi, Kilis ağzının oluşumu, Kilis ağzının bazı özellikleri ile Kilis'teki Arap lehçesi hakkında bilgi verilmiştir. Arapça kökenli sözcükler kavram alanlarına göre tasnif edilmiştir. Her bir sözcüğün anlamları ile birlikte sözcüklerin fonetik değişimlerinden de bahsedilmiştir (Göçemen, 2020, s. 999-1032).

Pehlivan, G. (2020). İzmir'in Bayındır İlçesi Ağzından Derleme ve Deyimler Sözlüğü'ne Katkılar. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (18), 377-394. Bu makalede İzmir'e bağlı Bayındır ilçesi ağzından derlenen söz varlığı DS'deki ve *Deyimler Sözlüğü'*ndeki durumlarına göre tasnif edilerek değerlendirilmiştir. Anlamı verilen her bir sözcük veya kelime grubu için örnek cümle de eklenmiştir. Eklenen cümle örnekleri için parantez içerisinde yerleşim yerleri belirtilmiştir. Makale sonunda kaynak kişiler, nitelikleri ve derleme yapılan yerleşim yerleri tablo içerisinde gösterilmiştir. Çeviri yazı işaretlerine yer verilmiştir (Pehlivan, 2020, s. 377-394).

Karataş, M., Ulusay, H. (2020). Kavram Körelmesi Bağlamında Hayvanlarla İlgili Bir Söz Varlığı Çalışması: Sofçular Köyü Ağzı Örneği. *Karadeniz Araştırmaları*, XVII(66), 473-500. Bu çalışmada Kastamonu'ya bağlı Araç ilçesi Sofçular köyü ağzında hayvanlarla ilgili söz varlığının incelenmesi üzerinde durulmuştur. Kültürün söz varlığına yansımaları ve kavram körelmesi hakkında bilgi verilmiştir. Bu köy ağzından derlenen sözcükler hayvanların niteliklerine göre sınıflandırılarak tablo içerisinde belirtilmiş ve sözcüklerin anlamları, yapıları, fonetik değişimleri ile kökenleri de ifade edilmiştir. Eş zamanlı ve art zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Karataş ve Ulusay, 2020, s. 473-500).

Ölmez, Z., Değer, N. (2020). Çorum Ağzındaki Eskicil Söz Varlığından Örnekler. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 4(4), 851-871. Bu makalede *Örnekli Tanıklı Çorum Ağzı Sözlüğü* adlı eserden hareketle Çorum ağzındaki arkaik sözcükler tespit edilerek fonetik, morfolojik ve semantik olarak değerlendirilmiştir. "Bahanak, belinlemek, danlamak,

gelengi, goynumek, günülemek, kağşamak, örkleme, süsmek ve yumuş” sözcüklerinin ise köken ve yapıları ifade edilmiştir. Sözcüklerin açıklanmasında tarihî Türk lehçelerinin eserlerinden (DLT, KB) yararlanılmıştır. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Ölmez ve Değer, 2020, s. 851-871).

Sır Dünder, A. N. (2020). Kütahya ve Yöresi Ağızları Söz Varlığında Bitki Adları. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (50), 1-25. Bu çalışmada DS'den, Tuncer Gülensoy'un *Kütahya ve Yöresi Ağızları* adlı eserinden ve Kütahya ağızı ile ilgili yapılmış çalışmalardan hareketle Kütahya ve yöresi ağızlarındaki bitki adları incelenmiştir. Tespit edilen bitki adları tematik olarak tasnif edilip anlamları ve yer yer tarihî lehçelerdeki biçimleri ifade edilmiştir. Bitki adlarının sınıflandırılmasına göre sayısal verileri tablo içerisinde gösterilmiştir. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Sır Dünder, 2020, s. 1-25).

Topal, E. (2020). Giresun-Eynesil Ağzından Ölçünlü Türkçede Bulunmayan Kelimeler, Deyimler, İkişemeler ve Atasözleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(2), 1008-1012. Bu makalede Giresun'a bağlı Eynesil ilçe ağzındaki DS'de ve standart Türkçede bulunmayan söz varlığı üzerinde durulmuştur. İlçeden derleme yoluyla tespit edilen sözcükler, DS'deki durumları dikkate alarak tasnif edilmiştir. Derleme yöntemlerinden kısaca bahsedilmiştir. Kaynak kişilerin adları ve nitelikleri hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır (Topal, 2020, s. 1008-1012).

Yayla, Y. (2020). Giresun ve Yöresi Ağızlarındaki Bazı Farsça Alıntı Kelimeler. *Karadeniz Araştırmaları*, XVII(67), 737-751. Bu çalışmada Giresun ağzındaki “Biçik, carmuk, cazu, cilim, cü cü, cücük, çangal, çencik, çor, haccak, keyfanı, kef, merülçen, şah, şenlik, tay, şah, şenlik, tay, tıman” sözcüklerinin fonetik değişimleri, kökenleri ve anlamları ele alınmıştır. Sözcüklerin fonetik değişimleri alıntı dil Farsça > Giresun ağızı [Örn. ked-bānu > keyfanı; tunbān > tıman] şeklinde gösterilmiştir. Eş zamanlı ve art zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Yayla, 2020, s. 737-751).

Yavuz, S. (2020). Adıyaman İli ve Yöresi Ağızları Söz Varlığında Coğrafya Terimleri. *Kesit Akademi Dergisi*, 6(22), 1-8. Bu makalede Adıyaman ile ve yöresi ağızlarındaki coğrafi terimler, Reşat İzberak'ın *Coğrafya Terimleri Sözlüğü ile Ferruh Sanır'ın Coğrafya Terimleri Sözlüğü*'nden hareketle incelenmiştir. Adıyaman ağzındaki coğrafi terimler, Burak Telli ile Türker Barış Bulduk'un *Adıyaman İli ve Yöresi Ağızları Söz Varlığı* eserinden tespit edilmiştir. Adıyaman'ın coğrafi konumu ve coğrafyası hakkında bilgi verilmiştir. Bu ağzındaki coğrafi terimler, adbilimsel bir açıdan (oronim, hidronim vb.) sınıflandırılmıştır. Makalede kullanılan yöntem hakkında detaylı bir bilgi verilmiştir (Yavuz, 2020, s. 1-8).

Yeşilkaya, M. (2020). Adıyaman-Gerger Ağızlarında ‘Kadın’ Söylemi Üzerine Bir Analiz. *Motif Akademi Halk Bilimi Dergisi*, 13(30), 902-916. Bu çalışmada Adıyaman-Gerger ağızlarındaki derlemelerden hareketle toplumdaki “Kadın söylemi, Kadın algısı” üzerinde durulmuştur. Kadın söylemleri ile ilgili söz varlığı *Gerger Merkez ve Köz Ağızları (Yeşilkaya, 2007)* adlı yüksek lisans tezindeki masallar, menkıbeler ve hikâyeler üzerinden ele alınmıştır. Kadın söylemleri, “Erkek anlatıcıların kadın söylemi, Kadın anlatıcıların kadın söylemi ve Genel olarak kadın söylemi” başlıkları altında semantik olarak değerlendirilmiştir. Çalışmada kullanılan yöntem hakkında detaylı bilgiler verilmiştir (Yeşilkaya, 2020, s. 902-916).

Akyıldız Ay, D. (2021). Anadolu Ağızlarında “Gülmek” ve “Ağlamak” Eylemlerinin Troponimleri. *Söylem Filoloji Dergisi*, 6(3), 820-831. Bu makalede Anadolu ağızlarında “Gülmek ve Ağlamak” fiillerinin troponimleri ifade edilmiştir. Troponim kavramı ile çalışmanın amacı, yöntemi ve kapsamı hakkında detaylı bilgiler verilmiştir.

DS'den hareketle tespit edilen "Gülmek ve Ağlamak" fiillerinin troponimleri, ağaç diyagramında ve tablolarla gösterilmiştir (Akyıldız, 2021, s. 820-831).

Altuğ, M. (2021). Türkiye Türkçesi Bölge Ağzlarındaki Atasözlerinde Arkaik Ögeler. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (22), 216-231. Bu çalışmada *Bölge Ağzlarında Atasözleri ve Deyimler* (1996) adlı eserdeki atasözlerinden hareketle ağzlardaki eskicil ögelerin tespit edilmesi ile değerlendirilmesi esas alınmıştır. Söz varlığının tarihi lehçelerdeki durumları da aktararak bazı sözcüklerin etimolojilerine yer verilmiştir. Eskicil kavramı detaylı bir şekilde ifade edilmiştir. Eskicil ögeler fonetik, morfolojik ve söz varlığı açısından tasnif edilmiştir. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem kullanıldığı görülmüştür (Altuğ, 2021, s. 216-231).

Arslan, M. (2021). Honaz Ağzı'nda Geleneksel Türkçe Bitki Hastalıklarıyla İlgili Söz Varlığı. *Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 1-18. Bu çalışmada Honaz ağzında bitki hastalıklarıyla ilgili söz varlığı tespit edilmiştir. Her bir sözcük açıklanarak tanık cümle verilmiştir. Derleme yöntemleri hakkında detaylı bilgilerin verilmediği görülmüştür. Kaynak kişiler ve nitelikleri ile transkripsiyon işaretleri makale sonuna eklenmiştir (Arslan, 2021, s. 1-18).

Aslan, B. (2021). Şanlıurfa Ağzına Katkılar: Atasözleri ve Deyimler. *Asya Studies-Academic Social Studies / Akademik Sosyal Araştırmalar*, 5(17), 143-152. Bu makalede Şanlıurfa ağzından derlenen atasözleri ve deyimler ele alınmıştır. Şanlıurfa ağzının ağız özellikleri ve ağız sınıflandırılmalarındaki yeri hakkında bilgi verilmiştir. Atasözleri konularına (hayvanlarla, gelin-kaynanayla, yiyecek-içeceklerle, mevsimle, kadınlarla, düğünle ilgili vb.) sınıflandırılarak tablo içerisinde konularına göre yoğunluğu gösterilmiştir. Derleme yöntemleri hakkında bilgi verilmemiş; ancak kaynak kişiler ve niteliklerine yer verilmiştir (Aslan, 2021, s. 143-152).

Demir, E. (2021). Karaman'daki Geleneksel Mesleklerin Söz Varlığında Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 4(1), 69-84. Bu çalışmada *Karaman'da Geleneksel Mesleklerin Söz Varlığı* adlı yüksek lisans tezinden hareketle Karaman ağzındaki geleneksel mesleklerle ilgili söz varlığının tespit edilerek değerlendirilmesi üzerinde durulmuştur. Tespit edilen söz varlığı DS'deki durumları baz alınarak sınıflandırılmıştır. Sözcüklerin tanımları verilerek yer yer tarihî lehçelerdeki izlerine de yer verilmiştir. Derleme yöntemleri, kaynak kişiler ile nitelikleri ve inceleme hakkında detaylı bilgilerin verildiği görülmüştür. Makale sonuna mesleklerle ilgili birkaç fotoğraf eklenmiştir (Demir, 2021, s. 69-84).

Güven, Ö. (2021). Zara (Sivas) Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar II. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (5), 299-315. Bu makalede Zara ağzından tespit edilen sözcükler, DS'de bulunup bulunmadığına ve farklı anlamlar taşıyıp taşımadığına göre sınıflandırılarak ifade edilmiştir. Çalışmada Sivas ağzıyla ilgili kısaca bilgi verilmiştir. Sözcükler, adlar, deyimler, zarflar, sıfatlar, ikilemeler vb. alt başlıklar altında belirtilmiştir (Güven, 2021, s. 299-315).

Koç, A. (2021). Iğdır İli Ağzlarının Kargışları (Bedduaları) Üzerine Bir İnceleme. *Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 280-297. Bu çalışmada Iğdır ili ağzından derlenen beddualar semantik olarak incelenmiştir. Iğdır ağzındaki beddualar "Vücut ve uzuvlar ile ilgili beddualar, Gündelik yaşamla ilgili beddualar, Soyut kavramlarla ilgili beddualar, Ölümle ilgili beddualar" vb. şekilde semantik olarak sınıflandırılmıştır. Tanımları verilen bedduaların parantez içerisinde kaynak kişisi de belirtilmiştir. Derleme yöntemleri hakkında bilgi verilmediği görülmüştür; ancak kaynak kişiler ve nitelikleri makale sonuna eklenmiştir (Koç, 2021, s. 280-297).

Özer, Ş., Görmüş, B. (2021). Karayaka (Tokat/Erbaa) Ağzından Atasözleri ve Deyimler. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, (51), 45-58. Bu makalede Tokat'ın Erbaa ilçesine bağlı Karayaka kasabasından derlenen atasözleri ve deyimler üzerinde durulmuştur. Tokat'ın coğrafi konumu ve tarihinden kısaca bahsedilmiştir. Her bir atasözü ve deyim için standart Türkçedeki karşılıkları (Örn. Abdestlü şeytan gibi otumağ / Abdestli şeytan gibi oturmak) da eklenerek deyimler için ağızdan tanık cümlelere yer verilmiştir. Makalede çalışmanın yöntemi olarak; mülakat, sınıflandırma, tarama, derleme ve sondajlama yönteminin kullanıldığı vurgulanmıştır. Derleme yöntemleri, çeviri yazı işaretleri, kaynak kişiler ve nitelikleri açıkça ifade edilmiştir (Özer ve Görmüş, 2021, s. 45-58).

Sır Dünder, A. N. (2021). Kütahya Merkez Ağzından Derlenen Deyimler ile İlgili Bir İnceleme. *Akadmeik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 5(4), 2601-2627. Bu çalışmada Kütahya Merkez ağzından derlenen ve Tuncer Gülensoy'un *Kütahya ve Yöresi Ağızları* adlı eserinden hareketle tespit edilen deyimlerle ilgili söz varlığının incelenmesi esas alınmıştır. Kütahya ağzı ile ilgili yapılmış çalışmalardan bahsedilmiştir. Her bir deyimle ilgili tanık cümle eklenmiştir. Derleme yöntemleri, kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında detaylı bilgilerin verildiği görülmüştür (Sır Dünder, 2021, s. 2601-2627).

Sır Dünder, A. N. (2021). Kütahya ve Yöresi Ağızları Söz Varlığında Hayvan Adları Üzerine Bir İnceleme. *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (71), 15-47. Bu makalede Kütahya yöresi ve ağızlarında DS'den, Tuncer Gülensoy'un *Kütahya ve Yöresi Ağızları* adlı eserinden ve Kütahya ağzı ile ilgili yapılmış tezlerden hareketle hayvan adları tespit edilmiştir. Hayvan adları biyolojik türlerine göre tasnif edilerek ayrı ayrı tablolar içerisinde gösterilmiştir. Adların tarihî lehçelerdeki şekillerine de değinilmiştir. Hayvan adlarının kayıtlılık ve türlerine göre sayısal durumları ayrı grafikler halinde gösterilmiştir. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür (Sır Dünder, 2021, s. 15-47).

Yaman, H. (2021). Türkiye Türkçesi Ağızlarında "Dedikodu" ile İlgili Söz Varlığının Eş Anlamlılık Açısından İncelenmesi. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (6), 185-194. Bu makalede TTA'da dedikodu kavram alanının sinonim açısından değerlendirilmesi ele alınmıştır. Dedikodu ve eş anlamlılık kavramları açıklanmıştır. Ağızlardaki "Dedikodu" sözcüğünün sinonimleri "Stilistik eş anlamlılık, Yakın eş anlamlılık, Diyalektik / bölgesel eş anlamlılık" ilişkilerinden hareketle incelenmiştir (Yaman, 2021, s. 185-194).

Yıldırım, N. (2021). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Yemin İfadeleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(3), 1149-1159. Bu çalışmada gerek derlemelerden gerekse ağızlar üzerinde yapılmış tez çalışmalarından hareketle TTA'daki yemin kalıpları değerlendirilmiştir. Yemin ifadeleri tematik olarak sınıflandırılmıştır. Yeminlerle ilgili tanık cümlelere de yer verilmiştir. Derleme yöntemleri hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Ancak kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında bilgi verilmiştir (Yıldırım, 2021, s. 1149-1159).

Demirci, Ü. Ö., Soyer, A. (2022). Ardahan Ağızlarında Kullanılan Bazı Sözler Üzerine. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 22(1), 73-84. Bu makalede Ardahan ağızlarındaki bazı sözcüklerin anlamları, etimolojileri, tarihî ve çağdaş Türk lehçelerindeki biçimleri üzerinde durulmuştur. Ardahan'ın coğrafi konumundan, ekonomisinden, sosyal ve kültürel yapısından bahsedilmiştir. Ardahan ili ağızlarının etnik ağız grupları hakkında bilgi verilmiştir. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Demirci ve Soyer, 2022, s. 73-84).

Erdoğan, S. (2022). Kırşehir Yöresi Oya Sanatına Dair Söz Varlığı. *Karadeniz Araştırmaları*, XIX(74), 415-428. Bu çalışmada Kırşehir yöresi ağızlarındaki oya sanatına dair sözcükler tespit edilmiştir. Sözcükler, DS, *Güncel Türkçe Sözlük*, *Tarama Sözlüğü* ve *Kırşehir Yöresi Ağızları* sözlükleri ile mukayese edilmiştir. Makalede derleme, tarama ve gözlem metodunun birlikte kullanıldığı vurgulanmıştır. Söz varlığı, sözcük türlerine göre tasnif edilmiştir. Çalışmanın amacı, kullanılan yöntem hakkında detaylı bilgiler verildiği görülmüştür (Erdoğan, 2022, s. 415-428).

Ersoy, F. (2022). Anadolu Ağızlarında Kullanılan *apala-* "emeklemek" Fiili Üzerine. *Dil Araştırmaları*, 16(31), 25-32. Bu makalede Anadolu ağızlarında kullanılan "Apala-'emeklemek" fiili ele alınmıştır. DS'de sözcüğün kullanım alanları verilmiştir. Tarihi lehçelerde ve çağdaş lehçelerdeki biçimleri üzerinde de durulmuştur. Sözcüğün etimolojisi ve yapısı hakkında bilgi verilmiştir (Ersoy, 2022, s. 25-32).

Güven, Ö, Yalnız, A. (2022). Oğuzeli Ağzında Kullanılan Deyimler Üzerine Bir İnceleme. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 6(2), 854-889. Bu makalede Oğuzeli ağzından derlenen deyimler köken, söz dizimi, morfolojik ve semantik açıdan değerlendirilmiştir. Ağızlarda yapılan deyim derleme çalışmalarına değinilmiştir. Oğuzeli ağzındaki deyimlerin çoğunluğunun Türkçe sözcüklerden oluştuğu, alıntıların ise Arapça, Farsça, Fransızca, İtalyanca, Rusça ve Yunanca gibi dillerden olduğu vurgulanmıştır. Derleme yöntemleri hakkındaki bilgilere rastlanmazken kaynak kişiler ve nitelikleri hakkındaki bilgilerin bulunduğu görülmüştür. Ayrıca makalenin sonuna çeviri yazı işaretleri ile sözlük eklenmiştir (Güven ve Yalnız, 2022, s. 854-889).

İnanç, Y. (2022). Karaman ve Konya Ağızlarındaki Arapça Kökenli Olduğu Düşünülen Bazı Fiiller. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 5(2), 362-372. Bu çalışmada Karaman ve Konya ağızlarındaki Arapça kökenli fiiller değerlendirilmiştir. Fiillerin bu ağızlardaki tanımları, Arapçadaki tanımları ve kökleri hakkında bilgi verilmiştir. Derleme yöntemleri hakkında kısaca bilgi verilmiştir. Çalışmanın yöntemi, kaynak kişiler ve niteliklerinden bahsedilmiştir. Eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (İnanç, 2022, s. 362-372).

Karaoğlu, S., Alan, N. (2022). Afyonkarahisar Ağızlarında Eskicil Ögeler. *RumeliDE Journal of Language and Literature Studies*, (31), 538-549. Bu makalede Afyonkarahisar ağızlarıyla ilgili yapılmış çalışmalardan hareketle bu ağızdaki arkaik unsurların incelenmesi esas alınmıştır. Eskicil öge, kapsam ve yöntem hakkında bilgi verilmiştir. Her bir sözcük için tanık cümle eklenmiştir. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı söylenebilir (Karaoğlu ve Alan, 2022, s. 538-549).

Kaya, M. (2022). Eski Türkçe Tarım Terimlerinin Anadolu Ağızlarındaki Durumu. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 6(4), 1460-1486. Bu çalışmada Eski Türkçedeki tarım terimlerinin değerlendirilmesi üzerinde durulmuştur. Eski Türkçedeki tarım terimlerinin Anadolu ağızlarındaki durumlarına göre bir tasnif yapılmıştır. Terimlerin fonetik ve morfolojik değişiklikleri de dikkate alınmıştır. Yapılan tasnif neticesinde sözcüklerin türleri tablo içerisinde gösterilmiştir. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Kaya, 2022, s. 1460-1486).

Kürüm, M. (2022). Bayburt ve Yöresi Ağızlarındaki Bazı Arkaik Unsurlar. *Mavi Atlas*, 10(1), 280-290. Bu makalede Bayburt ve yöresi ağızlarındaki eskicil unsurların incelenmesi ele alınmıştır. Tespit edilen eskicil unsurların dilin tarihî dönemleri hakkında yapılan söz varlığı ve gramer çalışmalarından hareketle değerlendirildiği vurgulanmıştır. Bayburt ağzındaki bu sözcüklerin tarihî lehçelerdeki biçimleri ve anlamları ifade edilmiştir. Art zamanlı bir yöntemin kullanıldığı söylenmiştir (Kürüm, 2022, s. 280-290).

Parlakpınar, M. (2022). Anadolu Ağızlarında Kişi Betimlemeleri ile İlgili Söz Varlığı Üzerine Bir İnceleme: Bitlis Merkez Ağzı Örneği. *İÇTİMAİYAT-Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 278-297. Bu çalışmada Bitlis Merkez ağzındaki kişi betimlemeleri ile ilgili sözcükler değerlendirilmiştir. Kişi betimlemesi konusu sözcük örnekleriyle açıklamıştır. Söz varlığı "Fiziksel betimleme ve Ruhsal betimleme ile ilgili sözcükler" şeklinde iki ayrı başlık altında incelenmiştir. Anlamları verilen her bir sözcük için tanık cümle eklenmiştir. Çalışmada kullanılan çeviri yazı işaretlerine ve kısaltmalara makale sonunda yer verilmiştir (Parlakpınar, 2022, s. 278-297).

Sağır, C. (2022). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Hayvanlarla İlişkilendirilen Meyve Adları. *Söylem Filoloji Dergisi*, 7(3), 889-900. Bu makalede DS'den hareketle TTA'daki hayvanlarla ilişkilendirilen meyve adlarının incelenmesi üzerinde durulmuştur. Meyve adları "1. Hayvan + meyve adlarıyla kurulanlar, 2. Hayvan + organ adıyla kurulanlar, 3. Sadece hayvan adıyla kurulanlar, 4. İçinde hayvan adı geçenler" başlıkları altında verilmiştir. Ad bilimi, ad bilimin alt türleri, hastalık adları, bitki adları; metafor ve ad aktarması kavramları örneklerle açıklanmıştır. Meyve adlarının oluşum biçimleri (hayvan organları, hayvan adları vb.) tablo içerisinde gösterilmiştir. Ad bilimi ile ilgili kavramların kullanıldığı görülmüştür (Sağır, 2022, s. 889-900).

Tuğluk, M. E. (2022). Doğu Anadolu Bölgesi İlleri Ağızlarında yer Alan Tarım ve Hayvancılıkla İlgili Araç Gereç Adları Üzerine Tematik Bir Sınıflandırma. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (24), 65-95. Bu çalışmada DS'den ve Doğu Anadolu ağızları ile ilgili yapılmış çalışmalardan hareketle Doğu Anadolu bölgesi illeri ağzında geçen tarım ve hayvancılıkla ilgili araç gereç adlarının tespit edilerek sınıflandırılmıştır. Türklerde yapılan tarım ve hayvancılık faaliyetleri hakkında bilgi verilmiştir. Söz varlığı tematik olarak tasnif edilerek yalnızca anlamları ifade edilmiştir. Makalenin sonuna taranan eserler ve kısaltmaları eklenmiştir (Tuğluk, 2022, s. 65-95).

Tuğluk, M. E. (2022). Ege Bölgesi İlleri Ağızlarında Yer Alan Tarım ve Hayvancılıkla İlgili Araç Gereç Adları Üzerine Tematik Bir Sınıflandırma. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(2), 656-680. Bu makalede Ege bölgesi ağızlarında bulunan tarım ve hayvancılıkla ilgili araç gereç adlarının tematik olarak tasnif edilmesi esas alınmıştır. Sözcüklerin yalnızca anlamları verilmiştir. Taranan eserler ve kısaltmaları makale sonuna eklenmiştir (Tuğluk, 2022, s. 656-680).

Tuğluk, M. E. (2022). Türkiye Türkçesinde ve Türkiye Türkçesi Ağızlarında Renk Adlarıyla Oluşturulmuş Bitki Adları. *Edebi Eleştiri Dergisi*, 6(2), 269-296. Bu çalışmada Türkiye Türkçesi ağızlarında renk adlarıyla oluşturulmuş bitki adları incelenmiştir. Türk dilinin tarihî dönemlerinde renk bildiren sözcükler ve renklerin kavramları hakkında bilgi verilmiştir. Makalede *Bitki Adları Sözlüğü*, *Büyük Bitkiler Kılavuzu*, *Güncel Türkçe Sözlük*, *Türkçe Bitki Adları Sözlüğü* ve *Türkiye Türkçesinde Bitki Adları* adlı eserlerin tarandığı vurgulanmıştır. Makale sonuna taranan eserler ve kısaltmaları eklenmiştir (Tuğluk, 2022, s. 269-296).

Yaman, H. (2022). Anadolu Ağızlarında Kadınlarla İlgili Tabu ve Örtmecelerin Kültürdilbilimsel Açından İncelenmesi. *Disiplinler Arası Dil Araştırmaları Dergisi*, (5), 92-106. Bu makalede Anadolu ağızlarında kadınlarla ilgili tabu ve örtmecelerin kültürdilbilimsel açıdan değerlendirilmiştir. Tabu ve örtmece kavramları hakkında bilgi verilmiştir. Söz varlığı, "Kadının cinsiyetiyle ilgili, Kadın cinselliğiyle ilgili, Kadınlarla ilgili olumlu adlandırmalar, Kadının evliliğiyle ilgili adlandırmalar vb." başlıklar altında ifade edilmiştir (Yaman, 2022, s. 92-106).

Yılmaz, K. (2022). Sivas Yöresi Ağzında Yaşayan Ermenice Kelimeler. *Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 46(1), 159-165. Bu çalışmada Sivas

yöresi ağzında tespit edilen 93 Ermenice kökenli sözcüklerin incelenmesi ve dil ile kültür bağlamındaki ilişkisi üzerinde durulmuştur. Sivas Ermenileri, kapsam ve yöntem hakkında bilgi verilmiştir. Ermenice sözcükler, taranan sözlüklere göre tasnif edilerek sözcüklerin anlamları ifade edilmiştir (Yılmaz, 2022, s. 159-165).

Şekil Bilgisi Alanında Yapılan Çalışmalar

Baştürk, Ş, Uluocak, M., Ogur, E., Eroğlu, S., Şahin, H. (2013). Bursa Göçmen Ağzları Fiil İşletiminde Şimdiki Zaman. *DİYALEKTOLOG*, (6), 7-13. Bu çalışmada *Bursa Balkan Göçmenleri Ağzlarının Derlenip İncelenmesi* adlı projeden hareketle Bursa Balkan göçmen ağzlarındaki şimdiki zaman çekimi ele alınmıştır. Şimdiki zaman morfeminin kişilere göre çekimleri verilerek yapının hangi köye veya kasabaya ait olduğu parantez içerisinde gösterilmiştir. Proje kapsamında derleme yapıldığı belirtilmiştir; ancak derleme yöntemleri ve kaynak kişiler hakkında herhangi bir bilgi verilmemiştir. Eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Baştürk vd. 2013, s. 7-13).

İlker, A. (2013). Manisa Ağzında Şimdiki Zaman İşleviyle Kullanılan -mAcI Eki. *DİYALEKTOLOG*, (6), 1-6. Bu makalede Manisa ağzındaki şimdiki zaman göreviyle kullanılan -mAcI eki üzerinde durulmuştur. Ekin şimdiki zaman işlevini kazanmasına, tarihî ve çağdaş Türk lehçelerindeki yansımalarına yer verilmiştir. Ekin kökeni ve yapısı hakkındaki düşünceler açıklanarak tanık cümlelerle ifade edilmiştir. Hem art zamanlı hem de eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (İlker, 2013, s. 1-6).

Şavklı, A. (2013). Isparta Ağzında Ayrılma Hâli Eki ve İşlevleri. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(17), 119-141. Bu çalışmada Isparta ağzında (Merkez ağzı, Eğirdir ağzı, Keçiborlu ağzı ve Uluborlu ağzı) ayrılma hâli eki ve işlevleri incelenmiştir. Hal ekleri, ayrılma hâli eki ve bu ekin tarihî ve çağdaş lehçelerindeki biçimleri ile kullanılış biçimleri hakkında kısaca bilgi verilmiştir. Isparta ağzındaki ayrılma halinin işlevleri tanık cümlelerle ifade edilerek tablo içerisinde gösterilmiştir. Çoğunlukla eş bir yöntem kullanıldığı görülmüştür (Şavklı, 2013, s. 119-141).

Uluocak, M., Baştürk, Ş, Ogur, E., Eroğlu, S., Şahin, H. (2013). Bursa Balkan Göçmenleri Ağzlarında İsim İşletme Ekleri. *U. Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(24), 155-166. Bu makalede *Bursa Balkan Göçmenleri Ağzlarının Derlenip İncelenmesi* adlı projeden hareketle Bursa Balkan göçmenleri ağzlarındaki isim işletme ekleri değerlendirilmiştir. Anadolu'ya yapılan göçler (mübadele dönemleri) ve Bursa'ya gelen göçmenler ve tarihleri hakkında kısaca bilgi verilmiştir. Verilen her bir isim işletme eki örneği için parantez içerisinde kasaba ve ilçe belirtilmiştir. Eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Uluocak vd. 2013, s. 155-166).

Uwe, B. (2013). *Batalga'dan Çökelge'ye Anadolu Ağzlarındaki -alga/-elge* Ekine Dair. *Dil Araştırmaları*. (13), 9-36. Bu çalışmada “-alga / -elge” ekinin kökeni, yapısı ile Anadolu ağzlarındaki ve Azerbaycan Türkçesindeki işlevleri üzerinde durulmuştur. Bu ekin yer aldığı sözcükler, sözcüklerin tanımları ve her iki coğrafyada kullanıldığı yerler ifade edilmiştir. Çağdaş Türk lehçelerindeki örneklerine de yer verilmiştir. Çoğunlukla eş zamanlı daha az olarak art zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Uwe, 2013, s. 9-36).

Demir, İ. (2014). Güneybatı Anadolu Ağzlarındaki Pekiştirme Ekleri Üzerine. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 106-124. Bu makalede Güneybatı Anadolu ağzlarındaki pekiştirme ekleri üzerinde durularak eklerin işlevleri hakkında bilgi verilmiştir. Pekiştirme eklerinin türeme mi veya ek kalıntısı mı olduğu tartışılmıştır. Pekiştirme ekleri “Ses biçim birimlerinden oluşan, Ünlem edatıyla kalıplaşan ve Biçim birimlerden oluşan pekiştirme ekleri” başlıkları altında tanık cümlelerle ifade edilmiştir.

Taranan eserler makale sonunda verilerek eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Demir, 2014, s. 106-124).

Demir, İ. (2014). Türkçede Belirtme-Yönelme Hâli Ekleri ve Güneybatı Anadolu Ağızlarındaki Kullanımları. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 129-147. Bu çalışmada belirtme ve yönelme hâlleriyle nöbetleşme kavramı ele alınarak bu hâllerin Güneybatı Anadolu ağızlarındaki durumları değerlendirilmiştir. Belirtme, yönelme hâl ve nöbetleşme kavramları açıklanmıştır. Makalede "Güneybatı Anadolu ağızlarında Yönelme-Belirtme Değişimlerinin Cümle Dizilişindeki Görünümleri" tablo içerisinde gösterilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Demir, 2014, s. 129-147).

Demirel Dönmez, Ö. (2014). Anadolu Ağızlarında Görülen Dil Uyumsuzluğu Üzerine Ek Düzeyinde Bir İnceleme. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(12), 143-148. Bu makalede Anadolu ağızlarından Erzincan, Rize ve Urfa ağızlarındaki eklerde görülen ünlü uyumsuzluğu üzerinde durulmuştur. Ünlü uyumsuzluğu, Yeni Uygur Türkçesi ve Özbek Türkçesiyle karşılaştırılarak ifade edilmiştir. Eklerdeki uyumsuzluk tablolar içerisinde gösterilmiştir. Hem art zamanlı hem de eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Demirel Dönmez, 2014, s. 143-148).

Ertekinoglu, S. (2014). Van Gölü Çevresi Ağızlarındaki -gınan Eki Üzerine. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(4), 85-94. Bu çalışmada Van gölü çevresi ağızlarındaki -gınan ekinin Van gölü ağzı ile tarihî ve çağdaş Türk lehçelerindeki durumları değerlendirilmiştir. Emir kipi, emir kipinin tarihî Türk lehçeleri ile bazı çağdaş Türk lehçelerindeki kullanımlarına dair örnekler verilmiştir. Van gölü ağızlarındaki -gınan eki tanık cümlelerle açıklanmıştır. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Ertekinoglu, 2014, s. 85-94).

Gümüş, İ. (2014). Datça Ağzında Yaklaşma İşlevli Birleşik Fiil Çekimi: "-(I₄)k gide®" Yapısı. *DİYALEKTOLOG*, (8), 13-20. Bu makalede Datça ağzındaki fiil çekiminde "(I)k gider" yapısı ve işlevleri ele alınmıştır. Datça'nın coğrafi konumu, tarihi ve ağızlar içerisindeki yer hakkında kısaca bilgi verilmiştir. Bu yapının farklı fiillerle kullanımı ve anlamları tablolar içerisinde gösterilmiştir. Çoğunlukla eş bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Gümüş, 2014, s. 13-20).

Tor, G. (2014). Mersin İli Ağızlarında {-Iş} ve {-dIk + sIrA} Biçimlerinin Kullanımı ve Bu Birimlerin Düşündürdükleri. *DİYALEKTOLOG*, (9), 47-61. Bu çalışmada Mersin ili ağızlarındaki "{-Iş} ve {-dIk + sIrA}" morfeplerinin yapıları ve kullanımları üzerinde durulmuştur. Her bir morfemin yapısı açıklanarak tanık cümlelerle desteklenmiştir. Cümlelerin ilçe, köy veya kasabası parantez içerisinde belirtilmiştir. Yer yer bazı çağdaş Türk lehçeleriyle de karşılaştırılmıştır. Hem derlemelerden hem de yazılı kaynaklardan yararlanıldığı belirtilmiştir. Ancak derleme yöntemleri ve kaynak kişiler hakkındaki bilgilere rastlanılmamıştır. Eş zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür. (Tor, 2014, s. 47-61).

Arslan Erol, H. (2015). Kilis İli Ağızları Şekil Bilgisi (İsim ve Fiil Çekimi) Özellikleri ve Ağız Bölgeleri Üzerine. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(9), 1-30. Bu makalede yapılan derlemelerden hareketle Kilis ili ağızlarının morfolojik özellikleri ve ağız bölgeleri açıklanmıştır. Kilis'in tarihi, etnik yapısı ve ağız özellikleri hakkında kısaca bilgi verilmiştir. Kilis ili ağzının alt ağız bölgelerinin bazı morfolojik özellikleri tablo içerisinde gösterilmiştir. Makalede derleme yapıldığı ifade edilmiştir; ancak derleme yöntemleri ve kaynak kişilere dair herhangi bir bilginin verilmediği görülmüştür. Eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Arslan Erol, 2015, s. 1-30).

Arslan Erol, H. (2015). Kilis İli Ağızlarında Şimdiki Zaman. *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi*, 5(2), 51-59. Bu çalışmada Kilis ili ağızlarındaki şimdiki zaman ekinin yapısı ve alt ağız bölgelerini oluşturmadaki etkisi üzerinde durulmuştur. Kilis ağzının bazı karakteristik ağız özellikleri ifade edilmiştir. Kilis çevresindeki Türkmen boylarından bahsedilerek Kilis ağzındaki şimdiki zaman ekinin varyantları ve alt ağız grupları tablolar aracılığıyla açıklanmıştır. Çoğunlukla eş zamanlı bir yöntem uygulandığı görülmüştür (Arslan Erol, 2015, s. 51-59).

Doğan, T. (2015). Mut Yöresi Ağızlarında “Yaklaşma” Bildiren -DI oldu- ve -(y)Ik oluş- Yapıları. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 15(1), 105-114. Bu makalede Mut yöresi ağızlarında “-dI oldu- ve -(y)Ik oluş-” yapısı ve kullanımları ele alınmıştır. Her iki morfemin yapıları açıklanarak tanık cümlelerle ifade edilmiştir. Türkiye Türkçesiyle de karşılaştırılmıştır. Çeviri yazı işaretlerine makale sonunda yer verilmiştir. Eş zamanlı bir yöntemin kullanılmıştır (Doğan, 2015, s. 105-114).

Dirik, S., Kuribayashi. (2015). Sazlı Köyü (Ayvacık/Çanakkale) Ağzında Görülen - (y)Ik Eki ve İşlevi. *Dil Araştırmaları*, (17), 119-134. Bu çalışmada Sazlı Köyü ağızlarındaki fiil işaretleyicisi “-(y)Ik” ekinin yapısı ve işlevleri hakkında bilgi verilmiştir. Bu ekle ilgili yapılan çalışmalar açıklanmıştır. Ekin her varyasyonuna dair cümle örnekleri eklenmiştir. Makalede not tutma yöntemi ve ses kaydı alma yöntemiyle derleme yapıldığı belirtilmiştir. Kaynak kişilerin yaşları hakkında bilgi verilmiştir. Ancak kaynak kişilerin başka nitelikleri ve isimleri ifade edilmemiştir. Çalışmanın amacı net bir şekilde ifade edilerek eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Dirik ve Kuribayashi, 2015, s. 119-134).

Özek, F. (2015). +Ak ve (I)k Eklerinin Türkiye Türkçesi Ağızlarında Kullanımı Üzerine Bir Değerlendirme. *U.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(28), 57-67. Bu makalede DS’den hareketle “+Ak ve (I)k” eklerinin Türkiye Türkçesi ağızlarındaki durumu ve kullanımları üzerinde durulmuştur. Morfemlerin yapısı ve tarihî lehçelerdeki kullanımlarına dair örnekler de verilmiştir. Bazı çağdaş lehçelerdeki şekilleri de eklenmiştir. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Özek, 2015, s. 57-67).

Aşçı, U. D. (2016). Bozkır Ağzında Görülen Bazı Şekil Bilgisi (Morfoloji) Özelliklerine Dair. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (40), 177-193. Bu çalışmada Konya’ya bağlı Bozkır ilçesi ağzının bazı morfolojik özellikleri incelenmiştir. Bozkır ağzının ağız özellikleri diğer Anadolu ağızları ve günümüz Türkçesiyle karşılaştırılarak verilmiştir. Morfolojik özellikler için verilen her bir tanık cümlelerin kaynak kişileri ve nitelikleri parantez içerisinde belirtilmiştir. Derleme yöntemleri ve derleme ekibi detaylı bir şekilde ifade edilerek kaynak kişiler ve nitelikleri tablo içerisinde gösterilmiştir. Derleme yapılan bölgeler de harita üzerinde gösterilmiştir. Eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Aşçı, 2016, s. 177-193).

Dirik, S. (2016). Çanakkale (Sazlıköyü / Ayvacık Ağızlarında) Bir Kiplik Şekli: “-mAk vā”. *Dil Araştırmaları*, (19), 111-123. Bu makalede Sazlıköyü ağızlarında fiil çekiminde görülen “-mAk vā” yapısının işlevleri ve semantik özellikleri ele alınmıştır. Çanakkale ağzının karakteristik fonetik ve morfolojik özellikleri verilerek kiplik kavramı ifade edilmiştir. “-mAk vā” yapısının zaman ve şahıs ekleri ile kullanımı ayrı tablolar halinde verilerek yapıyla ilgili tanık cümlelere yer verilmiştir. Derleme yöntemleri hakkında dipnot kısmında kısaca bilgi verilmiştir. Eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Dirik, 2016, s. 111-123).

Güzel, F. (2016). Türkiye Türkçesi Ağızlarında -Gal Eki. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 5(4), 1682-1693. Bu çalışmada Türkiye Türkçesi ağızlarındaki “-gal” ekinin tarihî ve çağdaş Türk lehçelerindeki örneklerinden hareketle yapısının ve işlevlerinin incelenmesi üzerinde durulmuştur. Bu ek hakkında

araştırmacıların görüşlerine yer verilmiştir. Ağızlarda “-gAl” ekiyle ilgili türemiş sözcükler tanımlarıyla birlikte ifade edilmiştir. Ekin görüldüğü yerler ve kullanım sıklıkları harita üzerinde gösterilirken ekten türemiş sözcük sayısı, yerleri ve sözcükler tablo içerisinde belirtilmiştir. Art zamanlı ve eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Güzel, 2016, s. 1682-1693).

Hünerli, B. (2016). Eski Anadolu Türkçesindeki Sınırlama İşlevindeki “-(y)XncA dek/değın/kadar” Ara Formunun Doğu Trakya Ağızlarındaki Görünümü ve “(y)XncA” Zarf-Fiilinin Kullanım Çeşitliliği. *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 4(7), 152-163. Bu makalede EAT’deki “-(y)XncA dek/değın/kadar” yapısının Doğu Trakya ağzındaki durumu ve kullanımları ele alınmıştır. “(y)XncA” morfeminin yapısı hakkındaki görüşlere yer verilerek tarihî lehçelerdeki kullanımlarına tanık cümlelerle örnek verilmiştir. Hem eş zamanlı hem de art zamanlı bir yöntem uygulanmıştır. Makale için taranan eserler belirtilmiştir (Hünerli, 2016, s. 152-163).

İlker, A. (2016). Manisa Ağızlarında -Dık+ / -Duk+ Sıfat-Fiil Ekinin İyelik Eklili Kullanımlarında Ünlü Genişlemesi, *Dil Araştırmaları*, (19), 17-23. Bu çalışmada Manisa ağızlarında “-Dık + / -Duk” partisiplerinin zamanla biçimlerinde görülen değişimler üzerinde durulmuştur. Manisa ağızlarında “-Dık+, -Dik+, -Duk+, -Dük+” morfemlerinin iyelik eklerini aldığı zaman bazı yerleşim yerlerinde ön ve art ünlülü fiil kök ve gövdelerinde yalnızca “-de” biçimine dönüştüğü vurgulanmıştır. Yapının yer aldığı cümleler örnek olarak verilip ünlü genişlemesine dair örnekler ise diğer Anadolu ağızlarındaki örneklerden hareketle açıklanmıştır. Çoğunlukla eş zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (İlker, 2016, s. 17-23).

Haşimi, A. (2017). Türkiye Türkçesi Orta Anadolu Ağızlarında Şimdiki Zaman Ekleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(45), 313-228. Bu makalede Orta Anadolu ağızlarındaki şimdiki zaman ekinin varyantları ve kullanımları ifade edilmiştir. Orta Anadolu bölgesindeki iskân politikası ve Yörükler hakkında bilgi verilmiştir. Tarihî lehçelerdeki şimdiki zaman eklerine değinilmiştir. Orta Anadolu bölgesindeki farklı tipteki şimdiki zaman çekimlerine örnek verilerek kullanıldıkları yerlere göre sınıflandırılmıştır. Çoğunlukla eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır. Ayrıca makale için taranan eserlerin isimleri de belirtilmiştir (Haşimi, 2017, s. 313-228).

Öztürk, J. (2017). Yönelme Hâli Üzerine Gelen +Ca Ekinin Hatay Ağzındaki Kullanımı Üzerine. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 151-173. Bu çalışmada Hatay ağzında yönelme hâli üzerine gelen “+Ça” ekinin kullanımları ele alınmıştır. Türk dilinde “çA” ekinin işlevlerine dair detaylı bir bilgi verilmiştir. Tarihî lehçelerde ve çağdaş Türk lehçelerinde “+gAçA” yapısının kullanımlarına örnek verilmiştir. “+Ça” ekinin Anadolu ağızlarındaki kullanımlarına da değinilerek Hatay ağzında “+AçA ve +AçAn” yapısı tanık cümlelerle aktarılmıştır. Aynı zamanda Hatay ağzında “+AçA ve +AçAn” yapısının fonetik ve morfolojik özelliklerinden de bahsedilmiştir. Hem eş zamanlı hem de art zamanlı bir yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Öztürk, 2017, s. 151-173).

Uygur, S. (2017). Ahıska-Ardahan-Artvin-Batum-Rize-Trabzon Hattında /+(a)y/~+/+a/ Eki. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 457-473. Bu makalede Ahıska-Ardahan-Artvin-Batum-Rize-Trabzon hattında görülen “/+(a)y/~+/+a/” ekinin kullanımları ve işlevleri üzerinde durulmuştur. Ekin yayım alanları “Anadolu ağızları, tarihî Türk lehçeleri ve çağdaş Türk lehçeleri” başlıkları altında sözcük örnekleriyle birlikte verilmiştir. Ekin kökeni, yapısı, işlevleri hakkında detaylı bilgiler verilerek akrabalık adlarında, hayvan adlarında ve bitki adlarındaki kullanımları ifade edilmiştir. Gerek art zamanlı gerekse eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Uygur, 2017, s. 457-473).

Yıldırım, H. (2017). Türkmen ve Türkiye Türkçesi Ağız Gruplarının Bir Belirleyicisi Olarak Şimdiki Zaman Eki. *Türkbilig*, (33), 133-152. Bu çalışmada Türkmen Türkçesi ağızlarındaki şimdiki zaman eki Türkiye Türkçesi ağızlarındaki şimdiki zaman ekiyle karşılaştırılarak incelenmiştir. Makalede diyalektlerin boylara ve özelliklere göre tasnif edilmesi hakkında bilgi verilmiştir. Türkmen Türkçesi ağızlarının şimdiki zaman ekine göre tasnif edilen çalışmalar hakkındaki bilgiler ifade edilmiştir. Türkmen Türkçesi ağız gruplarındaki “yor” ekinin biçimleri ve şimdiki zaman çekimi tablolar içerisinde gösterilmiştir. Çoğunlukla eş zamanlı yöntem kullanılmıştır (Yıldırım, 2017, s. 133-152).

Doğan, T. (2018). Konya Yerli Ağızlarında Odaksıl Şimdiki Zaman İşaretleyicileri. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, (45), 55-75. Bu makalede Konya yerli ağızlarındaki odaksıl şimdiki zaman eklerinin yapısı ve kullanımları üzerinde durulmuştur. Zaman, şimdiki zaman ve odaksıl şimdiki zaman kavramları detaylı bir şekilde ifade edilmiştir. Konya yerli ağızları hakkında bilgi verilmiştir. Ekin işlevleri ve kullanımları tanık cümlelerle açıklanmıştır. Çoğunlukla eş zamanlı bir yöntem kullanılarak çeviri yazı işaretlerine de yer verilmiştir (Doğan, 2018, s. 55-75).

Güzel, F. (2018). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Yapım Ekleri I: Yazı Dilinde Bulunmayan Yapım Ekleri. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 66(1), 73-114. Bu çalışmada Türkiye Türkçesi ağızlarındaki yapım ekleri ele alınmıştır. TTA'daki yapım ekleri ve türemiş sözcük sayıları tablo içerisinde gösterilmiştir. Yazı dilinde olmayan yapım ekleri ile tarihî Türk lehçelerinde ve çağdaş Türk lehçelerinde olan yapım ekleri de sıralanarak ifade edilmiştir. Kısaltmalar ve taranan eserler makale sonuna eklenmiştir. Gerek art zamanlı gerekse eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Güzel, 2018, s. 73-114).

Akar, A. (2019). Beyşehir Ağızlarında Şimdiki Zamanın {- (X)vIr(I)} Biçimi. *Söylem Filoloji Dergisi*, 4(2), 566-573. Bu makalede Beyşehir ağızlarındaki şimdiki zaman morfeminin {- (X)vIr(I)} biçimi ve yapısı üzerinde durulmuştur. Ayrıca tasviri fiillerin şimdiki zaman ile ilişkisi de incelenmiştir. Bu morfemle ilgili tanık cümleler şahıslara göre verilmiştir. Art zamanlı ve eş zamanlı yöntemin kullanıldığı görülmüştür (Akar, 2019, s. 566-573).

Akar, A., Kayılan, F. (2019). Şahıs Eklerinin Şekil ve Zaman Ekleriyle Kullanımı: Çal Yöresi ve Ağızları Örneği. *Söylem Filoloji Dergisi*, 4(2), 558-565. Bu çalışmada Çal ve Yöresi Ağızları adlı yüksek lisans tezinden hareketle; şahıs eklerinin şekil ve zaman ekleriyle kullanımında ağızlar ile yazı dilinde ayrışmalar olduğu belirtilerek şahıs eklerinin şekil ve zaman eklerindeki kullanımı ele alınmıştır. Bartın, Erzurum, Kütahya, Manisa, Muğla ve Uşak ağızlarındaki şahıs ve zaman ekleri kullanımına dair bilgiler verilmiştir. Çal ve yöresi ağızlarının TTA'daki yerine kısaca değinilmiştir. Eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Akar ve Kayılan, 2019, s. 558-565).

Telli, B. (2019). -Ik/-Uk Duyulan Geçmiş Zaman Eki. *Gazi Türkiyat*, (24), 127-140. Bu makalede “-Ik / -Uk” görülen geçmiş zaman ekinin TTA'daki kullanımları ifade edilmiştir. Tarihî lehçelerde duyulan geçmiş zaman ve ekleri hakkında bilgi verilmiştir. Bu ekin kullanımına dair TTA'daki ağız bölgelerinden tanık cümlelere yer verilmiştir. Hem eş zamanlı hem de art zamanlı bir yöntemin uygulandığı görülmüştür (Telli, 2019, s. 127-140).

Yavuz, S., Tabcu, H. (2019). Adıyaman İli ve Yöresi Ağızlarında Fiil Kiplerinin Kullanımı. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(32), 269-297. Bu çalışmada Adıyaman İli ve Yöresi Ağızları eserinden hareketle Adıyaman ağızındaki fiil kiplerinin kullanımı ve ölçünlü Türkçeden ayrılan noktaları üzerinde durulmuştur. Adıyaman yöresi ağızındaki basit ve birleşik zaman ve dilek kipleri örneklerle açıklanmıştır. İncelenen her bir metindeki fiillerin kiplere göre dağılımı ayrı ayrı

tablolarında gösterilmiştir. Eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Yavuz ve Tabcu, 2019, s. 269-297).

Baran, B. (2020). Diyarbakır İli Ağızlarında Şimdiki Zaman Ekleri ve Kullanılışları. *MECMUA-Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(10), 17-32. Bu makalede Diyarbakır ili ağızlarındaki şimdiki zaman ekleri üzerinde durularak kullanımlarına yer verilmiştir. Şimdiki zaman ekinin TTA'da ağız sınıflandırmalarındaki yeri hakkında bilgi verilmiştir. Diyarbakır ağızındaki şimdiki zaman eklerinin (-i, -iy, -yAr, -ye) olumlu, olumsuz fillerle, ek-fiille, ünlülerden sonra, diğer zaman ekleriyle kullanımları tanık cümlelerle ifade edilmiştir. Çoğunlukla eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır. Taranan eserler ve çalışmanın yöntemi hakkında bilgi verildiği görülmüştür (Baran, 2020, s. 17-32).

Haşimi, A. (2020). Hatay Ağızında Hâl Eklerinin Farklı Kullanımları Üzerine Bir Değerlendirme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(46), 449-480. Bu çalışmada Hatay ağızıyla ilgili yapılan çalışmalarda tespit edilemeyen ancak fonetik ve morfolojik olarak farklılık gösteren hâl ekleri ele alınmıştır. Hâl ekleri, Hatay tarihi ve orada yaşayan Türk unsurları ile Türkiye Türkçesi ağızları hakkındaki bilgilerin yer aldığı görülmüştür. Hâl eklerinin kullanımı tanık cümlelerle ifade edilmiştir. Eş zamanlı bir yöntem uygulanarak makale sonunda kısaltmalara ve çeviri yazı işaretlerine yer verilmiştir (Haşimi, 2020, s. 449-480).

Uygur, S. (2022). Artvin-Ahıska Ağızlarındaki /-(Y)ANÇA(Y/Ğ)I Biçimbirim Üzerine. *Uluslararası Dil, Edebiyat ve Kültür Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 23-37. Bu çalışmada Artvin-Ahıska ağızlarında tespit edilen {(y)Ança(y/ğ)i} yapısının kökeni ve kullanımı incelenmiştir. Bu yapının tarihî ve çağdaş Türk lehçelerindeki biçimlerine cümle örnekleriyle birlikte yer verilmiştir. Hem art zamanlı hem de eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Uygur, 2022, s. 23-37).

Hunutlu, Ü., Koruk, Ö. (2021). Artvin'in Yusufeli İlçesi Ağızında Çekim Eklerinin Ayırt Edici Özellikleri. *Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Dergisi (TÜRKDED)*, 59-93. Bu makalede Artvin'e bağlı Yusufeli ilçesinde yapılan derlemelerden hareketle Yusufeli ağızındaki çekim eklerinin fonetik ve işlev açısından incelenmesi üzerinde durulmuştur. Makalede Yusufeli ilçesi ile ilgili yapılan çalışmalara değinilmiştir. Yusufeli ağızının hâl ekleriyle ilgili özellikleri sözcük veya tanık cümlelerle ifade edilmiştir. Hâl ekleriyle ilgili her bir özelliğin hangi köylerin ağızlarında bulunduğu ifade edilerek hâl eklerinin düzlük-yuvarlaklık bakımından durumu haritalar üzerinde gösterilmiştir. Derleme yöntemleri hakkında bilgi verilmesi de derleme yapılan köylerin isimleri ile kaynak kişiler ve nitelikleri hakkında bilgi verilmiştir. Eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Hunutlu ve Koruk, 2021, s. 59-93).

Çakır, A. (2022). Çatak, Dokuzlar ve Köfündere Ağızı ile Sarız ve Yöresi Avşar Ağızı Arasında Bazı Biçimbirimsel Koşutluklar: -mlş / -Ik, -(A)cAk / -IcI. *Tehlikedeki Diller Dergisi*, (21), 113-122. Bu çalışmada İzmir'e bağlı Çatak, Dokuzlar (Kiraz) ve Köfündere (Ödemiş) köyleri ağızı ile Sarız ve yöresi ağızındaki bazı biçimbirimsel koşutlukların değerlendirilmesi ele alınmıştır. Amacın verilerden hareketle Çatak, Dokuzlar ve Köfündere köylerinin Avşar köyü olduğunu tespit etmede yardımcı olacağı ifade edilmiştir. Makalede Avşarlar ve boyları hakkında, Anadolu'daki yerleşimleri hakkındaki bilgilere rastlanmıştır. Belirlenen morfemlerle ilgili tanık cümleler verilerek bu köylerdeki biçimbirimsel koşutluklar şemalar üzerinde gösterilmiştir. Kaynak kişilerin adları ve soyadlarına dair herhangi bir bilgi yer almazken derleme yöntemleri ve kaynak kişilerin nitelikleri hakkında detaylı bilgilerin verildiği görülmüştür. Eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Çakır, 2022, s. 113-122).

Kısa, O. (2022). Odaksılık Parametresi Çerçevesinde Güneybatı Anadolu Ağzlarında Şimdiki Zaman İşaretleyicileri. *İnönü Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(2), 328-346. Bu makalede odaksılık parametresi yönteminden hareketle Güneybatı Anadolu ağzlarındaki şimdiki zaman işaretleyicileri üzerinde durulmuştur. Zaman kavramı, işaretleyiciler ve odaksılık parametresi kavramları hakkında bilgi verilmiştir. Şimdiki zaman işaretleyicileri sıralanarak her birinin işlevleri ve kullanımları açıklanmıştır. Çalışmanın yöntemi hakkında bilgi verilerek betimleyici (descriptive) yöntemin uygulandığı belirtilmiştir (Kısa, 2022, s. 328-346).

Yumurtacı, A. (2022). Kütahya Pazarlar Ağzında Sıfat-Fiil Kategorisi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (27), 541-558. Bu çalışmada Topçu'nun *Türkçede Sıfat-fiil Kategorisi* adlı doktora tezinden hareketle Kütahya Pazarlar ağzının sıfat-fiil kategorisiyle ilgili incelemeler ifade edilmiştir. Sıfat-fiil kategorisi ve ağız çalışmalarında sıfat-fiillerle ilgili bilgi verilmiştir. Pazarlar ağzındaki sıfat-fiillerin fonksiyonları sınıflandırılarak tanık cümlelerle açıklanmıştır. Çalışmanın amacı ve yöntemi hakkında bilgi verilmiştir (Yumurtacı, 2022, s. 541-558).

Yumurtacı, A. (2022). Batı Grubu Ağzlarında Hedef Hâli. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Dergisi*, (30), 339-351. Bu makalede Batı grubu ağzlarındaki hedef hâlinin fonksiyonları semantik ve işlevsel olarak incelenip değerlendirilmiştir. Hâl kategorisi hakkında detaylı bilgi verilerek lisansüstü çalışmalarda hâl kategorisinin işleniş tablo içerisinde gösterilmiştir. Batı grubu ağzlarındaki hedef hâli morfemleri tanık cümlelerle ifade edilmiştir (Yumurtacı, 2022, s. 339-351).

Tasnif Çalışmaları

Alkayış, M. F., Nuyan, P. (2013). Iğdır Merkez Ağzının Söz Varlığı Üzerine Bir Tasnif Çalışması. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, 6(XV), 413-432. Bu çalışmada Iğdır merkez ağzının söz varlığı sözcük türlerine ve yapılarına (basit, türemiş, birleşik) göre sınıflandırılarak değerlendirilmiştir. Her bir sözcüğün tanımları verilmiştir. Makalenin sonuna çeviri yazı işaretleri, kaynak kişiler ve nitelikleri eklenmiştir (Alkayış ve Nuyan, 2013, s. 413-432).

Karahan, L. (2013). Gramatikal Ölçütlerle Belirlenen Türkiye Türkçesi Ağız Gruplarında Leksik Verilerin Anlamlılığı Üzerine Bir Araştırma. *DİYALEKTOLOG*, (7), 1-9. Bu makalede Türkiye Türkçesi ağzların sınıflandırılmasında leksik ölçütlerin sonuçları ile fonetik ve morfolojik ölçütlerin sonuçları incelenmiştir. Daha önce yapılan sınıflandırma çalışmalarından ve kullanılan ölçütlerden bahsedilmiştir. Beş leksik ölçüt (aparmak, patates, manda, ayakkabı, çocuk) seçilmiş ve bu ölçütlerin ağız gruplarındaki karşılıkları verilerek Anadolu ağız sınıflandırmalarındaki etkisi ifade edilmiştir. Eş zamanlı bir yöntem kullanılmıştır (Karahan, 2013, s. 1-9).

Özden, M., Doğan, L. (2017). Doğu Trakya Ağzında Kullanılan Deyimler Hakkında Genel Bir Sınıflandırma Çalışması. *Pesa Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(3), 27-54. Bu çalışmada daha önce yapılmış olan on dört saha çalışmasından hareketle Doğu Trakya'daki deyim kullanımı hakkında bir tasnif yapılmıştır. Doğu Trakya ağzındaki deyimler "Köken bakımından, Söz dizimi ve şekil bilgisi bakımından deyimler, Bir Fiil grubu şeklinde oluşan deyimler ve Anlam bakımından deyimler" başlıkları altında ifade edilmiştir. Makalede sözlük ve transkripsiyon işaretlerine de yer verilmiştir (Özden ve Doğan, 2017, s. 27-54).

Aydın, A. (2018). Anadolu Ağzlarında Ünlemler ve Bir Sınıflandırma Denemesi. *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 4(7), 101-162. Bu makalede Anadolu ağzlarındaki ünlemlerin tasnifi ele alınmıştır. Ünlemin tanımı, kavram alanı ve dil bilgisi kitaplarındaki

yeri hakkında detaylı bilgiler verilmiştir. Ağızlardaki ünlemler ifade ettikleri anlatımları göre sınıflandırılmıştır. Ünlemlerin ifade ettikleri anlamları verilerek parantez içerisinde buldukları il, köy, kasaba vb. belirtilmiştir. Ayrıca ünlem, anlatım ve ses ilişkisi tabloda gösterilmiştir. Eş zamanlı bir yöntem uygulanmıştır (Aydın, 2018, s. 101-162).

Türkçe Öğretimi ile İlgili Yapılan Çalışmalar

Alyılmaz, S., Alyılmaz, C. (2018). Ağız Bilimi Çalışmalarının Türkçe Öğretimi Açısından Önemi. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, (45), 7-38. Bu çalışmada Türkçenin eğitimi ve öğretiminde ağız çalışmalarının rolü, etkisi üzerinde durulmuştur. Ağız ve dil ilişkisi ile ağızlarla ilgili kaynak eserler hakkında bilgi verilerek bu kaynakların künyeleri eklenmiştir. Makalede Türkçeyi ana dili olarak veya yabancı dil olarak öğrenenlerin tarafından yapılan hataların hangilerinin standart dilin yanlış kullanımından hangilerinin ise ağızların kullanımından kaynaklandığının bilinmesi gerektiği vurgulanmıştır. Düşünceyi desteklemek amaçlı örnek beyitler verilmiştir (Alyılmaz ve C. Alyılmaz, 2018, s. 7-38).

Güneş, K. (2019). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Bölgesel Ağızlara Yer Verilmesi Üzerine Bir Değerlendirme. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 2(2), 131-151. Bu makalede Avrupa Konseyinin *Diller İçin Ortak Başvuru Metni* ve *Amerikan Yabancı Dil Öğretim Konseyinin* yabancı dil öğretiminde “çok dillilik ve çok kültürlülük” kavramları üzerinde durmasından hareketle yabancılara Türkçe öğretiminde bölgesel ağız özelliklerine yer verilmesi ya da bölgesel ağızların dâhil edilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Avrupa Konseyi Ortak Başvuru Metnine ve Amerikan Yabancı Dil Öğretim Konseyine göre yabancı dil öğretimi hakkında bilgi verilmiştir. Yöntem olarak nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesinin yapıldığı belirtilmiştir (Güneş, 2019, s. 131-151).

Pehlivan, A. (2012). Öğretmen Adaylarının Anadolu Ağızlarına Yönelik Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Bilig*, (63), 135-158. Bu çalışmada, amacın; dil öğretimi ile uğraşacak öğretmen adaylarının Anadolu ağızlarına yönelik tutumlarını ölçebilecek geçerli ve güvenilir özelliklere sahip bir ölçme aracını geliştirmek olduğu vurgulanmıştır. Araştırmaya iki üniversitenin eğitim fakültesi Türkçe ve İngilizce öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören 380 öğretmen adayının katıldığı belirtilmiştir. Faktör analizi sonucunda “Ağızların eğitimdeki yeri ve işlevi, Ağız kullanıcılarına yönelik tutum, Ağız kullanımına yönelik duygusal değer ve Ağızların statüsü” olmak üzere dört faktörün belirlendiği ifade edilmiştir. Çalışmanın amacı, yöntemi, kapsamı ve verileri hakkında detaylı bilgiler verilmiştir (Pehlivan, 2012, s. 135-158).

Ünveren, D. (2020). Türkçe Öğretiminde Türkiye Türkçesi Ağızları ile Buna Yönelik Öğretmen Tutum ve Görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 260-278. Bu makalede Türkçe eğitimin sorunları, perspektifi, dil-kültür ilişkisi gibi etkenler bağlamında ağız konusu üzerinde durulmuştur. Türkçe ders kitaplarında bulunan metinlerde ağızlarla ilgili olan söz varlığının tespit edilerek betimsel olarak araştırmada gösterilmiştir. Makalede yöntem, veri toplama araçları ve verilerin analizleri ifade edilmiştir (Ünveren, 2020, s. 260-278).

Tiryaki, Ş., Çil, M. (2020). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Anadolu Ağızlarının Yeri (Tokat Ağızı Örneği). *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, (özel sayı), 182-187. Bu çalışmada Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi’nde Türkçe öğrenen yabancı uyruklu öğrencilerin iletişimde karşılaştıkları problemlerden hareketle; dilde varyasyon, standart ve yerel varyant, Tokat ağızının Anadolu ağızlarındaki yeri ile genel özellikleri açıklanmıştır. Tokat ili ve yöresi ağızları, bu ağızların fonetik ve

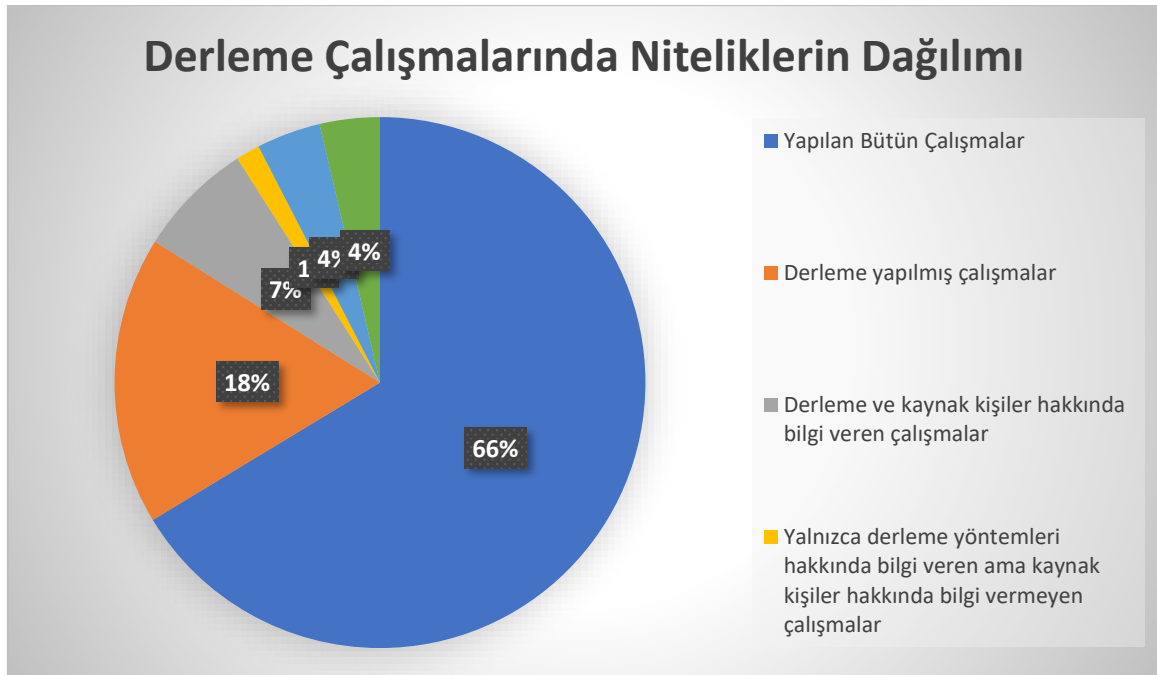

morfolojik özelliklerinin öğretilmesi hakkında bilgi verilmiştir. Konuyla ilgili yabancı öğrencilerin düşüncelerine yer verildiği görülmüştür (Tiryaki ve Çil, 2020, s. 182-187).

B. Tespit Edilen Çalışmaların Konularına Göre Dağılımı

C. Ağız Çalışmalarındaki Derleme Çalışmalarının Niteliklerinin Dağılımı

Sonuç

Yukarıda *Tespit Edilen Çalışmaların Konularına Göre Dağılımı* grafiğine göre Anadolu ağızlarıyla ilgili tespit edilen 272 makalenin konularına göre dağılımında en fazla paya sahip konular %30'la *söz varlığı* (81 makale) ve %25'le *bir konu veya kelime* (67 makale) üzerine yapılan çalışmalardır. Bunları sırasıyla %14'le *şekil bilgisi* (39 makale), %9'la *derleme* (24 makale), %8'le *ses bilgisi* (23 makale), %6'yla *karşılaştırma* (17 makale) %3'le *bibliyografya* (7 makale), %2'yle *Türkçe öğretimi* (5 makale) ile *sentaks* (5 makale) %1'le

de *tasnif* (4 makale) çalışmaları takip eder. Anadolu ağızlarında bu 10 yıl içerisinde söz dizimi ve tasnif ile (ağız sınıflandırmaları) ilgili çalışmaların çok az olduğu söylenebilir. Diğer yandan Türkçe öğretiminde ağızların etkisine dair yapılan araştırmaların da yeni yeni olduğu gözlemlenmiştir.

Ağız Çalışmalarındaki Derleme Çalışmalarının Niteliklerinin Dağılımı adlı grafiğe göre Anadolu ağızlarıyla ilgili tespit edilen 272 makalenin %18'ini (72 makale) *Derleme yapılmış çalışmalar* oluşturmaktadır. *Hem derleme hem de kaynak kişiler hakkında bilgi veren makalelerin oranı %7 (29 makale), yalnızca derleme yöntemleri hakkında bilgi veren çalışmaların oranı %1 (6 makale), yalnızca kaynak kişiler hakkında bilgi veren çalışmaların oranı %4 (16 makale), derleme ve kaynak kişiler hakkında hiçbir bilgiye rastlanmayan çalışmaların oranı ise %4 (15 makale)'tür.* Söz varlığı veya malzemesi derlemeye dayanan makalelerde 10 yıl öncesine nazaran derleme yöntemleri ile kaynak kişiler ve nitelikleri hakkındaki bilgilere artık ulaşılabilir. Bu da araştırmacıların eskiye göre derleme yöntemlerini kullanma ve çalışmalarda yöntemler hakkında bilgi verme açısından daha dikkatli olduğunu gösterebilir. Ancak hâlâ bazı çalışmalarda derleme yöntemleri ya hiç verilmemiş ya da yalnızca kaynak kişilerle ilgili bilgilerin verildiği görülmüştür. Bazı makalelerde ise derleme yöntemleriyle ilgili yeterli bir araştırma dahi yapılmadan, yalnızca rastgele zamanlarda (örneğin kimi araştırmacılar 10 yıllık süreçte ara ara not tutuldu diyor) "not tutularak" bazı sözcüklerin kaydedilmesiyle malzemenin toplandığı belirtilmiştir. Açıkçası bu yöntemle malzemenin derlenmesi çok nitelikli bir veri elde edilmesini engellemektedir. Bu durumda malzemesi direkt olarak derlemeye dayanan makalelerin editörler veya hakemler tarafından daha sıkı bir kontrol yapılarak araştırmacıları çalışmanın derleme yöntemlerini açıkça beyan etmelerini istemeleri, derleme çalışmalarında araştırmacıların daha şeffaf olmasını sağlayıp ağız araştırmalarında niteliklerin iyileşmesine yardımcı olacaktır.

Karşılaştırmalı Çalışmalarda genellikle bir tarihî metinle (DLT, KB gibi) günümüzdeki bir ağızın karşılaştırıldığı, daha az olarak ise bir Anadolu ağızıyla bir çağdaş lehçenin (çoğunlukla Azerbaycan şivesi, bir çalışma Kazak Türkçesi) karşılaştırıldığı görülmüştür.

Ses Bilgisi alanındaki çalışmalarda yalnızca birkaç araştırmacının TDK'deki transkripsiyon sistemini kullandığı diğer araştırmacıların ise kullandıkları çeviri yazı sistemini makalelerinde belirtmeler de seslere kendilerine göre bir transkripsiyon işaretleri verdikleri tespit edilmiştir. Bu başlık altındaki makalelerin bazılarında sesler değerlendirilirken *Standart Türkiye Türkçesi > Ağızlardaki Biçimi* veya *Standart Türkiye Türkçesi < Ağızlardaki Biçimi* yönlerinin esas alındığı görülmüştür. Ağız araştırmalarında yöntem sorunları hakkında yazan araştırmacılar, bu değerlendirme yönünün yanlış olduğunu, çünkü ağızların standart Türkçenin bozulmuş bir versiyonu ya da biçimi olmadığını ifade etmişlerdir.

Şekil Bilgisi alanındaki çalışmalarda *şimdiki zaman çekimi* veya *şimdiki zaman ekleri* ile ilgili 9 makalenin bulunduğu, *hâl ekleri* ile ilgili olarak da 4 makalenin bulunduğu ortaya çıkarılmıştır. Bu başlık altındaki makalelerde incelenen morfemlerin yapılarının çoğunlukla tarihî ve çağdaş Türk lehçelerindeki biçimleriyle karşılaştırılarak değerlendirildiği görülmüştür.

Söz Varlığı alanındaki çalışmalarda ise amacın çoğunlukla *Derleme Sözlüğü'* ne katkı sağlamak veya eldeki verilerin tematik olarak ya da DS'deki durumları dikkate alınarak (DS'de bulunup ağızda bulunmayan sözcükler, DS'de bulunmayıp ağızda bulunan sözcükler, DS'de bulunan ama farklı anlam taşıyan sözcükler vb.) sınıflandırmak olduğu görülmüştür. Bazı konularla ilgili daha çok makalenin yazılmış olduğu dikkat çekmedir. Örneğin, *Atasözleri* ile ilgili 6, *Deyimler*le ilgili 10, *Eskicil* veya *arkaik* sözcüklerle ilgili 8,

Tarımla ilgili 5, *Hayvan* adlarıyla ilgili 4, *Bitki* adlarıyla ilgili 4, *Kadınla* ilgili 4, *İkilemelerle* ilgili 3, *Beddualarla* ilgili 2 ve *akrabalık* adlarıyla ilgili 2 makalenin olduğu tespit edilmiştir. Bu başlık altında bazı çalışmalardaki sözcüklerin kökeni ve etimolojileri hakkındaki bilgilerin verildiği de görülmüştür. Hayvan adları, bitki adları vb. gibi adbilim alanına giren makalelerin birkaçında çok az da olsa ad bilimle ilgili terimlerin kullanıldığı görülürken çoğunlukla bu kavram alanıyla ilgili terimlerin kullanılmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca mikrotoponimlerle ve coğrafi terimlerle ilgili bir makalenin yazıldığı tespit edilerek Anadolu ağızlarında lakaplar, tarla adları, mikrotoponimler, coğrafi terimler vb. gibi konulara ait çalışmaların yok denecek kadar az olduğu gözlemlenmiştir.

Anadolu ağızlarıyla ilgili 10 yıllık süreçte yazılan makalelerin çoğunda özellikle de bir ilde veya bölgede göçmen veya yerli ağızlar, farklı boylar söz konusu olduğunda o bölgenin veya ilin tarihi, etnik yapısı veya yapıları, coğrafi konumları hakkında detaylı bilgilerin verildiği, bu yapıdaki bölgelerde bulunan farklı alt ağız gruplarının genel ağız özellikleri hakkındaki bilgilere yer verildiği tespit edilmiştir. Çalışmaların çoğunda bir ses, bir biçim veya sözcük ele alınırken yalnızca tarihî lehçelerle değil aynı zamanda genellikle çağdaş Türk lehçelerindeki biçimleriyle de karşılaştırıldığı görülerek Anadolu ağızlarıyla çağdaş lehçeler arasındaki paralelliklere dikkat çeken çalışmaların arttığı gözlemlenmiştir. Anadolu ağızlarındaki bir kelime veya bir ağızdaki birkaç kelime üzerinde duran çalışmaların neredeyse hepsinde sözcüklerin kökenleri ve etimolojileri hakkındaki bilgilerin ifade edildiği tespit edilerek ağız çalışmalarında sözcüklerin “kökeni ve etimolojisine” değinen çalışmaların sayısının zamanla daha da artacağı tahmin edilmektedir. Ağız çalışmalarında verilerin değerlendirilmesi ve karşılaştırılmasında çoğunlukla eş zamanlı yöntem kullanılsa da art zamanlı yöntemin de eş zamanlı yöntem kadar sık kullanıldığı görülmüştür.

Kısaltmalar

DS: Derleme Sözlüğü

DLT: Dîvânu Lügâti't-Türk

EAT: Eski Anadolu Türkçesi

ET: Eski Türkçe

KB: Kutadgu Bilig

TDK: Türk Dil Kurumu

TTA: Türkiye Türkçesi Ağızları

Kaynakça

- Acar, E. (2019). Codex Cumanicus'ta Bulunan Mental Fiillerin Günümüz Anadolu Ağızlarındaki Kullanımları Üzerine. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 8(3), 1276-1292.
- Acar, E. (2017). Sinop ve Yöresi Ağızlarında Hayvan Adları. *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(1), 29-43.
- Ahundova, S. (2022). Anadolu Ağızları (Çorum İli Ağzı Örneği) ve Azerbaycan Türkçesinde Kullanılan Ortak Bazı Deyimler Üzerine. *Karabük Türkoloji Dergisi*, 5(2), 240-272.
- Ahundova, S. (2020). Anadolu Ağızları (Çorum İli) ve Azerbaycan Türkçesinde Geçen Renk Adları Üzerine. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi (ASEAD)*, 7(10), 325-226.

- Ahundova, S., Töremiş, M. (2020). Çorum İli, Dodurga İlçesi Ağzında Geçen Bazı Kelimeler ve Bu Kelimelerin Dîvân-ü Lügâti't Türk, Kutadgu Bilig ve Azerbaycan Türkçesindeki Varlığı Üzerine. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(6), 1891-1899.
- Akar, A. (2006). Ağız Araştırmalarında Yöntem Sorunları. *Turkish Studies-Internaitonal Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 1(2), 37-53.
- Akar, A. (2019). Beyşehir Ağızlarında Şimdiki Zamanın {- (X)vIr(I)} Biçimi. *Söylem Filoloji Dergisi*, 4(2), 566-573.
- Akar, A. (2016). Sosyal Bilimlerin Veri Kaynağı Alarak Ağızlar. *Gazi Akademik Bakış*, 10(19), 169-182.
- Akar, A., Kayılan, F. (2019). Şahıs Eklerinin Şekil ve Zaman Ekleriyle Kullanımı: Çal Yöresi ve Ağızları Örneği. *Söylem Filoloji Dergisi*, 4(2), 558-565.
- Akca, H. (2016). Ankara İli Ağızları ile Eski Anadolu Türkçesinin Ünlü Yuvarlaklaşması Bakımından Karşılaştırılması. *Gazi Türkiyat*, 18), 93-109.
- Aksakal, E. (2019). Ardahan'ın Tarım ve Hayvancılık Alanında Unutulma Sürecine Girmiş ve Kullanım Alanı Daralmış Söz Varlıkları. *Belgü*, (4), 65-101.
- Aktaş, G., Boz, E., Kantar, Y. M., Okuyucu, A. (2021). Ağız Özellikleri ile Yerel Alt Gruplar Arasındaki İlişki. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, (72), 159-183.
- Akyıldız Ay, D. (2021). XIV. Yüzyıl Orta Anadolu Türkçesi ve Günümüz Orta Anadolu Ağızları Arasında Fiillerin Çekiminde Görülen Biçimbirimsel Değişim ve Alt Biçimbirimsel Gelişimler. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 5(1), 288-319.
- Akyıldız Ay, D. (2021). Anadolu Ağızlarında "Gülmek" ve "Ağlamak" Eylemlerinin Troponimleri. *Söylem Filoloji Dergisi*, 6(3), 820-831.
- Alkayış, M. F., Nuyan, P. (2013). Iğdır Merkez Ağzının Söz Varlığı Üzerine Bir Tasnif Çalışması. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, 6(XV), 413-432.
- Alpar, M. (2013). Bingöl Ağzı ve Folkloru Üzerine Bir İnceleme. *Turkish Studies-International Periodical 1040eğin1040e Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(4), 53-65.
- Altuğ, M. (2021). Türkiye Türkçesi Bölge Ağızlarındaki Atasözlerinde Arkaik Ögeler. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (22), 216-231.
- Altuntaş, A. F. (2019). Artvin İli Şavşat İlçesinde Kullanılan Hayvan Adları Üzerine Bir Deneme. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 37-52.
- Alyılmaz, S., Alyılmaz, C. (2018). Ağız Bilimi Çalışmalarının Türkçe Öğretimi Açısından Önemi. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, (45), 7-38.
- Aral, E. (2022). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Birincil Uzun Ünlü Bulunan Kelimelerdeki İkincil Uzun Ünlüler. *Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 217-238.
- Arslan, D. (2018). Eğirdir ve Yöresi Ağızlarından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 6(15), 358-363.
- Arslan, M. (2021). Honaz Ağzı'nda Geleneksel Türkçe Bitki Hastalıklarıyla İlgili Söz Varlığı. *Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 1-18.
- Arslan Erol, H. (2015). Kilis İli Ağızları Ses Bilgisi Özellikleri Üzerine. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(8), 421-484.

- Arslan Erol, H. (2015). Kilis İlinde Ağız Tabakalaşması. *Turkish Studies-Internaitonal Periodical* 1041eğin1041e Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 10(15), 139-152.
- Arslan Erol, H. (2015). Kilis İli Ağızlarında Şimdiki Zaman. *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi*, 5(2), 51-59.
- Arslan Erol, H. (2015). Kilis İli Ağızları Şekil Bilgisi (İsim ve Fiil Çekimi) Özellikleri ve Ağız Bölgeleri Üzerine. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(9), 1-30.
- Asıl, E. (2021). Elbistan/Alembey ve Ekinözü/Alışar Köyleri Ağızlarından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *Asya Studies-Akdemik Sosyal Araştırmalar*, 5(17), 153-164.
- Asıl, E. (2021). Türkiye Türkçesi Ağızları Üzerine İl ve İlçeler Düzeyinde Yapılmış Lisansüstü Çalışmalar. *International Journal of Filoloji (IJOF)*, 4(6), 203-227.
- Aslan, B. O., Özbek, E. E. (2018). Demirci Halı Dokumacılığında Kullanılan Terimler ve Derleme Sözlüğündeki Yeri. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (39), 65-72.
- Aslan, B. (2021). Şanlıurfa Ağızına Katkılar: Atasözleri ve Deyimler. *Asya Studies-Academic Social Studies / Akademik Sosyal Araştırmalar*, 5(17), 143-152.
- Aşçı, U. D. (2016). Bozkır Ağızında Görülen Bazı Şekil Bilgisi (Morfoloji) Özelliklerine Dair. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (40), 177-193.
- Ataizi, D. E., Sözer, B. (2018). Kadınhanı Ağızından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *MCBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 579-592.
- Atmaca, E. (2019). Antalya Ağızlarında Dua ve Beddualar. *AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 7(19), 42-80.
- Atmaca, E. (2018). Antalya İli Elmalı İlçesi Ağızlarının Standart Türkiye Türkçesinden Farklı Ses ve Şekil Bilgisi Özellikleri. *Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (AKSOS)*, (4), 62-78.
- Atmaca, E. (2021). Antalya İli Gündoğmuş İlçesi Ağızlarının Standart Türkiye Türkçesinden Farklı Ses ve Şekil Bilgisi Özellikleri. *Asya Studies-Academic Social Studies*, 5(17), 91-105.
- Atmaca, E. (2019). Batı Akdeniz Yörüklerinin Ağızında Eski Türkçe Unsurlar. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1), 149-171.
- Ay, Ö. (2013). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Kullanılan Dönüşlülük Zamir(leri) Üzerine. *DİYALEKTOLOG*, (7), 13-30.
- Ayazlı, Ö, Taşkiran, H. A. (2021). Sivas İli Akıncılar İlçesi Ağızı Ses Bilgisi Özellikleri. *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, XLV(1), 1-26.
- Aydeniz, S. (2022). Türk Dili Araştırmaları Yıllığı (TDAY) Belleten Dergisinde Ağız Araştırmaları ile İlgili Makalelerin Analizi. *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi*, (17), 376-400.
- Aydın, A. (2018). Anadolu Ağızlarında Ünlemler ve Bir Sınıflandırma Denemesi. *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 4(7), 101-162.
- Bahşi, B. (2022). Anadolu Ağızlarında Ünsüz Türemesi Tespitleri Üzerine Bir İnceleme. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(2), 619-627.
- Bahşi, B. (2022). Malatya İli Ağızında Pekiştirme. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (26), 218-229.

- Baran, B. (2020). Diyarbakır İli Ağızlarında Şimdiki Zaman Ekleri ve Kullanılışları. *MECMUA-Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(10), 17-32.
- Baran, B. (2022). Doğu Grubu Ağızlarında Çok Anlamlı Bir Kelime: Hama ve Varyantları. *Mecmua Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(14), 1-14.
- Baran, B. (2015). Köyceğiz Ağızı Üzerine Bir İnceleme. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(13), 113-133.
- Baştürk, Ş, Uluocak, M., Ogur, E., Eroğlu, S., Şahin, H. (2013). Bursa Göçmen Ağızları Fiil İşletiminde Şimdiki Zaman. *DİYALEKTOLOG*, (6), 7-13.
- Baydar, T. (2018). Ha, Ha Ha Ha, Hâ, Hâ, Hâ, Hâ, Hâ, Hâ, Hâ, Hâ, Xa Ünleminin Türkiye Türkçesi Ağızlarındaki İşlevleri. *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 6(12), 49-60.
- Boz, E., Günay Aktaş, S. (2013). Eskişehir İli Dil Atlası Çalışmaları (Yerli ve Göçmen Ağızları). *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(3), 59-72.
- Bozok, E. (2018). Derleme Sözlüğüne Bir Katkı: *Kıyıda Kulakta. Karadeniz Araştırmaları*, XV(60), 201-205.
- Bölük, R. (2018). Serik Ağızında Ünlüler. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(4), 2226-2259.
- Bölük, R. (2018). Serik Ağızında Ünsüzler. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(30), 885-943.
- Bulak, Ş. (2017). Van Küresin Ağızında Atasözleri. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(8), 51-78.
- Bulduk, T. B. (2019). Gümüşhane İli ve Yöresi Ağızları Söz Varlığında Eski Türkçe Kelimeler. *Mavi Atlas*, 7(1), 52-67.
- Bulduk, T. B. (2018). Kelime Başında Y Foneminin Düşmesi: Kâbûs-nâme ve Türkiye Türkçesi Ağızları Örneği. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(30), 944-991.
- Bulduk, T. B. (2019). Oyun Adlarının Türkiye Türkçesi Ağızlarında Kullanımı Üzerine Bir Değerlendirme. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 394-443.
- Bulduk, T. B. (2019). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Yer-Yön Bildiren İfadeler. *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 9(18), 193-216.
- Bulut, S. (2018). Giresun İli ve Yöresi Ağızlarında Fındık. *Mavi Atlas*, 6(1), 205-232.
- Bulut, S. (2013). Türkiye Türkçesi Ağızları Üzerine Çalışma Yapılmayan İl ve İlçeler. *Turkish Studies*, 8(1), 1129-1149.
- Bulut, S. (2015). Bayburt İli ve Yöresi Ağızlarının Türkiye Türkçesi Ağızları İçindeki Yeri. *Turkish Studies-International Periodical 1042eğin1042e Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(16), 371-386.
- Bulut, S. (2017). Giresun İli ve Yöresi Ağızlarında Kadın. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 325-356.
- Büke, H. (2020). Denizli Ağızından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *SDÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (50), 131-148.

- Cafarov, E. (2019). Bazı Fonetik Özelliklerin Doğu Anadolu Ağzlarında Karşılaştırmalı Analizi. *Al-Farabi International Journal on Social Sciences*, 3(3), 1-7.
- Canan, S. (2017). D>c Ses Değişimine Kastamonu Ağzından Örnekler. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (42), 135-143.
- Cin, A. (2016). Eşek Kavramının Anadolu Ağzlarındaki Kullanım Çeşitliliği. *International Journal of Social Scienses and Education Research*, 2(4), 1256-1274.
- Coşar, A. M. (2018). Tonya Ağzı Söz Varlığı Üzerine Bir Değerlendirme. *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, (24), 85-96.
- Çakır, A. (2022). Çatak, Dokuzalar ve Köfündere Ağzı ile Sarız ve Yöresi Avşar Ağzı Arasında Bazı Biçimbirimsel Koşutluklar: -mİş / -Ik, -(A)cAk / -IcI. *Tehlikedeki Diller Dergisi*, (21), 113-122.
- Çakır, A. (2019). İzmir İli Ödemiş-Kiraz-Beydağ İlçesi Ağzlarının Temel Özellikleri. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, (47), 77-102.
- Çal, A. (2017). Beyşehir'in Huğlu Kasabasında Yaşayan Türkmenlerin Belirgin Ağzı Özellikleri. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (38), 1-22.
- Çalışkan, N. (2013). Ağzı Atlaslarının Hazırlanışında Sürec, Yöntem ve Teknikler: Flaman Ağzı Atlasları Örneği. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2(3), 75-82.
- Çelik, A., Uysal, R. (2020). Bartın İli Ulus İlçesi Uluköy ve Zafer Köyleri Mikrotoponimleri ve Dil İncelemesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (21), 151-169.
- Çelik, A. (2020). Türkiye Türkçesinde 1930'lu Yıllardan Sonra Türetilen veya Canlandırılan Yeni Sözcüklerin Ağzı Metinlerine Etkisinin Bir Örneklem Üzerinden Değerlendirilmesi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (9), 28-62.
- Çelik, A. (2018). Yalova İli Yerli Ağzından Türkiye Türkçesi Ağzları Sözlüğü'ne Katkılar. *AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 6(13), 512-543.
- Çıracı, K. (2019). Konya İli Ağzlarına Dair Bir Bibliyografya Denemesi. *Çukurova Üniversitesi Türkojoloji Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 176-201.
- Çiftçi, F. (2014). Bitlis Merkez Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *ANEMON-Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(2), 261-272.
- Daşdemir, M., Efendioğlu, S. (2016). Kars ve Erzurum Ağzlarında Rusça Ödünç Kelimeler. *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi [TAED]*, (55), 159-178.
- Demir, İ. (2014). Güneybatı Anadolu Ağzlarındaki Pekiştirme Ekleri Üzerine. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 106-124.
- Demir, İ. (2015). İl-, élt-, ilen- Fiilleri ve Bu Fiillerden Türetilen Kelimeler Üzerine. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 4(2), 564-583.
- Demir, E. (2021). Karaman'daki Geleneksel Mesleklerin Söz Varlığında Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 4(1), 69-84.
- Demir, M. (2014). Manisa Ağzında Eksik Bir Miras Paylaşma Geleneği: Ok(+luk) Atmak. *CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 227-233.
- Demir, İ. (2013). Manisa Sarıgöl Ağzında Şimdi Zarfının Değişiklerine Toplumdilbilimsel Bir Yaklaşım. *CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(3), 306-316.

- Demir, İ. (2014). Türkçede Belirtme-Yönelme Hâli Ekleri ve Güneybatı Anadolu Ağızlarındaki Kullanımları. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 129-147.
- Demirbaş, M. (2017). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Seslenme Sözcükleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 6(4), 2154-2181.
- Demir, N. (2012). Türkçe Ağız Araştırmalarında Bazı Yöntem Sorunları. *DİYALEKTOLOG*, (4), 1-8.
- Demirci, Ü. Ö., Soyer, A. (2022). Ardahan Ağızlarında Kullanılan Bazı Sözcükler Üzerine. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 22(1), 73-84.
- Demirci, M. (2017). Derleme Sözlüğü'ne Osmaniye, Düziçi Ağızından Katkılar-I. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 6(3), 1360-1383.
- Demirci, M. (2017). Osmaniye, Düziçi Ağızından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar-2. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 19(33), 36-44.
- Demirel Dönmez, Ö. (2014). Anadolu Ağızlarında Görülen Dil Uyumsuzluğu Üzerine Ek Düzeyinde Bir İnceleme. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(12), 143-148.
- Demirel Dönmez, Ö., Koç, F. (2021). Trabzon Akçaabat Ağızlarındaki Ses Değişimlerinin 1945-2006 Yıllarına Göre Mukayesesi. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 5(2), 1001-1013.
- Develi H. (2017). Türkçede Yağmur Adları Üzerine. *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 57(57), 81-106.
- Dinar, T. (2015). Anadolu Ağızlarında, Görülen Geçmiş Zaman ve Dilek Dilek-Şart Kipi 3. Teklik Şahıs Çekimlerinde Görülen /n/ Ses ve Kullanıldığı Bölgeler. *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi [TAED]*, (53), 155-199.
- Dirik, S., Kuribayashi. (2015). Sazlı Köyü (Ayvacık/Çanakale) Ağızında Görülen -(y)Ik Eki ve İşlevi. *Dil Araştırmaları*, (17), 119-134.
- Dirik, S. (2016). Çanakale (Sazlıköyü / Ayvacık Ağızlarında) Bir Kiplik Şekli: “-mAk vā”. *Dil Araştırmaları*, (19), 111-123.
- Doğan, T. (2015). Mut Yöresi Ağızlarında “Yaklaşma” Bildiren -DI oldu- ve -(y)Ik oluş-Yapıları. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 15(1), 105-114.
- Doğan, L. (2017). Kırklareli Ağızındaki Deyimler Üzerine Bir İnceleme. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 395-417.
- Doğan, T. (2018). Konya Yerli Ağızlarında Odaksız Şimdiki Zaman İşaretleyicileri. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, (45), 55-75.
- Doğan, M. (2015). Yunus Emre Divan'ındaki Söz Varlığının Aksaray İli Ağızlarındaki İzleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 4(4), 1513-1523.
- Doğru, F. (2017). Eskişehir İli Manav Ağızlarının Genel Özellikleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 6(2), 828-846.
- Efendioğlu, S. (2018). Ağrı İli Ağızından Derlemeler. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22(3), 1415-1435.
- Erdem Nas, G. (2015). Anamur Ağızından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar-2. *Journal of Turkish Language and Literature*, 1(1), 1-8.

- Erdoğan, S. (2016). Niğde Yöresi Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar-1. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (40), 69-82.
- Eren, A., Öztürk, A. (2017). Yukarıkızıl Köyü Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 7(3), 413-421.
- Erenbaş Pehlivan, S. (2023). Anadolu Ağızları Üzerine Yapılan Çalışmaları Değerlendirme Denemesi I- (2000-2012). *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (11), 297-330.
- Ersoy, F. (2022). Anadolu Ağızlarında Kullanılan *apala-* "emeklemek" Fiili Üzerine. *Dil Araştırmaları*, 16(31), 25-32.
- Ersöz, S. (2014). Ağız İncelemelerinde Ayınlı ve Hemzeli Alıntı Kelimelerin Tahlilinde Görülen Bir Yöntem Hatası Üzerine. *DİYALEKTOLOG*, (9), 13-17.
- Ersöz, S. (2018). Diyalektolojik Bütünlükten Kopan Göçmen Ağızları Üzerine Araştırmalar. *Dil Araştırmaları*, (23), 289-298.
- Ertane Baydar, A. S. (2016). Erzincan Ağızlarındaki *Otur-lan-* ve *Suvar-lan-* Üzerine. *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi [TAED]*, (58), 289-294.
- Ertekinoglu, S. (2016). Doğu Anadolu Ağızlarındaki Bazı Sözcük ve Eklerdeki Eskiçil İzler. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 189-204.
- Ertekinoglu, S. (2014). Van Gölü Çevresi Ağızlarındaki *-gınan* Eki Üzerine. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(4), 85-94.
- Erten, M., Başkan, A. (2016). Bismil Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *CÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 40(2), 67-77.
- Göçemen, Y. (2020). Kilis Ağzına Özgü Bazı Kelimeler ve Arapça Kökenleri. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 7(2), 999-1032.
- Gökbayır, M. (2022). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Yardımcı Fiil Olarak *dök-*. *Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 459-465.
- Gökçe, H. (2019). Bursa Dağ Yöresinden (Keles ve Orhaneli İlçelerinden) Derleme Sözlüğüne Katkılar. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(36), 79-100.
- Gökçe, H. (2017). Eski Anadolu Türkçesinden Günümüze Bursa İlinin Yağcılar Köyünde Meydana Gelen Bazı Ses Değişimleri. *DİYALEKTOLOG Ulusal Sosyal Bilimler Dergisi*, (16), 145-178.
- Gökçe, A. (2019). Oğuz Adının Anadolu Ağızlarındaki Anlamları Üzerine. *Turkish Studies-Social Sciences*, 14(2), 37-47.
- Gökçe, H. (2020). 1999-2019 Yılları Arası Ağız Çalışmalarında Kullanılan Transkripsiyon İşaretleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme: Ünlüler. *Karadeniz Araştırmaları*, XVII(66), 501-523.
- Gökdağ, B. A. (2019). Telafer Ağzı. *Karadeniz Araştırmaları*, XVI(61), 102-119.
- Görgeç, C. (2019). Antalya Yöresi Ağızlarında Eski Türkçe Ötümsüzlüklerin Korunumu ve Dağılımı. *Türkoloji*, 4(96), 46-67.
- Göztaş, G. (2017). Edebi Metinlerde Ağız Kullanımı: Bekir Yıldız Örneği. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Derneği*, (42), 113-134.
- Gülensoy, T. (2014). Dîvânü Lügâti't-Türk'te Adı Geçen "Kırpılmış Türkçe"nin Anadolu Ağızlarındaki İzleri. *DİYALEKTOLOG*, (8), 1-5.

- Güler, H. (2020). Anadolu Ağızlarında Görülen *ödü sıt-* / *ödü sıd-* ‘çok korkmak’ Deyimi Üzerine. *Oğuz Türkçesi Araştırmaları Dergisi*, (2), 31-37.
- Güler, M. (2012). Türkiye’deki İl ve İlçe Ağızları Üzerine Yapılan Lisansüstü Çalışmalarla İlgili Bir Değerlendirme. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, and History of Turkish or Turkic Volume*, 7(4), 1835-1861.
- Gülseren, C. (2019). Malatya Yöresi Ağızlarında Eski Türkçeden Bugüne Ulaşan Türkçe Sözcükler. 1(2), 5-13.
- Gülsevin, G. (2006). Türkiye’deki Diyalektoloji Yayınlarında Yöntem Sorunu (Şekil Bilgisi Bölümleri). *Türk Dilleri Araştırmaları*, (16), 11-24.
- Gümüş, İ. (2014). Datça Ağzında Yaklaşma İşlevli Birleşik Fiil Çekimi: “-(l_ı)k gide®” Yapısı. *DİYALEKTOLOG*, (8), 13-20.
- Güneş, B. (2014). Kars İli Ağızlarında Ek Fiilin Olumsuz Şekli “değil”in Örnekleri Üzerine. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 62(1), 19-16.
- Güneş, B. (2014). Çıldır Merkez Ağzı Üzerine. *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (51), 17-34.
- Güneş, İ. (2020). Urfa Merkez Ağzı ile Azerbaycan Türkçesi Arasındaki Ortak Özellikler. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (19), 242-264.
- Güneş, K. (2019). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Bölgesel Ağızlara Yer Verilmesi Üzerine Bir Değerlendirme. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 2(2), 131-151.
- Günay Aktaş, S., Boz, E., İlbaş, S. (2015). Eskişehir İli Balkan Muhacir Ağızları Örneğinde Geolinguistik. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(4), 1-6.
- Gürsoy, A. (2020). Gencek (Konya-Derebucak) Mahallesi Ağzından Derleme Sözlüğü’ne Katkılar. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 3(2), 288-297.
- Güven, Ö. (2015). Zara (Sivas) Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 51(51), 63-77.
- Güven, Ö. (2021). Zara (Sivas) Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar II. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (5), 299-315.
- Güven, Ö. (2021). Sivas Ağzındaki Farsça Alıntı Kelimelerde Görülen Ses Olayları. *B. Ü. Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 6(2), 30-45.
- Güven, Ö., Yalnız, A. (2021). Oğuzeli (Gaziantep) Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (6), 156-173.
- Güven, Ö., Yalnız, A. (2022). Oğuzeli Ağzında Kullanılan Deyimler Üzerine Bir İnceleme. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 6(2), 854-889.
- Güvenen, E. (2018). Derleme Sözlüğünden Hareketle Kahramanmaraş Ağzına Ait Bir Söz Varlığı Denemesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(4), 2260-2272.
- Güzel, F. (2013). Şahsuvar (Elazığ) Ağzından Derleme Sözlüğü’ne Katkılar-2. *DİYALEKTOLOG*, (6), 15-33.
- Güzel, F. (2018). Elazığ Ağzında Dede Korkut. *Bayburt Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Dergisi*, (1), 1-9.

- Güzel, F. (2016). Türkiye Türkçesi Ağızlarında –Gal Eki. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 5(4), 1682-1693.
- Güzel, F. (2018). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Yapım Ekleri I: Yazı Dilinde Bulunmayan Yapım Ekleri. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 66(1), 73-114.
- Güzel, F. (2019). Türkiye Türkçesi Ağızlarındaki Bazı Kelimelerin Kökeni Üzerine 2. *Mavi Atlas*, 7(2), 141-149.
- Güzel, F. (2021). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Ezgert- [< es + ker-t-] Fiili. *Bayburt Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Dergisi*, (9), 45-56.
- Güzel, F., Kara, K. (2019). Artvin İli, Şavşat İlçesi, Yukarı Koyunlu (Süles) Köyünden Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *AÇÜ Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 37-52.
- Haşimi, A. (2017). Türkiye Türkçesi Orta Anadolu Ağızlarında Şimdiki Zaman Ekleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(45), 313-228.
- Haşimi, A. (2020). Hatay/Kırıkhan Ağzı ve Standart Türkçenin, Göçmen Ağızları Etkilemesi Üzerine. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(76), 1741-1760.
- Haşimi, A. (2022). Hatay Sofular Köyü Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar I. *Asya Studies-Akademik Sosyal Araştırmalar*, 6(21), 147-162.
- Haşimi, A. (2020). Hatay Ağzında Hâl Eklerinin Farklı Kullanımları Üzerine Bir Değerlendirme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(46), 449-480.
- Haşimi, A. (2020). Dörtyol Ağzından Derlenen Bir Halk Anlatısında Pekiştirme Amacıyla Kullanılan Bazı Unsurlar. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 10(2), 832-845.
- Hazar, M. (2013). Nevşehir Ağzı Dil Bilgisi Bibliyografyası. *DİYALEKTOLOG*, (7), 39-62.
- Hunutlu, Ü., Koruk, Ö. (2021). Artvin'in Yusufeli İlçesi Ağzında Çekim Eklerinin Ayırt Edici Özellikleri. *Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Dergisi (TÜRKDED)*, 59-93.
- Hünerli, B. (2016). Eski Anadolu Türkçesindeki Sınırlama İşlevindeki “-(y)XncA dek/değın/kadar” Ara Formunun Doğu Trakya Ağızlarındaki Görünümü ve “(y)XncA” Zarf-Fiilinin Kullanım Çeşitliliği. *TÜRK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 4(7), 152-163.
- İlbaş, S. (2019). Eskişehir İli Balkan Muhacir Ağızları ve Karakteristik Özellikleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 8(3), 1358-1401.
- İlker, A. (2013). Manisa Ağzında Şimdiki Zaman İşleviyle Kullanılan –mAcI Eki. *DİYALEKTOLOG*, (6), 1-6.
- İlker, A. (2017). Manisa Ağızlarında Kullanılan “Öngücü”, “Sonuç” ile Yapı Bakımından Aynı Kelime Mi?. *Dil Araştırmaları*, (21), 17-22.
- İlker, A. (2016). Manisa Ağızlarında –Dık+ / -Duk+ Sıfat-Fiil Ekinin İyelik Ekli Kullanımlarında Ünlü Genişlemesi, *Dil Araştırmaları*, (19), 17-23.
- İnanç, Y. (2022). Karaman ve Konya Ağızlarındaki Arapça Kökenli Olduğu Düşünülen Bazı Fiiller. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 5(2), 362-372.
- Karahan, L. (2017). *Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması*. Ankara: TDK.

- Karaoğlu, S., Alan, N. (2022). Afyonkarahisar Ağızlarında Eskicil Ögeler. *RumeliDE Journal of Language and Literature Studies*, (31), 538-549.
- Karagöz, İ. (2015). Türkiye Türkçesi Batı Grubu Ağızları ile Drama Göçmenleri Ağızlarında {idi(n)} Çekimli Fiilindeki /n/ Sesbirimi Üzerine. *Dil Araştırmaları*, 225-236.
- Karahan, L. (2012). Ağız Çalışmalarında Bilimsel Niteliğin Korunması Üzerine Birkaç Not. *Turkish Studies – International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(4), 131-136.
- Karahan, L. (2013). Gramatikal Ölçütlerle Belirlenen Türkiye Türkçesi Ağız Gruplarında Leksik Verilerin Anlamlılığı Üzerine Bir Araştırma. *DİYALEKTOLOG*, (7), 1-9.
- Karataş, M., Ulusay, H. (2020). Kavram Körelmesi Bağlamında Hayvanlarla İlgili Bir Söz Varlığı Çalışması: Sofçular Köyü Ağzı Örneği. *Karadeniz Araştırmaları*, XVII(66), 473-500.
- Kaya, M. (2022). Eski Türkçe Tarım Terimlerinin Anadolu Ağızlarındaki Durumu. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 6(4), 1460-1486.
- Kaynak, M. (2020). Türkiye Türkçesi Ağızları Üzerine. *KAFDAĞI*, 5(2), 292-309.
- Kısa, O. (2022). Odaksılık Parametresi Çerçevesinde Güneybatı Anadolu Ağızlarında Şimdiki Zaman İşaretleyecileri. *İnönü Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(2), 328-346.
- Kızanbek, S. (2019). Yu-, Yuğ-, Yuv- Fiilleri Üzerine. *Akra Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi*, 7(17), 181-191.
- Kirik, E. (2022). Çağlayancerit Ağzı: Ünlüler (Kahramanmaraş Ağızları-III). *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 168-191.
- Koç, A. (2021). Iğdır İli Ağızlarının Kargışları (Bedduaları) Üzerine Bir İnceleme. *Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 280-297.
- Korkmaz, Z. (1995). Anadolu Ağızları Üzerindeki Araştırmaların Bugünkü Durumu ve Karşılaştığı Sorunlar. *Türk Dili Üzerine Araştırmalar*. C. II. / 629. Ankara: TDK.
- Kuşdemir, A. (2020). Tokat ve Yöresi Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar I. *The Journal of Turkic Language and Literature Surveys (TULLIS)*, 5(1), 39-55.
- Küçük, M. (2013). Anadolu Ağızlarındaki Doğu Kökenli Sözcüklerin Ses Bilgisi Açısından Görünümleri -Ünsüzler-. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 20(2), 39-78.
- Küçükballı, F. N. (2021). Türkiye Türkçesi Ağızlarında *Berenarı* ~ *Bereñarı* Kelimesinin Etimolojisi ve Karşıladığı Anlamlar. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (51), 119-136.
- Kürüm, M. (2022). Bayburt ve Yöresi Ağızlarındaki Bazı Arkaik Unsurlar. *Mavi Atlas*, 10(1), 280-290.
- Mangır, M. (2021). Türkiye Türkçesi Ağız Çalışmalarındaki 'Ünsüz Türemesi' Tespitleri Üzerine. *Kesit Akademi Dergisi*, 7(27), 281-312.
- Merhan, A. (2014). Bayındır Tahtacıları ve Dillerinin Belirgin Özellikleri. *Bilig*, (69), 161-170.
- Mısırs, H. (2020). A Linguistic Analysis of the Dialect of Akçaabat: Women's Language (Akçaabat Ağzının Dilbilimsel Analizi: Kadın Dili). *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 60(1), 373-388.

- Murad, S., Güneş, E. (2018). Amasya ve Yöresine Ait Birkaç Sözcük Üzerine. *Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 319-328.
- Nakiboğlu, S. H. (2017). Amasya, Çorum, Tokat İlleri Ağızlarında Kullanılan Bir Seslenme Edatı: "HÊRÎ". *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 5(10), 218-251.
- Nakiboğlu, S. H. (2015). Diyarbakır, Mardin, Urfa, Urfa-Siverek Ağızlarında Kullanılan Bir Enklitik Edatı "MA". *Akademik Bakış Dergisi*, (47), 272-286.
- Nalbant, M. V., Kadioğlu, İ. (2019). Anadolu Ağızlarında Geçen (Karışık) Bir Sözcüğün Kökeni Üzerine: Karsamba(ç) / Karsanba(ç) Karlama. *Türk Kültürü Araştırmaları Dergisi*, 57(1), 21-16.
- Osanmaz, B. (2015). Kayarcık Köyü'nden Derlenen Atasözü ve Deyimler Üzerine Bir İnceleme. *Munsur Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(7), 20-27.
- Ölçücü, H. Ç. (2021). Çanakkale Tahtacıların Dil Özellikleri Üzerine. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (6), 174-184.
- Ölker, P. (2020). Göç Yolunda Azerbaycan-Gence/Karabağ Türklüğü: Konya/Cihanbeyli-Karabağ Mahallesi Ağzı I: Ses Bilgisi. *Gazi Türkiyat*, (26), 55-77.
- Ölmez, M. (2020). Uygurca *tönjürge*, Moğolca *dönge*, Anadolu Ağızları *tönge* Hakkında. *Dil ve Edebiyat Araştırmaları*, (22), 37-51.
- Özdemirel, S. (2021). Niğde (Dündarlı Kasabası) Yöresinden *Derleme Sözlüğü'*ne Katkılar. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (50), 137-149.
- Özden, M., Doğan, L. (2017). Doğu Trakya Ağzında Kullanılan Deyimler Hakkında Genel Bir Sınıflandırma Çalışması. *Pesa Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(3), 27-54.
- Özdareneli, N. (2016). Velimeşe Ağzından *Derleme Sözlüğü'*ne Katkılar. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (34), 57-79.
- Özden, M. (2016). Bilecik Ağzında Görülen Deyimler Üzerine Bir Değerlendirme. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(2), 109-130.
- Özden, M. (2018). Türkçenin İlk Sözlüğünde Kullanılan Bitki Adlarının Günümüz Anadolu Ağızlarındaki İzdüşümleri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 24(3), 602-619.
- Özek, F. (2015). +Ak ve (I)k Eklerinin Türkiye Türkçesi Ağızlarında Kullanımı Üzerine Bir Değerlendirme. *U.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(28), 57-67.
- Özen, E. (2019). Batı Anadolu Yörüklerinde Yemek ve Mutfak Terimleri I: Yemek Adları ve Mutfak Gereçleri. *Vankulu Sosyal Araştırmalar Dergisi (VASAD)*, (3), 11-34.
- Ölmez, Z., Değer, N. (2020). Çorum Ağzındaki Eskicil Söz Varlığından Örnekler. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 4(4), 851-871.
- Özer, O. (2014). Muş-Bulanık Terekeme Ağzı. *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 242-265.
- Özer, Ş., Görmüş, B. (2021). Karayaka (Tokat/Erbaa) Ağzından Atasözleri ve Deyimler. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, (51), 45-58.
- Özkan, N. (2013). Karamanlı Türkçesi ve Orta Anadolu Ağızlarının Karşılaştırmalı Ses Bilgisi -Ünlüler-TÜRÜK Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi, 1(1), 1-27.

- Özsoy, Y. (2019). Türkiye’de Ağız Araştırmaları Alanındaki Lisansüstü Tezlerin Bibliyografyası Üzerine Bir Deneme. *Oğuz Türkçesi Araştırmaları Dergisi*, (1), 173-207.
- Öztürk, E., Kaya, F. (2015). Anadolu Ağızlarında Tarımla İlgili Kelimeler Üzerine. *Tarih Okulu Dergisi*, 8(XXIV), 575-606.
- Öztürk, E. (2020). Keregü, Keregüçi Hoca, Geregü. *Kesit Akademi Dergisi*, 6(25), 675-684.
- Öztürk, J. (2014). Kilis ve Hatay Ağızlarının Karşılaştırılması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(28), 85-122.
- Öztürk, E. (2020). Tokat Ağzında Bazı Zarflarla Zarf Yapıcı Ek ve Edatlar. *BAİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(4), 955-969.
- Öztürk, J. (2017). Yönelme Hâli Üzerine Gelen +Ca Ekinin Hatay Ağzındaki Kullanımı Üzerine. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 151-173.
- Özyaka, H. (2015). Kırklareli İli Ağızlarından *Derleme Sözlüğü’ne* Katkılar. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (2), 33-39.
- Parlakpınar, M. (2022). Anadolu Ağızlarında Kişi Betimlemeleri ile İlgili Söz Varlığı Üzerine Bir İnceleme: Bitlis Merkez Ağzı Örneği. *İÇTİMAİYAT-Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 278-297.
- Pehlivan, G. (2020). İzmir’in Bayındır İlçesi Ağzından *Derleme ve Deyimler Sözlüğü’ne* Katkılar. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (18), 377-394.
- Sağlam, B., Buran, A. (2022). Doğu Grubu Ağızlarında Eylemlerin Söz Dizimsel İstem Farklılıkları. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 6(1), 287-315.
- Sağır, C. (2022). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Hayvanlarla İlişkilendirilen Meyve Adları. *Söylem Filoloji Dergisi*, 7(3), 889-900.
- Sakaoğlu, S. (2022). Ağız Araştırmacılığımızın Kökenleri. *Akra Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi*, (10), 223-232.
- Salan, E. (2015). Aydın İli Ağızlarında *ne...ne...* Bağlacının Farklı Bir Kullanımı Üzerine. *Gazi Türkiyat*, (16), 43-50.
- Salan, M. (2017). Kitâbü'l-İdrâk Haşiyelerinin Özgün Söz Varlığı ve Anadolu Türkçesindeki Karşılıkları. *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 2(1), 103-144.
- Sarı, İ. (2021). Ağızların Dil-İçi ve Dil-Ötesi İşlevleri. *Dil Araştırmaları*, 15(29), 55-66.
- Sarıca, B. (2015). Akçık / Ahçık Sözcüğü Üzerine. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 4(1), 265-277.
- Sarıca, B. (2015). Kuda / Ğuda Sözcüğü Üzerine. *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Dergisi [TAED]*, (54), 85-101.
- Sert, G. (2018). Eskişehir İli Yörük Ağızlarının Genel Özellikleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(3), 1604-1623.
- Sır Dünder, A. N. (2021). Kütahya Merkez Ağzından *Derleme Sözlüğü’ne* Katkılar-I. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 10(3), 903-925.
- Sır Dünder, A. N. (2021). Kütahya Merkez Ağzından Derlenen Deyimler ile İlgili Bir İnceleme. *Akadmeik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 5(4), 2601-2627.

- Sır Dünder, A. N. (2020). Kütahya ve Yöresi Ağızları Söz Varlığında Bitki Adları. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (50), 1-25.
- Sır Dünder, A. N. (2021). Kütahya ve Yöresi Ağızları Söz Varlığında Hayvan Adları Üzerine Bir İnceleme. *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (71), 15-47.
- Soyyığıt, E. (2022). Gaziantep Ağzının Dizilerde Kullanımı Üzerine Bir İnceleme. *Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 393-404.
- Sökmen, İ. (2017). Dilsel Veriler Işığında Bismil Türkmen Topluluğu ve Ağzını Oluşturan Tarihsel Katmanlar. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, (44), 215-235.
- Şahin, H. (2019). Türkiye Türkçesi Ağızlarının Söz Varlığı Bakımından Bilim Diline Katkısı. *Oğuz Türkçesi Araştırmaları Dergisi*, (1), 208-214.
- Şavklı, A. (2013). Isparta Ağzında Ayrılma Hâli Eki ve İşlevleri. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(17), 119-141.
- Şimşek Umaç, Z. (2014). Çepni Ağızları ve Ağız Bölgeleri. *AKDEMİK KAYNAK*, 2(4), 69-98.
- Şimşek, A. (2020). Trabzon İli Yomra İlçesi Ağızları Üzerine Bazı Dikkatler. *Kesit Akademi Dergisi*, 6(25), 665-674.
- Taş, N. F., Ertane Baydar, A. S., Baydar, T. (2018). Erzincan Refahiye Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 6(12), 61-66. Bu
- Tekin, F., Cantürk, S. (2014). Giresun ve Yöresi Ağızlarından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *DİYALEKTOLOG*, (9), 33-46.
- Tekin, F., Cantürk, S. (2019). Giresun ve Yöresi Söz Varlığında Hayvan Adları ve Hayvancılık Kavram Alanı. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 9(3), 451-467.
- Tekin, F., Cantürk, S. (2019). Giresun Yöresi Söz Varlığındaki Bitki Adları ve Bitki Kavram Alanı. *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi*, 5(11), 25-52.
- Telli, B., Bulduk, B. (2019). Adıyaman İli ve Yöresi Ağızlarından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar: Fiil. *HİKMET-Akademik Edebiyat Dergisi [Journal Of Academic Literature]*, 5(10), 98-115).
- Telli, B. (2020). Batı Karadeniz Bölgesi Ağızları ile Eski Anadolu Türkçesindeki Eklerin Ünlü Yuvarlaklaşması Yönünden Karşılaştırılması. *Turkish Studies-Language and Literature*, 15(1), 425-441.
- Telli, B. (2018). Doğu Anadolu Bölgesi Ağızlarında Tespit Edilen İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme. *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 6(14), 198-217.
- Telli, B. (2017). Güneydoğu Anadolu Bölgesi Ağızlarında Geçen İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme. *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi*, 3(6), 133-149.
- Telli, B. (2019). -Ik/-Uk Duyulan Geçmiş Zaman Eki. *Gazi Türkiyat*, (24), 127-140.
- Temiz, D. N. (2022). Konya / Yunak / Beşışık Köyü Yörüklerinin Ağzında Fono-Semantik Başkalaşmaya Uğrayan Bir Kelime: Böle. *Türk Dünyası Araştırmaları*, 130(257), 343-356.

- Tiryaki, Ş., Çil, M. (2020). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Anadolu Ağızlarının Yeri (Tokat Ağzı Örneği). *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, (özel sayı), 182-187.
- Tokat, F. (2014). Çavdır Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 3(1), 153-166.
- Topal, E. (2018). Giresun Eynesil Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *Karadeniz Araştırmaları*, XV(59), 291-296.
- Topal, E. (2016). Giresun'un Eynesil Ağzında Yaşayan Arkaik Bir Kelime: "İçikmek". *Gazi Türkiyat*, (18), 157-162.
- Tor, G. (2014). Mersin (İçel) ve Kıbrıs Türk Ağızlarında Geniş Zaman Çekimi. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 62(2), 237-268.
- Tor, G. (2014). Mersin İli Ağızlarında {-İş} ve {-dlk + sIrA} Biçimlerinin Kullanımı ve Bu Birimlerin Düşündürdükleri. *DİYALEKTOLOG*, (9), 47-61.
- Torun, Y. (2016). Türkiye Türkçesi ve Balkan Ağızlarında "Kaçan" Soru Sözcüğü. *DİYALEKTOLOG*, (5), 47-53.
- Tuğluk, M. E. (2022). Doğu Anadolu Bölgesi İlleri Ağızlarında yer Alan Tarım ve Hayvancılıkla İlgili Araç Gereç Adları Üzerine Tematik Bir Sınıflandırma. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (24), 65-95.
- Tuğluk, M. E. (2022). Ege Bölgesi İlleri Ağızlarında Yer Alan Tarım ve Hayvancılıkla İlgili Araç Gereç Adları Üzerine Tematik Bir Sınıflandırma. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(2), 656-680.
- Tuğluk, M. E. (2022). Türkiye Türkçesinde ve Türkiye Türkçesi Ağızlarında Renk Adlarıyla Oluşturulmuş Bitki Adları. *Edebi Eleştiri Dergisi*, 6(2), 269-296.
- Tulu, S. (2021). Kırcalı Ağzı Örneğinde Doğu Rumeli Ağzının Batı Anadolu Bölge Ağzı ile İlişkisi. *Journal of Old Turkic Studies*, 5(11), 146-160.
- Turhan, N. (2018). Trabzon Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Dergisi (ASEAD)*, 5(2), 53-58.
- Uluocak, M., Baştürk, Ş, Oğur, E., Eroğlu, S., Şahin, H. (2013). Bursa Balkan Göçmenleri Ağızlarında İsim İşletme Ekleri. *U. Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(24), 155-166.
- Uwe, B. (2013). *Batalga'dan Çökelge'ye Anadolu Ağızlarındaki -alga/-elge Ekine Dair. Dil Araştırmaları*. (13), 9-36.
- Uygur, S. (2017). Ahıska-Ardahan-Artvin-Batum-Rize-Trabzon Hattında /+(a)y/~+/a/ Eki. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 457-473.
- Uygur, S. (2022). Artvin-Ahıska Ağızlarındaki /-(Y)ANÇA(Y/Ğ)I Biçimbirim Üzerine. *Uluslararası Dil, Edebiyat ve Kültür Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 23-37.
- Uygur, S. (2013). Artvin İlinin Sarıbudak Köyünde Kullanılan Kişi Adları ile Bunlarda Meydana Gelen Ses Değişimleri. *DİYALEKTOLOG*, (7), 63-103.
- Uygur, C. V. (2020). Hatay Ağzındaki Arkaik ve Yerel Unsurlara Art ve Eş Zamanlı Bir Bakış. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(45), 105-123.
- Uysal, İ. N. (2018). Himmetli (Niğde-Merkez) Köyü Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar. *Erdem*, (74), 139-156.

- Uzun, M. (2017). Dil Seferberliği Kapsamında Birinci Derleme Çalışması: Rize Örneği. *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, (22), 109-138.
- Ünlücan, N. (2022). Ölçünlü Kazak Türkçesi ile Türkiye Türkçesi Ağızları Üzerine Bir Değerlendirme. *BELGÜ-Ardahan Üniversitesi İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (6), 60-75.
- Ünveren, D. (2020). Türkçe Öğretiminde Türkiye Türkçesi Ağızları ile Buna Yönelik Öğretmen Tutum ve Görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 260-278.
- Yaman, H. (2022). Anadolu Ağızlarında Kadınlarla İlgili Tabu ve Örtmecelerin Kültürdilbilimsel Açısından İncelenmesi. *Disiplinler Arası Dil Araştırmaları Dergisi*, (5), 92-106.
- Yaman, H. (2021). Türkiye Türkçesi Ağızlarında “Dedikodu” ile İlgili Söz Varlığının Eş Anlamlılık Açısından İncelenmesi. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (6), 185-194.
- Yayla, Y. (2020). Giresun ve Yöresi Ağızlarındaki Bazı Farsça Alıntı Kelimeler. *Karadeniz Araştırmaları*, XVII(67), 737-751.
- Yavuz, S., Tabcu, H. (2019). Adıyaman İli ve Yöresi Ağızlarında Fiil Kiplerinin Kullanımı. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(32), 269-297.
- Yavuz, S. (2013). Dîvânü Lügâti't-Türk'teki Akrabalık Adları ve Bu Adların Türkiye Türkçesi Ağızlarındaki Karşılıkları. *Ekev Akademi Dergisi*, 17(56), 345-360.
- Yavuz, S. (2020). Adıyaman Ağzı Söz Varlığına Katkılar: Beddualar. *Tarih Okulu Dergisi*, 13(XLIV), 427-439.
- Yavuz, S. (2020). Adıyaman İli ve Yöresi Ağızları Söz Varlığında Coğrafya Terimleri. *Kesit Akademi Dergisi*, 6(22), 1-8.
- Yavuz, S. (2013). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Akrabalık Adları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(2), 71-91.
- Yeşilkaya, M. (2020). Adıyaman-Gerger Ağızlarında ‘Kadın’ Söylemi Üzerine Bir Analiz. *Motif Akademi Halk Bilimi Dergisi*, 13(30), 902-916.
- Yeşilkaya, M., Karasu, A. (2021). Bulgar Ağız Atlası Işığında Türkiye Ağız Atlasının Hazırlanmasına Yönelik Bazı Öneriler. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (50), 195-206.
- Yıkmuş, S. (2020). Eskişehir İli Türkmen Ağızları ve Karakteristik Özellikleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9(3), 987-1001.
- Yıldırım, H. (2017). Türkmen ve Türkiye Türkçesi Ağız Gruplarının Bir Belirleyicisi Olarak Şimdiki Zaman Eki. *Türkbilig*, (33), 133-152.
- Yıldırım, N. (2021). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Yemin İfadeleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(3), 1149-1159.
- Yıldız, M., Özsoy, Y. (2016). Bartın Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar. *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 1(1), 141-150.
- Yıldız, O. (2020). Burdur İli Ağızlarının Ortak Karakteristik Ses Bilgisi Özellikleri. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, (70), 169-192.
- Yıldız, H. (2014). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Lambdasizm Sigmatizm Meselesinin İzleri. *Gazi Türkiyat*, (15), 105-134.

- Yıldız, H. (2018). Türkiye Türkçesi Ağızları Örnekleminde Çingenelerle İlgili Metonimik Anlatımlara Örnek Olarak “Çingene - Cimri” Algısı. *MSGSU Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(18), 359-373.
- Yılmaz, K. (2022). Sivas Yöresi Ağızında Yaşayan Ermenice Kelimeler. *Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 46(1), 159-165.
- Yumurtacı, A. (2022). Batı Grubu Ağızlarında Hedef Hâli. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Dergisi*, (30), 339-351.
- Yumurtacı, A. (2022). Kütahya Pazarlar Ağızında Sıfat-Fiil Kategorisi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (27), 541-558.